

IMPULZE

ČASOPIS PREŠOVSKÉJ UNIVERZITY V PREŠOVE

Print: ISSN 1337-9208
EV 2836/08

Online: ISSN 1339-3448
EV 185/23/EPP

Periodicita vydávania: štyrikrát ročne

Vydavateľ: Prešovská univerzita v Prešove
UJ. 17. novembra 15, 080 01 Prešov
IČO 17 070775

Redakcia: Ingrid Timková (šéfredaktorka)
Peter Hal'ko (zástupca šéfredaktorky)
email: redakcia@unipo.sk

Redakčná rada: Peter Kónya, Peter Adamišín,
Monika Ivanová, Michal Hospodár, Dávid Dziač,
František Franko, Tünde Dzurov Vargová, Iveta Ondriová,
Maroš Šip, Beáta Ružbarská, Anna Timková Lazurová,
Matúš Ján Capko, Ema Fričeková

Jazyková korekcia: Matúš Ján Capko

Sadzba: Peter Szombathy

Foto na obálke: Peter Hal'ko ml.

Tlač: Ultra Print, s.r.o.

Za obsah príspevkov nezodpovedá redakcia.
Univerzitný časopis NA PULZE je pokračovaním Časopisu
akademickej obce Prešovskej univerzity v Prešove.

Prispievatelia posielajú svoje príspevky e-mailom na adresu
šéfredaktorky časopisu (ak ide o celouniverzitné témy) alebo
na adresy členov redakčnej rady za jednotlivé fakulty, s tým,
že téma príspevku by mala korešpondovať so zameraním
a prácou danej fakulty, ktorú člen redakčnej rady zastupuje.

Kontakty:

Príspevky o PU a všeobecné témy – Ingrid Timková
(ingrid.timkova@unipo.sk)

Príspevky o FF PU – Anna Timková Lazurová
(anna.timkova-lazurova.unipo.sk)

Príspevky o GTF PU – Michal Hospodár
(michal.hospodar@unipo.sk)

Príspevky o FHPV PU – Monika Ivanová
(monika.ivanova@unipo.sk)

Príspevky o FMEO PU – Tünde Dzurov Vargová
(tunde.dzurovargova@unipo.sk)

Príspevky o PF PU – Dávid Dziač
(david.dziac@unipo.sk)

Príspevky o PBF PU – Maroš Šip
(maros.sip@unipo.sk)

Príspevky o FŠ PU – Beáta Ružbarská
(beata.ruzbarska@unipo.sk)

Príspevky o FZO PU – Iveta Ondriová
(iveta.ondriova@unipo.sk)

Príspevky študentov PU – Matúš Ján Capko
(matusjan.capko@smail.unipo.sk)

Príspevky Erasmus+ – Ema Fričeková
(ema.fricekova@unipo.sk)

Vážené kolegyně, vážení kolegovia, milé študentky a študenti,

Končí sa ďalší akademický rok, na čo nás upozorňuje nielen číslica šesť v kalendári, no rovnako prvé tropické dni a poloprázdne chodby v budovách. Od prázdnin a letných dovolení nás pomaly delia už iba posledné skúšky, štátnice a promócie. Popri týchto tradičných predletných povinnostiach si určite mnohí nevšimli, že bola úspešne ukončená obnova nielen pláštia Vysokoškolského areálu (VŠA), podotýkam, najrozsiahlejšia rekonštrukcia v dejinách univerzity. Zároveň, na oveľa viac skrytom mieste začína ďalšia rekonštrukcia, ako súčasť implementácie rozsiahleho projektu na Fakulte zdravotníckych odborov. Môžeme teda očakávať, že nás bude v septembri vítať opäť o niečo krajšia univerzita. Dovtedy nás však čakajú horúce letné dni s domácimi či zahraničnými dovolenkami alebo študentskými brigádami.

Želám Vám všetkým krásne leto, plné pohody, oddychu a pozitívnych zážitkov

Peter KÓNÝA
rektor PU

Vydavateľ univerzitného časopisu NA PULZE je prevádzkovateľom, ktorý spracúva osobné údaje podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES.

Autori príspevkov majú právo byť označení ako autori a rozhodnúť o spôsobe takéhoto označenia. V prípade, že autor príspevku zašle do redakcie príspevok, v znení ktorého uvedie svoje autorstvo spolu s menom, priezviskom a akademickým, či vedeckým titulom, s príspevkom budú zároveň zverejnené aj tieto údaje autora. Pravidlá spracúvania osobných údajov sú dostupné na webovom sídle vydavateľa: <http://www.unipo.sk/odkazy/ochrana-os-udajov>.

Osobné údaje autorov budú prevádzkovateľom spracúvané najdlhšie rok po skončení vydávania univerzitného časopisu NA PULZE.

OBSAH

na pulze univerzity

Prezident vymenoval dvoch nových profesorov PU	2
Seniori nepatria do starého železa.....	3
Vo veku nedožitých 54 rokov zomrela bývalá hovorkyňa	5
Rektor ocenil pedagógov a zhodnotil úspešný rok	6
Rektor poďakoval jubilantom	10
Detská univerzita 2026 bude o objavovaní vynálezov	11
PU je domovom študentov z 15 krajín sveta	12

na fakultách

Deutsche sprachtage 2026: Nemčina ako cesta k príležitostiam.....	14
Apríl obetovali dobrovoľníctvu	16
Diskusia o bezpečnosti, geopolitike a o Slovensku v NATO.....	17
Študentská veda ako priestor diskusie.....	19
Inštitút edukológie a sociálnej práce na európskej konferencii v Škótsku	20
Deň frankofónie priniesol na FF PU francúzsky jazyk a kultúru	21
Študentská elita vo vedách o športe	22
Rozhýbme UNIPO spojilo študentov.....	23
Erasmus+ Staff mobility: Inšpiráciu čerpal v Kodani	24
O sociálnej ekonomike, inklúzii a duševnom zdraví.....	25
Na Medifuture minister ocenil prácu študentiek FZO.....	27
Budúci záchranári si zmerali sily v taktickom cvičení	28
Štátnice ako zo skutočného zásahu.....	30
O novele Ústavy SR diskutovali na teologickej fakulte	31
17. púť GTF na Strednej Morave	32
Vedecká konferencia na GTF o homiletickom direktóriu.....	33
Finále Logickej olympiády preverilo najtalentovanejších žiakov.....	34
Erasmus+ BIP o anarchistickej pedagogike	36
Mentoring spojil študentov z troch krajín	37
Výchova k zdraviu na medzinárodnom BIP	38

Výučba a networking na univerzite v Maďarsku	39
Erasmus+ BIP o trendoch v neuromarketingu.....	40
FHPV spoluorganizovala geografickú olympiádu študentov stredných škôl.....	41
My Academic Journey in Slovakia	42

veda a výskum

FŠ spoluorganizovala vedeckú konferenciu v Čiernej Hore.....	44
Internacionalizácia vybraných predmetov na FMEO	45
Mladí vedci z PF o vzdelávaní v digitálnom svete	46
Prezentovali výskum na prestížnej univerzite v Oxforde	47

umenie a literatúra

Peter Kalenský: Akademický Prešov vo fotografii	48
Trblietanie svetiel a akvarely.....	49
Absolventský dvojkonzert študentov katedry hudby	50
Odštartovali nultý ročník v tvorbe textov pre deti	52
Book presentation with Roanna Gonsalves	53
Výber z denníka študenta z Akademického Prešova	54

rozhovor

Prešovská univerzita sa pripravuje na ďalší rozvoj	57
--	----

očami študentov

Rádio PAF v novom šate	61
Trojmesačná stáž v Kazachstane	62
FMEO na jubilejnej Horeca konferencii.....	63
Debrecín po druhý raz: Známe miesto, nové pohľady	64
Krátkodobá doktorandská stáž v Debrecíne.....	65

šport

Futbal spája študentov univerzity	66
---	----

PREZIDENT VYMEMOVAL DVOCH NOVÝCH PROFESOROV PU

Ingrid TIMKOVÁ

Prezident Slovenskej republiky Peter Pellegrini vymenoval 31. marca 2026 v Prezidentskom paláci v Bratislave 30 nových profesorov vysokých škôl. Medzi ocenenými osobnosťami slovenskej akademickej obce sú aj dvaja zástupcovia Prešovskej univerzity v Prešove.

Profesorské dekréty si prevzali:

Obaja pôsobia na Fakulte humanitných a prírodných vied Prešovskej univerzity.

Významný míľnik pre univerzitu aj vedu

Vymenovanie profesorov predstavuje jedno z najvyšších odborných ocenení v akademickom prostredí. Je potvrdením dlhodobej vedeckej, pedagogickej a publikačnej činnosti, ako aj prínosu pre rozvoj vedného odboru.

Prešovská univerzita týmto úspechom opätovne potvrdzuje svoje miesto medzi významnými vedecko-výskumnými inštitúciami na Slovensku.

Špičkový výskum v oblasti antropológie

Profesorka Iveta Boroňová sa vo svojej vedecko-výskumnej činnosti dlhodobo venuje štúdiu variability populácií na molekulárnej úrovni.

Jej výskum zahŕňa najmä:

- analýzu inter- a intrapopulačnej variability pomocou SNP polymorfizmov
- využitie moderných metód molekulárnej biológie, vrátane Real-time PCR
- diagnostiku geneticky podmienených ochorení
- prenatalnú a cytogenetickú diagnostiku chromozómových aberácií
- výskum civilizačných ochorení z pohľadu molekulárnej genetiky

Jej práca významne prispieva k spojeniu antropológie s medicínou a genetickým výskumom.

Výskum ekosystémov a populácií

Profesor Ruslan Mariychuk sa odborne profiluje v oblasti zelenej chémie a environmetálnym technológiám. Jeho výskum prispieva k lepšiemu pochopeniu ekologických súvislostí a k ochrane životného prostredia.

Vyučuje predmety všeobecná a anorganická chémia, organická chémia, analytická chémia a zelená chémia.

Prezident: Vzdelanie je najdôležitejšou surovinou

Prezident Peter Pellegrini vo svojom príhovore zdôraznil význam akademickej obce pre spoločnosť: „*Spája vás spoločné poslanie: starostlivosť o rozvoj talentov. Úsilie, aby naše vysoké školy vychovávali odborne mimoriadne kvalifikovaných mladých ľudí pripravených prispieť k rozvoju našej vlasti.*“

Zároveň pripomenul, že v dnešnom svete je vzdelanie najdôležitejšou surovinou, keďže práve vedomosti, talent a schopnosti sú kľúčom k rozvoju modernej spoločnosti.

Poslanie profesorov presahuje vedu

Hlava štátu zároveň apelovala na nových profesorov, aby svojim pôsobením prispievali aj k zlepšeniu spoločenskej klímy a kultivácii verejného diskurzu. Akademická obec podľa prezidenta zohráva dôležitú úlohu nielen vo vzdelávaní, ale aj pri nastavovaní etických a kultúrnych štandardov v spoločnosti.

Prešovská univerzita v Prešove srdečne blahoželá novovymenovaným profesorom a praje im veľa ďalších úspechov vo vedeckej, pedagogickej aj publikačnej činnosti. Ich úspech je zároveň úspechom celej univerzity a dôkazom kvality jej vedecko-výskumného prostredia.

Foto: FB Prezidentský palác

SENIORI NEPATRIA DO STARÉHO ŽELEZA

Jana MITRÍKOVÁ

Končí sa akademický rok 2025/2026 aj pre študentov Univerzity tretieho veku Prešovskej univerzity v Prešove v dvoch obľúbených študijných odboroch: dvojsemestrálneho - Kúpeľníctvo na Slovensku a štvorsemestrálneho - Umenie a kultúra v cestovnom ruchu a v cestovnom ruchu (s dôrazom na divadelné umenie). Tieto odbory navštívilo spolu stodesať študentov.

Koncept odboru Umenie a kultúra v cestovnom ruchu (s dôrazom na divadelné umenie) sa zameriaval na prípravné prednáškové bloky pred návštevou divadelných inscenácií. Počas štyroch semestrov sme navštívili Národné divadlo

v Košiciach, Divadlo Jonáša Záborského v Prešove a Spišské divadlo v Spišskej Novej Vsi. Mimo študijného programu, vo voľnom čase, aj Státni operu a Stavovské divadlo v Prahe, Národné divadlo v Brne, Novú scénu a Slovenské

národné divadlo v Bratislave (opere, balet a činohru). Stretli sme desiatky osobností z inscenačných tímov aj umeleckých súborov.

Našu pozornosť sme zamerali predovšetkým na premiérové inscenácie v Národnom divadle v Košiciach. Prekvapivú odozvu mala u študentiek a študentov opera. Prekvapivú v tom zmysle, že väčšina z nich navštívila operný dom prvýkrát v živote. Za všetky tieto emócie patrí vďaka riaditeľovi opery Rolandovi Khernovi Tóthovi a dramaturgovi opery Stanislavovi Trnovskému. Bez ich nadšenia by sa naše operné dobrodružstvo nikdy nekonalo.

Medzi najfascinujúcejšie tituly ktoré sme videli, patrila opera Eugena Suchoňa Krútnava. Samotnej účasti na opere predchádzalo naše spoločné čítanie novely Mila Urbana: Za vyšným mlynom; aby sme pochopili samotné libreto a boli maximálne pripravení. Pretože pre väčšinu študentov bola Krútnava prvou operou v živote. Krútnava, ako dramatický a psychologický príbeh zo Slovenska, je originálnym námetom hriechu, ozývajúceho sa svedomia, ale i finálnej katarzie, ktorá prináša zmierenie a záverečné odpustenie Jana svojmu vrahovi. Slzy nemali iba operní speváci na javisku, ale záverečné zimomriavky a dojatie prekvapili aj nás v hľadisku.

Rovnaký realizačný tím sa podieľal aj na nie menej úspešnom uvedení operety Emmericha Kálmana Cirkusová princezná. Tá je vysokou školou romantiky i humorných situácií, ale predpokladá aj čítanie deja medzi riadkami. Rozhodnutie E. Kálmana zasadiť dej operety do cirkusu malo aj hlbší dôvod. Cirkus predstavoval túžbu po krásnom starom svete, ktorý zanikol s habsburskou monarchiou v roku 1918 a bol zeleným ostrovom uprostred spoločenských a hospodárskych zmätkov prvých rokov po 1. svetovej vojne.

Medzi ďalšie premiérové tituly patrili rozprávková opera S. Baneviča Snehová kráľovná, podľa svetoznámej predlohy dánskeho spisovateľa H. Ch. Andersena a opera W. A. Mozarta Čarovná flauta. Obidva tituly sú určené aj pre detského diváka, preto boli uvedené aj v dopoludňajšom čase.

Premiérovým baletným titulom, ktorý nás absolútne pohltil, boli dve inscenácie svetoznámeho choreografa Akrama Khana: Kaash/Dust. K vrcholom jeho kariéry patrí choreografia otváracieho ceremoniálu olympijských hier v Londýne v roku 2012. Súčasťou tanečného tímu bol aj slovenský tanečník a choreograf Andrej Petrovič, ktorý inicioval prvú Akramovu spoluprácu s divadlom v strednej Európe s premiérou Kaash/Dust v baletе Národného divadla v Košiciach.

Ďalším hlbokým umeleckým zážitkom bol titul svetovej baletnej klasiky Don Quijote (Ludwiga Minkusa). Je založený na príbehoch románu *Dômyselný rytier Don Quijote de la Mancha*, španielskeho spisovateľa Miguela de Cervantesa.

Ďalšou premiérou v baletе bol titul Chudobných rodičov syn, v réžii a choreografii Ondreja Šotha (generálneho riaditeľa NDKE), spracovaný podľa jednej z najznámejších rozprávok zo zbierky Pavla Dobšinského. Činohra NDKE, pod vedením Aleny Ďuránovej uviedla premiérový titul Jána Palárika Dobrodružstvo pri obžinkoch (v režijnom spracovaní Adriany Totikovej) a Jana Wericha Traja veteráni (v réžii Michala Onduša). Okrem vyššie spomenutých premiérových titulov sme navštívili aj klasický balet skladateľa P. I. Čajkovského Labutie jazero v réžii a choreografii renomovanej osobnosti svetového baletu Vladimíra Malakhova, či operetu Johanna Straussa ml. Netopier v NDKE. V Divadle Jonáša Záborského to bol muzikál Chicago a v Spišskom

divadle dve činohry: Rysavá jalovica a Metropolka.

Záver akademického roka patrila exkurzii historickej budovy NDKE v Košiciach, spolu s Katarínou Blažovou Tekeľovou, autorkou výtvarnej opony Fénix. Počas našej exkurzie bola prítomná aj redaktorka STVR Silvia Košťová so svojim tímom. Pripravili príspevok o gobelínovej opone pre reláciu Regina. Univerzitu tretieho veku sme v nej reprezentovali viaceré z nás. Poslednou aktivitou bola spoločná návšteva výstavy veľkoplošných tapisérií a obrazov K. Blažovej s názvom KA TE BLAŽOVÁ TRANSFORMÁCIA v Liptovskej galérii P. M. Bohúňa v Liptovskom Mikuláši.

V rámci odboru Kúpeľníctvo na Slovensku sme okrem prednáškových blokov absolvovali päť exkurzií kúpeľných podnikov; v nich sme navštívili nie len hotelové, či reštauračné prevádzky, ale predovšetkým balneologické. Z klimatických kúpeľov to bol Nový Smokovec a Štós, kde sme si v rámci ponuky liečebných procedúr vyskúšali dvojhodinovú speleoterapiu v Jasovskej jaskyni. Navštívili sme aj Vyšné Ružbachy a kúpele Lúčky s hodinovou inhaláciou v soľnej jaskyni. Tí, ktorí ostali na trojdňový pobyt, absolvovali navyše parafínový zábal, minerálny kúpeľ a sedací bazén s minerálnou vodou. Posledná exkurzia bola v Bardejovských kúpeľoch, kde sme inhalovali jemný aerosól prameňa Herkules, rozprašovaný do ovzdušia.

Láskavý prístup a hlboké porozumenie potrebám seniorom by mali byť na pôde univerzity samozrejým, nie výnimočným prístupom. Veríme, že sa taký bude aj budúci rok.

Foto: archív autorky

VO VEKU NEDOŽITÝCH 54 ROKOV ZOMRELA BÝVALÁ HOVORKYŇA

Ingrid TIMKOVÁ

S hlbokým zármutkom sme prijali správu o úmrtí bývalej hovorkyne Prešovskej univerzity (PU) v Prešove a dlhoročnej novinárky Kamily Urmaničovej (rodenej Hrabčákovej). Zomrela vo veku nedožitých 54 rokov.

Kamila Urmaničová bola absolventkou PU, učiteľského štúdia so zameraním na geografiu. Hoci jej pôvodnou profesijnou dráhou mala byť pedagogika, už na začiatku kariéry ju oslovila žurnalistika a médiá, ktorým sa naplno venovala.

Svoje prvé novinárske skúsenosti získala v dnes už legendárnom Rádiu Flash. Neskôr pôsobila v tlačných médiách a v druhej polovici deväťdesiatych rokov sa stala súčasťou redakcie Prešovských novín. Do redakcie nastúpila ešte v období, keď noviny viedol šéfredaktor Pavol Komanický, a bola pri významnej etape ich vývoja, keď titul získal vydavateľ dnešných denníkov SME a Korzár.

Ako novinárka sa venovala najmä sociálnym témam, ktoré jej boli blízke pre jej empatiu a cit pre

ľudské príbehy. Vo svojej práci sa však dotýkala aj tém samosprávy, politiky, ekonomiky, kultúry či kriminality. Vedela si získať dôveru respondentov a nájst silný príbeh bez ohľadu na to, či išlo o známe osobnosti alebo obyčajných ľudí.

Po pôsobení v regionálnych médiách pracovala aj v Hospodárskych novinách. Neskôr sa jej profesionálna cesta spojila s Prešovskou univerzitou, kde pôsobila ako hovorkyňa, riaditeľka Unipocentra a viedla univerzitný časopis Na pulze.

Pôvodným zameraním bola učiteľka geografie, záľubu mala v zborovom speve, bola členkou zboru Cantemus.

Bola hrdou mamou dcéry Kamily, ktorá je už dospelá a pracuje v Bratislave, kde žije jej otec Martin.

V poslednom období mala zdravotné ťažkosti, v osudný deň jej vypovedalo srdce.

„Mali sme veľmi blízky kamarátsky vzťah hlavne na vysokej škole a v rokoch po nej, aj ako kolegovia v novinách. Nikdy by mi nenapadlo, že sa to všetko skončí tak predčasne a priskoro,“ zaspomínal si na ňu Martin Belej.

Prešovská univerzita v Prešove vyjadruje úprimnú sústrasť rodine, blízkym a všetkým, ktorí ju poznali. Na Kamilu Urmaničovú budeme spomínať ako na kolegyňu, ktorá svoju prácu robila s ľudskosťou, profesionalitou a veľkým nasadením.

foto: FB Kamily Urmaničovej

REKTOR OCENIL PEDAGÓGOV A ZHODNOTIL ÚSPEŠNÝ ROK

Ingrid TIMKOVÁ

Slávnostná atmosféra, bilancovanie úspechov aj poďakovanie tým, ktorí stoja za vzdelávaním mladých generácií. Prešovská univerzita v Prešove si 20. apríla 2026 pripomenula význam práce svojich pedagógov a spolupracovníkov počas spoločného zasadnutia Akademickej obce a Akademického senátu PU.

Podujatie, ktoré sa už stalo pevnou súčasťou univerzitného kalendára, sa uskutočnilo v priestoroch univerzitnej jedálne a nieslo sa v znamení hodnotenia uplynulého roka, prezentácie výsledkov i odovzdávania ocenení pri príležitosti Dňa učiteľov.

BILANCOVANIE AJ VÍZIE DO BUDÚCNOSTI

Prítomných privítala predsedníčka Akademického senátu PaedDr. Mgr. Helena Galdunová, PhD., ktorá zdôraznila význam stretnutia ako priestoru pre reflexiu aj ďalšie smerovanie univerzity. Následne odovzdala slovo rektorovi Dr. h. c. prof. PhDr. Petrovi Kónyovi, PhD.

Rektor vo svojom príhovore poďakoval zamestnancom za ich prácu a podiel na dosiahnutých výsledkoch: „*Chcem sa vám úprimne poďakovať za to, že ste sa všetci podieľali na výsledkoch univerzity, za ktoré sa nemusí naša univerzita hanbiť,*“ uviedol.

Zároveň poukázal na stabilný vývoj počtu študentov, úspechy v grantových výzvach či zlepšujúce sa postavenie univerzity v medzinárodných hodnoteniach. Prešovská univerzita podľa jeho slov posilňuje aj zahraničné partnerstvá, najmä v rámci programu Erasmus+ a spolupráce s krajinami strednej a východnej Európy.

INVESTÍCIE, PROJEKTY A ROZVOJ UNIVERZITY

Uplynulé obdobie bolo významné aj z pohľadu investícií. Medzi najviditeľnejšie patrí obnova vysokoškolského areálu v hodnote presahujúcej 10 miliónov eur. Univerzita zároveň pokračuje v modernizácii infraštruktúry, znižovaní energetickej náročnosti budov, zvyšovaní bezpečnosti či rozvoji vedecko-výskumnej činnosti.

Dôležitou témou ostáva aj kvalita vzdelávania a akreditácia študijných programov. Univerzita sa pripravuje na nové výzvy v tejto oblasti a plánuje rozširovanie ponuky štúdia.

V oblasti internacionalizácie rozšírila spoluprácu aj s viacerými krajinami mimo Európskej únie vrátane Argentíny, Nepálu, Kazachstanu, Kirgizstanu či Kene a pokračuje v budovaní silných partnerstiev so zahraničnými univerzitami.

POČTA PEDAGÓGOM A ZAMESTNANCOM

Súčasťou slávnostného zasadnutia bolo aj oceňovanie pedagógov a priateľov univerzity za ich dlhoročnú prácu a prínos. Predsedníčka senátu vo svojom príhovore vyzdvihla význam učiteľského povolania: „*Byť pedagógom dnes znamená oveľa viac, než len odovzdávať vedomosti. Znamená to formovať myslenie, viesť k zodpovednosti a podporovať mladú generáciu.*“

Pri tejto príležitosti udelil rektor univerzity bronzové, strieborné a zlaté medaily zamestnancom a spolupracovníkom, ktorí sa významne podieľali na rozvoji univerzity.

STABILITA A SMEROVANIE DO BUDÚCNOSTI

Prešovská univerzita si podľa vedenia udržiava stabilnú pozíciu medzi slovenskými vysokými školami a zároveň sa snaží reagovať na aktuálne výzvy v oblasti vzdelávania, vedy aj spoločenských potrieb.

Slávnostné zasadnutie tak nebolo len bilanciou uplynulého obdobia, ale aj potvrdením, že univerzita chce naďalej rásť, inovovať a zostať dôležitým centrom vzdelávania a výskumu v regióne aj na Slovensku.

Foto: Peter HALKO ml.

ZOZNAM OCENENÝCH:

Zlaté medaily:

Filozofická fakulta

doc. PhDr. Petrovi KARPINSKÉMU, PhD.

za mimoriadne zásluhy o rozvoj literatúry, slovakistiky, pedagogiky, dlhodobé formovanie kultúrneho povedomia a šírenie dobrého mena Prešovskej univerzity v Prešove

Gréckokatolícka teologická fakulta

Dr hab. Małgorzate DUDA

za viacročnú inštitucionálnu vedeckú spoluprácu, ktorou prispela k zvýšeniu vedeckého a vzdelávacieho kreditu Gréckokatolíckej teologickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove v domácom a medzinárodnom kontexte

Fakulta humanitných a prírodných vied

doc. Mgr. Martinovi HRMADOVI, PhD.

za mimoriadne výsledky v oblasti vedeckého výskumu, projektovej činnosti a pedagogického pôsobenia, zvyšovanie kvality vzdelávania, vedy a prestíže Prešovskej univerzity v Prešove doma i v zahraničí. Ako prvý na Slovensku publikoval článok v časopise zahrnutom v Nature Index, čím zvýšil medzinárod-

nú viditeľnosť Prešovskej univerzity v Prešove.

Fakulta manažmentu, ekonomiky a obchodu

doc. Ing. Emílii HUTTMANOVEJ, PhD.

za rozvoj a modernizáciu vzdelávacieho procesu na FMEO PU, za dlhodobý vedecký prínos, participáciu na domácich a medzinárodných vedecko-výskumných projektoch a šírenie dobrého mena Prešovskej univerzity v Prešove doma i v zahraničí.

Pedagogická fakulta

doc. PaedDr. Alici PETRASOVEJ, PhD.

za mimoriadne zásluhy o rozvoj Prešovskej univerzity v Prešove

Fakulta zdravotníckych odborov

prof. Mgr. Elene GURKOVEJ, PhD.

za vedecko-pedagogickú a odbornú činnosť, ktorou významne prispela k rozvoju odboru ošetrovateľstva v rámci SR a ČR za interdisciplinárnu spoluprácu v oblasti zdravotníckych vied a internacionalizáciu FZO PU

Zlaté medaily

Návrhy rektora PU v Prešove:

prof. PhDr. Márii ČIŽMÁROVEJ, CSc.

za pedagogickú a vedecko-výskumnú činnosť v prospech Prešovskej univerzity v Prešove, ktorá významne prispela k jej dobrému hodnoteniu

prof. PhDr. Milošovi ZELENKOVI, DrSc.

za významný prínos pre rozvoj Prešovskej univerzity v Prešove

doc. Mgr. Rút LENKOVEJ, PhD.

za významný prínos pre rozvoj Prešovskej univerzity v Prešove

PaedDr. Monike MIŇOVEJ, PhD.

za významný prínos pre rozvoj Prešovskej univerzity v Prešove

Mgr. Jánovi MIKLUŠOVI

za aktívnu celoživotnú prácu v prospech Prešovskej univerzity v Prešove

Strieborné medaily:

Filozofická fakulta

prof. Mgr. et Mgr. Adriáne Ingrid KOŽELOVEJ, PhD.

za vedecko-výskumnú činnosť a dlhoročnú prácu na Filozofickej fakulte Prešovskej univerzity v Prešove, ktorá významným spôsobom prispela k jej rozvoju

doc. PhDr. Gabriele MIKULÁŠKOVEJ, PhD., univer. prof.

za vedecko-výskumnú činnosť a dlhoročnú prácu na Filozofickej fakulte Prešovskej univerzity v Prešove, ktorá významným spôsobom prispela k jej rozvoju.

Gréckokatolícka teologická fakulta

Dr. h. c. prof. PhDr. Pavlovi DANCÁKOVI, PhD.

za významný prínos pre rozvoj Gréckokatolíckej teologickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove v oblasti vedy a vzdelávania a prezentácie fakulty v zahraničí

Fakulta humanitných a prírodných vied

PaedDr. Jakubovi FEDORČÁKOVI, PhD.
za úspešnú vedeckú činnosť, významnú spoluprácu s praxou a za vedecké výstupy, ktoré boli základným podkladom pre tvorbu VER

doc. RNDr. Štefanovi KOCOVI, PhD.
za významný prínos v oblasti vedy, vzdelávania a rozvoja Prešovskej univerzity v Prešove

Fakulta manažmentu, ekonomiky a obchodu

doc. PhDr. Petre VAŠANIČOVEJ, PhD.
za významný prínos pre rozvoj Prešovskej univerzity v Prešove

Pedagogická fakulta

PaedDr. Anne DEREVJANÍKOVEJ, PhD.
za významný prínos v oblasti vzdelávania a rozvoja Prešovskej univerzity v Prešove

Pravoslávna bohoslovecká fakulta

ThDr. Vladimírovi KOCVÁROVI, PhD.
za zvyšovanie vzdelávacieho kreditu Prešovskej univerzity v Prešove formou dlhoročnej organizácie študentských vedeckých konferencií.

Fakulta Športu

prof. PaedDr. Jaromírovi SEDLÁČEKOVI, PhD.
za zásluhy o rozvoj Prešovskej univerzity v Prešove a jej dobrého mena

prof. PaedDr. Karolovi GÖRNEROVI, PhD.
za úspešnú vedeckú a výchovno-vzdelávaciu prácu, ktorá prispela k zvýšeniu vedeckého a vzdelávacieho kreditu univerzity v celoštátnom a medzinárodnom kontexte

fakulta zdravotníckych odborov

doc. PhDr. Ľudmile MAJERNÍKOVEJ, PhD., MPH

za významný prínos k rozvoju Fakulty zdravotníckych odborov Prešovskej univerzity v Prešove v oblasti pedagogickej a vedecko-výskumnej činnosti

PhDr. Lucii DEMJANOVIČ KENDROVEJ, PhD.

za významný prínos k rozvoju Fakulty zdravotníckych odborov Prešovskej univerzity v Prešove v oblasti pedagogickej a vedecko-výskumnej činnosti

Centrum jazykoy a kultúr národnostných menšín – Ústav maďarského jazyka a kultúry

dr. habil. Katalin SZILI, PhD.

za úspešnú vedeckú a výchovno-vzdelávaciu prácu a významný podiel na zvyšovaní dobrého mena Prešovskej univerzity v Prešove

Strieborné medaily

Návrhy rektora PU v Prešove:

doc. PhDr. Nadežde JURČIŠINOVEJ, PhD.

pri príležitosti životného jubilea, za dlhoročnú aktívnu pedagogickú a vedecko-výskumnú činnosť

PhDr. Viliamovi TARJÁNYIMU, PhD.

za významný prínos a umeleckú

činnosť v prospech Prešovskej univerzity v Prešove

doc. Mgr. Jarmile KREDÁTUSOVEJ, PhD.

za významnú pedagogickú, manažérsku a vedecko-výskumnú činnosť

doc. PhDr. Mironovi PUKANOVI, PhD.

za zásluhy o rozvoj umeleckej činnosti Prešovskej univerzity v Prešove a šírenie jej dobrého mena

prof. PhDr. Marte SOUČKOVEJ, PhD.

za významnú dlhoročnú pedagogickú a vedecko-výskumnú činnosť a reprezentáciu univerzity

Ing. Jurajovi HUDÁČOVI

za významný prínos pre rozvoj Prešovskej univerzity a šírenie jej dobrého mena

PhDr. Mgr. Jane CINOVEJ, PhD.

za významnú pedagogickú a výskumnú činnosť

doc. PaedDr. Patrikovi DERFIŇÁKOVI, PhD.

za významnú pedagogickú, výskumnú a manažérsku činnosť

dr hab. Wacławowi WIERZBIENIECOVI, prof. UR

za rozvíjanie dlhodobej spolupráce s Prešovskou univerzitou v Prešove

Bronzové medaily:

Filozofická fakulta

doc. PaedDr. Martine PETRÍKOVEJ, PhD.
za vedecko-výskumnú činnosť a dlhoročnú prácu na Filozofickej fakulte Prešovskej univerzity v Prešove, ktorá významným spôsobom prispela k jej rozvoju.

doc. PhDr. Miroslave GAVUROVEJ, PhD.
za vedecko-výskumnú činnosť a dlhoročnú prácu na Filozofickej fakulte Prešovskej univerzity v Prešove, ktorá významným spôsobom prispela k jej rozvoju.

Gréckokatolícka teologická fakulta

prof. PhDr. ThDr. Danielovi SLIVKOVI, PhD., LL.M
za úspešnú vedeckú a výchovno-vzdelávaciu prácu, ktorá prispela k zvýšeniu vedeckého a vzdelávacieho kreditu Prešovskej univerzity v Prešove

Fakulta humanitných a prírodných vied

doc. RNDr. Dane DOJČÁKOVEJ, PhD.
za dlhodobý významný prínos v oblasti vedy a vzdelávania a rozvoja Prešovskej univerzity v Prešove

Mgr. Márii MAJHEROVEJ, PhD., univer. doc.
za dlhodobú pedagogickú, vedec-

ko-výskumnú a publikačnú činnosť a zásluhy o rozvoj Katedry fyziky, matematiky techniky Fakulty humanitných a prírodných vied Prešovskej univerzity v Prešove

Fakulta manažmentu, ekonomiky a obchodu

doc. Ing. Mariane DUBRAVSKEJ, PhD.
getickej efektívnosti a obnoviteľných zdrojov energie, Laboratórium hodnotenie faktorov prostredia)

Pedagogická fakulta

prof. PaedDr. Vladimírovi KLEINOVI, PhD.
za významný prínos v oblasti rozvoja Prešovskej univerzity v Prešove

doc. Mgr. Kataríne VUŽŇÁKOVEJ, PhD.
za významný prínos v oblasti vedy a vzdelávania na Prešovskej univerzite v Prešove

Mgr. Blanke TOMKOVEJ, PhD.

za významný prínos v oblasti vzdelávania a rozvoja Prešovskej univerzity v Prešove

Pravoslávna bohoslovecká fakulta

ThDr. Jánovi PILKOVI, PhD.
a zvyšovanie vedeckého kreditu Prešovskej univerzity v Prešove

formou významnej participácie na vydávaní vedeckého časopisu Acta Patristica

fakulta zdravotníckych odborov RNDr. Ivane KOČANOVEJ, PhD.

za významný prínos k rozvoju Fakulty zdravotníckych odborov Prešovskej univerzity v Prešove v oblasti pedagogickej a vedecko-výskumnej činnosti

MUDr. Ľubomíre ROMANOVEJ, PhD.

za významný pedagogický prínos k rozvoju Fakulty zdravotníckych odborov Prešovskej univerzity v Prešove v oblasti vzdelávania a prípravy zdravotníckych pracovníkov.

Bronzové medaily

Návrhy rektora PU v Prešove:

Mgr. Kataríne MIKITOVEJ

za celoživotnú prácu v prospech Prešovskej univerzity v Prešove

Mgr. Eve MAŤUFKOVEJ

pri príležitosti životného jubilea za celoživotnú prácu v prospech Prešovskej univerzity v Prešove

PhDr. Jánovi BARTKOVI

za dlhoročnú umeleckú a pedagogickú činnosť v prospech Prešovskej univerzity v Prešove

doc. akad. mal. Martinovi ZBOJANOVI, PhD.

pri príležitosti životného jubilea za pedagogickú a umeleckú činnosť na Prešovskej univerzite v Prešove

Mgr. Martine HALKOVEJ

za aktívnu prácu a prínos v oblasti knižničných služieb Prešovskej univerzity v Prešove

REKTOR POĎAKOVAL JUBILANTOM

Ingrid TIMKOVÁ

Prešovská univerzita (PU) v Prešove si pripomenula významné životné jubileá svojich zamestnancov. Slávnostné stretnutie sa uskutočnilo 7. apríla 2026 na rektoráte, kde rektor univerzity, Dr. h. c. prof. PhDr. Peter Kónya, PhD., osobne zablahoževal jubilantom k ich 50., 60. a 70. narodeninám.

OSLAVA DLHOROČNÉHO PRÍNOSU

Podujatie nebolo len formalitou, ale vyjadrením úcty a vďaky tým, ktorí sa dlhé roky podieľali na rozvoji univerzity. Rektor Kónya zdôraznil, že práca zamestnancov je kľúčom k úspechom univerzity v oblastiach vzdelávania, vedy a spoločenského pôsobenia: „Som rád, že sa stretávame pri príležitosti vašich životných jubileí. Všetci ste na našej univerzite pôsobili dlhý čas a počas týchto rokov ste významne prispeli k jej rozvoju. Vaša energia a kreativita pomohli univerzite získať potrebné prostriedky a dosiahnuť vynikajúce umiestnenia v rebríčkoch. Vďaka vašej práci má

naša univerzita svoju súčasnú podobu a máme sa čím chváliť. Bez vášho nasadenia, úsilia a aj zdravia, ktoré ste tu investovali, by naša univerzita nebola tým, čím je dnes. Úprimne vám za to ďakujem.“

TRADÍCIA STRETNUTÍ S JUBILANTMI

Rektor Kónya zaviedol tradíciu týchto stretnutí po svojom nástupe do funkcie v roku 2015. Odvtedy sa stali dôležitou súčasťou akademického života univerzity. Prorektor prof. Ing. Peter Adamišin, PhD., otvoril slávnostné stretnutie a privítal 11 jubilantov.

Súčasťou podujatia bolo aj slávnostné odovzdávanie ďakovných listov, ktoré osobne odovzdal rektor. S práním pevného zdravia a ďalších úspechov v pracovnom i osobnom živote prišiel aj prorektor Adamišin a odovzdal im symbolické darčeky v podobe pier.

SPOLOČNÝ PRÍPITOK A NEFORMÁLNE POSEDENIE

Slávnostný akt zavŕšili spoločným prípitkom a neformálnym posedením, ktoré poskytlo priestor na

osobné rozhovory a spomienky. Tieto chvíle potvrdzujú, že PU si váži prácu svojich zamestnancov a ich prínos, nielen po odbornej, ale aj ľudskej stránke.

Ďakujeme všetkým jubilantom za ich dlhoročnú oddanosť a prínos, vďaka ktorému sa univerzita môže dlhodobo rozvíjať a plniť svoje poslanie v oblasti vzdelávania, výskumu a služieb spoločnosti. Srdečne blahoželáme a prajeme veľa úspechov do budúcnosti.

Foto: Gabriela FECKOVÁ

DETSKÁ UNIVERZITA 2026 BUDE O OBJAVOVANÍ VYNÁLEZOV

Ingrid TIMKOVÁ

Prešovská univerzita (PU) v Prešove opäť otvorí svoje brány tým najmladším. XIX. ročník Prešovská detská univerzita (PDU) sa uskutoční v termíne 6. júla až 10. júla 2026 a prinesie deťom jedinečný týždeň plný poznania, zážitkov a objavovania.

Tohtoročná téma „Vynálezy, ktoré zmenili svet“ zavedie malých účastníkov do fascinujúceho sveta objavov, technológií a inovácií, ktoré formovali našu civilizáciu. Ako informoval doc. Martin Javor z Centra celoživotného a kompetenčného vzdelávania (CCKV) PU.

TÝŽDEŇ AKO NAOZAJSTNEJ UNIVERZITE

PDU ponúka deťom možnosť zažiť atmosféru vysokoškolského prostredia počas letných prázdnin. Malí „študenti“ si vyskúšajú prednášky, workshopy aj interaktívne aktivity, ktoré sú prispôsobené ich veku a zvedavosti.

Podobne ako v predchádzajúcich ročníkoch budú účastníci rozdelení do dvoch študijných skupín – „bakalárček“ pre mladšie deti a „magisterček“ pre starších žiakov. Každodenný program bude prebiehať v čase od 8:00 do 16:00 hod. v priestoroch univerzity aj mimo nej. O deti sa postará tím skúsených

lektorov a tútorov z radov študentov, ktorí im pomôžu objavovať nové poznatky hrou a zážitkovou formou.

VYNÁLEZY, KTORÉ ZMENILI SVET: TÉMA PLNÁ OBJAVOV

Hlavná téma tohtoročného ročníka prinesie deťom pohľad na najvýznamnejšie vynálezy a ich vplyv na každodenný život. Účastníci sa dozvedia, ako vznikli prelomové objavy, kto za nimi stojí a ako ovplyvnili svet, v ktorom dnes žijeme.

Program bude kombinovať vedu, techniku, históriu aj kreativitu. Deti sa môžu tešiť na experimenty, tvorivé dielne, diskusie či interaktívne ukážky, ktoré podporia ich zvedavosť a kritické myslenie.

TRADÍCIA, KTORÁ BAVÍ AJ VZDELÁVA

Prešovská detská univerzita patrí medzi obľúbené letné aktivity pre deti v regióne a každoročne priťahuje stovky malých účastníkov. V minu-

lých ročníkoch deti napríklad spoznávali históriu Slovenska, navštívili významné inštitúcie či sa stretli so zaujímavými osobnosťami z rôznych oblastí.

Podujatie ponúka nielen nové vedomosti, ale aj nezabudnuteľné zážitky, nové priateľstvá a možnosť rozvíjať talent a kreativitu. Pre mnohé deti ide o prvý kontakt s akademickým prostredím, ktorý v nich môže prebudiť záujem o ďalšie vzdelávanie.

POZVÁNKA PRE BUDÚCICH „ŠTUDENTOV“

Prešovská univerzita v Prešove srdečne pozýva všetky zvedavé deti, aby sa stali súčasťou XIX. ročníka Prešovská detská univerzita. Čaká ich týždeň plný objavov, zážitkov a inšpirácie, ktorý im ukáže, že učenie môže byť zábavné a fascinujúce zároveň.

Foto: archív PU

PU JE DOMOVOM ŠTUDENTOV Z 15 KRAJÍN SVETA

Ingrid TIMKOVÁ

Prešovská univerzita (PU) v Prešove posilňuje internacionalizáciu, vytvára multikultúrne akademické prostredie a potvrdzuje svoj rastúci medzinárodný charakter. V súčasnosti na nej študuje viac ako 1400 zahraničných študentov z 15 krajín sveta. Univerzita systematicky rozvíja podmienky pre ich štúdium, podporuje jazykovú prípravu a vytvára prostredie, ktoré prepája kultúry, skúsenosti aj nové príležitosti.

PREŠOV AKO MEDZINÁRODNÉ AKADEMICKÉ CENTRUM

PU sa čoraz výraznejšie profiluje ako otvorená a medzinárodne orientovaná inštitúcia. V aktuálnom akademickom roku eviduje

viac ako 1400 zahraničných študentov, ktorí prichádzajú z 15 krajín sveta.

Okrem študentov z Ukrajiny ide aj o štátnych príslušníkov Bieloruska, Českej republiky, Poľska, Srbska, Kazachstanu, Severného Macedónska, Kene, Indie, Iránskej islamskej republiky, Maďarska, Ruskej federácie či Spojeného kráľovstva Veľkej Británie.

Rektor univerzity prof. Peter Kónya zdôrazňuje, že ide o prirodzený vývoj: „Počet zahraničných študentov môže pôsobiť ako vysoký, no v skutočnosti ide o podiel, ktorý je bežný na vyspelých európskych univerzitách. Našou ambíciou do budúcnosti je ešte väčšia diverzifikácia krajín a posilňovanie medzinárodného prostredia.“

Dodáva, že v oblasti zahraničných vzťahov budujú kontakty s univerzitami, nielen v regióne strednej Európy. A popri študentoch z Indie, ktorí v súčasnosti študujú na fakulte manažmentu, rokujú aj o možnostiach príchodu študentov aj z iných krajín juhovýchodnej Ázie.

PODMIENKY ŠTÚDIA: DÔRAZ NA JAZYK AJ INTEGRÁCIU

Zahranční študenti, ktorí sa hlásia na študijné programy vyučované v slovenskom jazyku, musia spĺňať rovnaké podmienky ako slovenskí uchádzači. Nad rámec toho je však nevyhnutné preukázať znalosť slovenského jazyka.

Prorektorka pre vzdelávanie prof. Ivana Cimermanová vysvetľuje: „Skúšku zo slovenského jazyka sme v mnohých prípadoch presunuli až po prvý semester. Študenti tak majú priestor absolvovať bezplatný jazykový kurz, ktorý univerzita poskytuje, a následne skúšku vykonať.“

Jazyková príprava prebieha počas dvoch semestrov a študenti majú možnosť skúšku opakovať. V niektorých študijných programoch je však znalosť slovenčiny podmienkou už v prijímacom konaní.

V prípade anglicky vyučovaných programov sa jazyková skúška zo slovenčiny nevyžaduje. Prorektorka však upozorňuje na význam jazyka v praxi: „Pri výkone odbornej

praxe či návštevy lekára je znalosť slovenského jazyka nevyhnutná.“

SKÚSENOSTI ŠTUDENTOV: NOVÉ PROSTREDIE AJ VÝZVY

Medzinárodný rozmer univerzity prinášajú aj osobné príbehy študentov. Študentka Juliet Akoth Otieno z Kene, ktorá študuje anglický jazyk a anglofónne kultúry, vníma štúdium na Slovensku ako veľkú životnú skúsenosť: „Najväčším rozdielom je počasie. To, čo je tu bežné, by bolo u nás považované za zimu. Je to najchladnejšie miesto, kde som kedy bola.“

Postupne si však zvyká nielen na klimatické podmienky, ale aj na kultúru a prostredie: „Ludia sú milí a vždy ochotní pomôcť. Aj keď je tu jazyková bariéra, vždy sa nájde niekto, kto poradí.“ Zaujímavé sú pre ňu aj rozdiely v gastronómii: „Jedlo je iné, často mastnejšie, ale niektoré jedlá som si obľúbila, napríklad šalát alebo pečené kura. A začína mi chutiť syr.“

PREŠOV OČAMI POĽSKÉHO DOKTORANDA

Doktorand Mateusz z Poľska si vybral Prešovskú univerzitu po

predchádzajúcom štúdiu slovakistiky v Krakove. „Chcel som vyskúšať štúdium v zahraničí. Prešov ma zaujal aj vďaka prednáškam vyučujúcich, ktoré sme mali už počas štúdia v Poľsku,“ uviedol.

Mesto ho oslovilo svojou atmosférou: „Je pokojnejšie než Krakov, menej rušné. Môžem si oddýchnuť a zároveň sa venovať štúdiu.“ Oceňuje najmä blízkosť prírody a možnosti trávenia voľného času: „Veľmi sa mi páči, že sú tu hory a rýchly prístup do prírody. Rád chodím na turistiku.“

UNIVERZITA AKO PRIESTOR STRETÁVANIA KULTÚR

PU vníma internacionalizáciu ako kľúčovú súčasť svojho rozvoja. Multikultúrne prostredie prináša nové pohľady, skúsenosti a obohacuje nielen samotných študentov, ale aj celú univerzitnú komunitu.

Univerzita tak potvrdzuje svoju ambíciu byť modernou vzdelávacou inštitúciou, ktorá prepája lokálne prostredie s globálnym akademickým priestorom.

Foto: Ingrid TIMKOVÁ, Juliet AKOTH

DEUTSCHE SPRACHTAGE 2026: NEMČINA AKO CESTA K PRÍLEŽITOSTIAM

Lenka POLÁKOVÁ

Nemčina dnes otvára dvere k štúdiu, práci aj mnohým cenným skúsenostiam. Práve vzdelávacie a profesijné možnosti spojené s jej znalosťou boli hlavnou témou Deutsche Sprachtage 2026 (Dni nemčiny 2026), ktoré sa uskutočnilo 4. a 5. mája na pôde Filozofickej fakulty PU. Podujatie ponúklo prednášky, diskusie, workshopy, či rôzne iné jazykovo zamerané aktivity. Zároveň ukázalo, že nemecký jazyk zostáva dôležitým prepojením medzi vzdelávaním a pracovným trhom.

Podujatie organizoval Inštitút germanistiky a romanistiky FF PU v spolupráci s Goetheho inštitútom Slovensko, Veľvyslanectvom Spolkovej republiky Nemecko v Bratislave, Nadáciou Volkswagen Slovakia a ďalšími partnermi. Program sa začal v pondelok večer literárnym podujatím *Das Wortspiel ist (k)ein Kinderspiel* (Slovné hračky nie sú detská hra) v Divadle VIOLA. Hostom bol prekladateľ a vysokoškolský pedagóg doc. Mgr. Ján Jambor, PhD., ktorý priblížil svoju prácu s detskou literatúrou a venoval sa špecifikám prekladu slovných hračiek a kultúrne podmienených významov. Súčasťou programu bolo aj čítanie ukážok z jeho tvorby v slovenskom a nemeckom jazyku v podaní nemeckého

lektora Rubena Biewalda, M. A.. Podujatie moderoval rakúsky lektor Mag. Andreas Schiestl, pričom o hudobný sprievod sa postaral Inštitút hudobného a výtvarného umenia FF PU.

Hlavný program pokračoval v utorok v Aule Weberiana. Po registrácii účastníkov nasledovalo slávnostné otvorenie, počas ktorého prítomných privítali rektor Prešovskej univerzity Dr. h. c. prof. PhDr. Peter Kónya, PhD., a dekanka Filozofickej fakulty PU prof. PhDr. Beáta Balogová, PhD., MBA. Podujatie otvorila vedúca Katedry germanistiky Inštitútu germanistiky a romanistiky FF PU prof. PhDr. Martina Kášová, PhD.. Publiku sa tiež prihovorili vedúci tlačového a kultúrneho oddelenia

Veľvyslanectva Spolkovej republiky Nemecko v Bratislave Stefan Kruschke a riaditeľka Goetheho inštitútu na Slovensku Dr. Carola Dürr. Vo svojich prejavoch okrem iného ocenili dlhoročnú tradíciu germanistiky na Prešovskej univerzite a význam podujatí, ktoré motivujú mladých ľudí k štúdiu cudzích jazykov a k aktívnemu zapájaniu sa do medzinárodného akademického a profesijného prostredia.

Odborný program otvorila Anastassiya Semyonova prednáškou *Mit Worten kann man Mauern bauen oder Brücken* (Slovami možno stavať múry alebo mosty), v ktorej poukázala na význam komunikačných zručností v profesijnom živote. Na prednášku nadviazala panelová diskusia *Deutsch in der Wirtschaft* (Nemčina v hospodárstve), ktorá spojila zástupcov podnikateľského sektora, personálneho manažmentu a hospodárskych organizácií. Diskutovalo sa o postavení nemeckého jazyka na trhu práce, očakávaniach zamestnávateľov voči absolventom vysokých škôl a možnostiach profesijného uplat-

hovoriacich krajinách. Študenti učiteľstva Katedry germanistiky pripravili aktivitu *Job-Detektive*, v rámci ktorej účastníci prostredníctvom tímových úloh spoznávali rôzne profesie a zamýšľali sa nad vlastným kariérnym smerovaním.

nenia v rôznych oblastiach hospodárstva. Diskutujúci sa zhodli, že znalosť nemčiny zostáva významnou konkurenčnou výhodou.

Popoludňajší program tvorili interaktívne workshopy pre učiteľov, vysokoškolských študentov a stredoškolákov. Anastasiya Semyonova predstavila možnosti rozvoja profesijnej a interkultúrnej komunikačnej kompetencie, Martina Vinjarová sa venovala využívaniu platformy eTwinning a digitálnych nástrojov vo vyučovaní nemeckého jazyka a Monika Rybáriková sa zamerala na kariérne poradenstvo a profesijný rozvoj prostredníctvom nemčiny.

Osobitnú časť programu tvorili zážitkové aktivity pre stredoškolákov. Workshop *Dolmetschen live erleben!* (Zaži tlmočenie naživo!) pod vedením Mgr. et Mgr. Lenky Poľakovej, PhD., umožnil účastníkom nahliadnúť do sveta kon-

ferenčného tlmočenia, vyskúšať si prácu v profesionálnych tlmočnických kabínach a oboznámiť sa so základnými princípmi simultánneho tlmočenia. Ďalšie workshopy predstavili Rakúsko z perspektívy jazyka, kultúry a spoločnosti či ponúkli zaujímavosti o nemecky

Deutsche Sprachtage 2026 opäť potvrdili, že znalosť nemeckého jazyka predstavuje významný predpoklad osobného, akademického i profesijného rozvoja. Podujatie vytvorilo priestor na stretnutie študentov, učiteľov, odborníkov z praxe a zástupcov vzdelávacích inštitúcií, pričom zároveň ponúklo množstvo inšpirácie pre všetkých, ktorí vnímajú cudzie jazyky ako dôležitý nástroj medzinárodnej spolupráce, mobility a kariérneho rastu.

Foto: autorka článku

APRÍL OBETOVALI DOBROVOL'NÍCTVU

Michaela SKYBA

Mesiac apríl sa na Inštitúte edukológie a sociálnej práce Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity (IESP FF PU) niesol v znamení dobrovoľníckych aktivít. Pod záštitou dekanky FF PU prof. PhDr. Beáty Balogovej, PhD., MBA a pod vedením riaditeľky IESP doc. Mgr. Michaely Skyba, PhD., sa uskutočnili viaceré podujatia študentov a študentiek sociálnej práce.

Tieto aktivity, realizované ako súčasť projektu KEGA č. 034PU-4/2025 *Transfer digitálnych technológií do inovácie metodiky odbornej praxe v pregraduálnej príprave študentov sociálnej práce II.*, sa konali pri príležitosti osláv Svetového dňa sociálnej práce, ktorý sa slávi každoročne. Tento rok sa uskutočnil 17. marca s témou: „*Spoločné budovanie nádeje a harmónie: Výzva Harambee k zjednoteniu rozdelenej spoločnosti*“.

Ďalším významným rámcom podujatí bol *Medzinárodný rok dobrovoľníctva pre udržateľný rozvoj (IVY 2026)*. Jeho cieľom je podpora komunitného rozvoja, propagácia dobrovoľníckeho angažovania, jeho plná akceptácia verejnosťou a rozvoj prostredníctvom verejných politík. Za účelom podpory rozvoja

dobrovoľníctva na Slovensku bola zriadená *Národná komisia pre IVY 2026*, ktorá združuje aj zástupcov akademickej obce.

Nielen z dôvodu tohto členstva, ale aj preto, že dobrovoľnícke a service learningové aktivity sú tradičnou súčasťou nášho pracoviska, sme v spolupráci so študentkami a študentmi v rámci predmetov *Komunitná sociálna práca* a *Dobrovoľnícka prax* realizovali mnohé inšpiratívne projekty. Tie ukázali náš záujem o rozvoj komunity, schopnosť vytvárať mosty spolupráce medzi akademickým a externým prostredím a prispievať k udržateľnosti prostredníctvom dobrovoľníctva. Na aktivitách participovali študentky piateho ročníka magisterského štúdia Bc. Anastasiia Symochko, Bc. Sabína Libič, Bc. Bronislava Klimová a Bc. Dominika Schottová. Rovnako sa zapojili aj študenti prvého ročníka bakalárskeho štúdia sociálnej práce Liliana Hudecová, Katarína Čormová, Šimon Giraltoš a Adrián Žilka. Realizované podujatia podporili klientov i zamestnancov *Krajského autistického centra v Prešove* a *Centra sociálnych služieb Vita Vitalis*, pričom zároveň prispeli k rozvoju univerzitnej komunity na FF PU.

V dňoch 27. – 29. apríla 2026 zorganizovali študentky piateho ročníka podujatie *Komunita na dlani*.

V rámci neho pripravili schránky odkazov s názvom „*Schránka: Nápad a vďaka v dlani*“. Zamestnanci a študenti PU mali možnosť vyjadriť svoje postrehy, návrhy či vďaka *Krajskému autistickému centru v Prešove* alebo *FF PU*. Odkazy pre autistické centrum boli následne odovzdané jeho zamestnancom. Z odkazov adresovaných fakulte študentky vytvorili komunitnú mapu potrieb. Udržateľnosť projektu zabezpečí IESP vytvorením špeciálnej sekcie na svojom webe, kde bude táto možnosť pokračovať online. Tento krok spája skvalitňovanie výučby pre prax s otvorenosťou voči inováciám. Online schránka nám pomôže rozvíjať pracovisko, skvalitňovať pregraduálnu prípravu a promptne reagovať na podnety a potreby študentov aj celej komunity. Cieľom je neustále skvalitňovanie vzdelávacieho procesu s dôrazom na prax.

V rovnakom čase prebiehala aj ďalšia aktivita študentiek s názvom *Hravý svet: Spoločne pre deti s autizmom*. Išlo o zbierku edukačných pomôcok a hier pre deti s poruchami autistického spektra (PAS) s cieľom podporiť ich motoriku a kognitívne zručnosti. Aktivita zdôraznila silu spoločného úsilia pri pomoci skupinám ohrozeným sociálnym vylúčením. Dňa 28. apríla 2026 realizovali študentky a študenti prvého ročníka

Informačný stánok: Spoločné budovanie nádeje a harmónie. Vystavili v ňom nové propagačné materiály o sociálnej práci na IESP FF PU, na ktorých tvorbe spolupracovali s cieľom vyzdvihnúť spoločenskú dôležitosť tejto profesie. V stánku ponúkali tiež výrobky klientov zo zariadenia *Vita Vitalis*. V rámci zbierky *Darujme radosť Vita Vitalis* mali návštevníci možnosť zakúpiť si tieto predmety formou dobrovoľného príspevku, čím priamo podporili činnosť centra.

Vyzbieraná suma 125 eur bola odovzdaná zariadeniu.

Študentom a študentkám ďakujeme za ich angažovanosť a iniciatívu. Naša vďaka patrí aj všetkým, ktorí tieto podujatia podporili, a prispeli tak k naplneniu tretieho poslania univerzity. Tým je záujem o riešenie lokálnych výziev, spolupráca s externým prostredím a rozvoj občianskej spoločnosti. Pozitívna spätná väzba od študentov, organizácií i verejnosti jasne ukazuje

dôležitosť dobrovoľníckeho a service learningového angažovania v pregraduálnej príprave budúcich sociálnych pracovníkov a pracovníčok. Tieto aktivity ich scitlivujú voči problémom komunity, učia ich hľadať inovatívne formy reflektovania potrieb a v neposlednom rade podporujú udržateľnosť a rozvoj komunit.

Foto: archív autorky článku

DISKUSIA O BEZPEČNOSTI, GEOPOLITIKE A O SLOVENSKU V NATO

Matúš ŽAC

V období narastajúcich geopolitických napätí, prebiehajúcich ozbrojených konfliktov a intenzívnych diskusií o budúcnosti európskej bezpečnosti nadobúdajú otázky kolektívnej obrany a medzinárodnej spolupráce mimoriadny význam.

Aj z tohto dôvodu sa 27. apríla v priestoroch Univerzitnej knižnice Prešovskej univerzity v Prešove uskutočnila moderovaná diskusia s názvom *NATO a Slovensko*, ktorá študentom a akademickej obci ponúkla jedinečný pohľad na aktuálne

bezpečnostné výzvy a fungovanie Severoatlantickej aliancie. Organizačným garantom podujatia bol Inštitút politológie Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove, ktorý dlhodobo vytvára priestor na odborné diskusie

reflektujúce aktuálne spoločenské a medzinárodnopolitické dianie. Podujatie zároveň potvrdilo význam univerzitného prostredia ako priestoru otvoreného dialógu o témach, ktoré zásadným spôsobom ovplyvňujú súčasnú podobu medzi-

národných vzťahov a bezpečnostnej politiky.

Na úvod diskusie hostí privítal a predstavil odborný asistent Inštitútu politológie PhDr. Matúš Žac, PhD., ktorý vo svojom príhovore zdôraznil potrebu prepájania akademického prostredia s praktickými skúsenosťami predstaviteľov zahraničnej a bezpečnostnej politiky. Práve možnosť priamej konfrontácie teoretických poznatkov s pohľadmi diplomatov a vojenských predstaviteľov predstavuje pre študentov významný rozmer vysokoškolského vzdelávania.

Hostami diskusie boli stály predstaviteľ Slovenskej republiky pri NATO veľvyslanec Marek Varga a stály vojenský predstaviteľ Slovenskej republiky pri NATO generál Peter Babiar. Ministerstvo obrany Slovenskej republiky na podujatí zastupoval Dalibor Pavolka. Diskusiu moderoval Samuel Švajda zo Stálej delegácie SR pri NATO, ktorý jednotlivé tematické okruhy prepájal s aktuálnym medzinárodným dianím a vytváral priestor aj na otázky publika.

Diskusie sa sústredila na viaceré aktuálne otázky medzinárodnej bezpečnosti a geopolitického vývoja. Pozornosť bola venovaná najmä meniacemu sa bezpečnostnému prostrediu v Európe, rastúcim bezpečnostným rizikám a postaveniu NATO v súčasnej medzinárodnej architektúre. Hostia diskutovali

o úlohe Aliancie v podmienkach dynamických geopolitických zmien, ako aj o potrebe zachovania transatlantickej spolupráce a kolektívnej obrany.

Významnou témou diskusie bol aj vojnový konflikt na Ukrajine, ktorý zásadným spôsobom ovplyvnil bezpečnostnú situáciu v Európe a otvoril nové otázky týkajúce sa obranyschopnosti jednotlivých štátov i celej Aliancie. V tejto súvislosti hostia reflektovali potrebu posilňovania obranných kapacít, modernizácie ozbrojených síl a udržateľnosti výdavkov na obranu. Diskusia zároveň poukázala na to, že bezpečnostná politika dnes presahuje tradičné vojenské chápanie a zahŕňa aj hybridné hrozby, informačné operácie či kybernetickú bezpečnosť.

Priestor bol venovaný aj postaveniu Slovenskej republiky v rámci NATO a možnostiam, akými môže Slovensko prispievať k spoločnej bezpečnosti spojencov. Hostia zdôraznili význam aktívneho členstva Slovenska v Aliancii, ale aj potrebu širšej spoločenskej diskusie o bezpečnostných otázkach a obranných prioritách štátu. Súčasťou podujatia boli aj menej formálne otázky študentov, ktoré umožnili nahliadnúť do praktickej stránky diplomatickej a vojenskej práce v štruktúrach NATO.

Podujatie ukázalo, že univerzitné prostredie zohráva nezastupiteľnú úlohu pri formovaní kritického

myslenia a orientácie mladých ľudí v zložitých otázkach medzinárodnej politiky a bezpečnosti. Pre študentov predstavovala diskusia príležitosť získať autentické informácie priamo od predstaviteľov Slovenskej republiky pôsobiacich v medzinárodných bezpečnostných štruktúrach, ako aj možnosť konfrontovať vlastné názory s odbornými pohľadmi z diplomatickej a vojenskej praxe.

V čase, keď sa bezpečnostné otázky stávajú neoddeliteľnou súčasťou verejného diskurzu, je vytváranie priestoru na odbornú a vecnú diskusiu mimoriadne dôležité. Podujatia podobného charakteru prispievajú nielen k zvyšovaniu povedomia o fungovaní medzinárodných organizácií, ale zároveň podporujú schopnosť kriticky reflektovať aktuálne spoločenské a geopolitické procesy.

Moderovaná diskusia *NATO a Slovensko* tak predstavovala významný príspevok k akademickému dialógu o bezpečnosti, medzinárodných vzťahoch a postavení Slovenska v súčasnom svete. Zároveň potvrdila, že otvorená komunikácia medzi akademickou obcou a odborníkmi z praxe má v univerzitnom prostredí svoje pevné a nezastupiteľné miesto.

Foto: UK PU

ŠTUDENTSKÁ VEDA AKO PRIESTOR DISKUSIE

Róbert KIRÁLY

Zástupcovia Inštitútu politológie Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove sa 7. mája 2026 zúčastnili na celoslovenskom kole študentskej vedeckej konferencie na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici. Podujatie ponúklo priestor na prezentáciu vedeckých prác, odbornú diskusiu a výmenu skúseností medzi študentmi a pedagógmi z viacerých slovenských univerzít.

Vedecká činnosť počas vysokoškolského štúdia nie je iba jeho formálnym doplnkom. Predstavuje priestor, v ktorom si mladí ľudia osvojujú prácu s odbornou literatúrou, učia sa formulovať výskumné otázky, argumentovať, obhajovať vlastné závery a prezentovať výsledky svojej práce pred akademickým publikom. Práve preto majú podobné konferencie význam nielen pre samotných účastníkov, ale aj pre univerzity a fakulty, ktoré týmto spôsobom podporujú rozvoj začínajúcich odborníkov. Celoslovenské kolo študentskej vedeckej konferencie v Banskej Bystrici spojilo zástupcov viacerých slovenských univerzít, ktorí sa venujú politológii, medzinárodným vzťahom, verejnej politike, bezpečnosti, európskym štúdiám a ďalším spoločenskovedným témam. Podujatie tak nebolo iba súťažnou prehliadkou odborných prác, ale aj platformou akademického dialógu, výmeny skúseností a vzájomnej inšpirácie.

Na konferencii zaznelo viacero pútavých a odborne zaujímavých príspevkov z rôznych častí Slovenska. Tematická šírka prezentovaných prác ukázala, že mladí ľudia sa aktívne zaujímajú o aktuálne spoločenské, politické a medzinárodné otázky. Venovali sa témam, ktoré rezonujú nielen v akademickom prostredí, ale aj vo verejnom živote – od výziev demokracie, cez verejnú správu a politickú komunikáciu až po medzinárodnú bezpečnosť či fungovanie politických inštitúcií. Ako uviedol náš študent Rastislav Frič: „Prezentovanie môjho príspevku

na študentskej vedeckej konferencii bolo pre mňa novou a veľmi cennou skúsenosťou. Mal som možnosť vyskúšať si celý proces, ktorý je typický pre akademické prostredie – od prípravy a napísania odborného príspevku až po jeho verejnú prezentáciu pred odbornou komisiou a ostatnými študentmi. Táto skúsenosť mi umožnila lepšie pochopiť, ako fungujú vedecké konferencie, aký význam má odborná diskusia a aké dôležité je vedieť svoje myšlienky jasne a presvedčivo predstaviť. Verím, že práve účasť na takomto podujatí môže byť pre mňa dôležitým impulzom a možno aj vstupenkou do môjho budúceho akademického života.“

Dôležitou súčasťou študentských vedeckých konferencií je aj odborná spätná väzba. V akademickom prostredí nejde o to, aby boli všetky

odpovede okamžite dokonalé. Podstatné je, aby študenti získali skúsenosť s odbornou diskusiou, naučili sa vnímať pripomienky ako príležitosť na zlepšenie a pochopili, že vedecká práca je procesom postupného spresňovania, prehĺbovania a overovania poznania.

Túto skúsenosť ocenil aj ďalší reprezentant Inštitútu politológie Filip Murčíško: „Som veľmi rád, že som sa mohol zúčastniť celoslovenského kola študentskej vedeckej konferencie. Bola to pre mňa cenná skúsenosť, ktorá mi umožnila nielen prezentovať vlastnú prácu, ale aj vypočuť si zaujímavé a podnetné príspevky študentov z iných univerzít. Za dôležitú súčasť podujatia považujem aj odbornú diskusiu a otázky, ktoré ma viedli k hlbšiemu premýšľaniu nad vlastnou témou a jej ďalším rozvojom. Veľmi si vážim, že som mal takúto príležitosť práve v závere svojho štúdia. Podľa môjho názoru to potvrdzuje, že ŠVK je mimoriadne prínosný koncept, ktorý podporuje odborný rast študentov, ich prezentačné zručnosti a schopnosť viesť vecnú akademickú diskusiu.“

Foto UMB

INŠTITÚT EDUKOLÓGIE A SOCIÁLNEJ PRÁCE NA EURÓPSKEJ KONFERENCII V ŠKÓTSKU

Zuzana POKLEBBOVÁ, Beáta BALOGOVÁ, Michaela SKYBA

Inštitút edukológie a sociálnej práce FF PU (IESP) sa aj tento rok zúčastnil na jednej z najvýznamnejších európskych konferencií v odbore sociálna práca – European Social Work Research Conference (ESWRC). Podujatie v škótskom Aberdeene organizovala dvojica britských univerzít: University of Dundee a Robert Gordon University v Aberdeene.

Inštitút na konferencii reprezentovali dekanka FF PU a garantka odboru prof. PhDr. Beáta Balogová, PhD., MBA, riaditeľka IESP doc. Mgr. Michaela Skyba, PhD. a členka IESP doc. Ing. Mgr. Zuzana Poklebová, PhD. Ich aktívna účasť bola súčasťou riešenia

vedeckého projektu *KEGA 034PU-4/2025 Transfer digitálnych technológií do inovácie metodiky odbornej praxe v pregraduálnej príprave študentov sociálnej práce II.*, ktorého hlavnou riešiteľkou je prof. PhDr. Beáta Balogová, PhD., MBA.

Ústrednou témou konferencie bola sociálna práca a interdisciplinárny výskum „*Social Work and Interdisciplinary Research: researching and facilitating evidence informed practice and policy.*“ Tím z IESP FF PU v rámci sekcie venovanej „*Výzvam a príležitostiam pre výskum, prax, politiku a vzdelávanie v sociálnej práci v súčasnom kontexte*“ predstavil posterovú prezentáciu s názvom „*Miesto starostlivosti o seba ako prevencia vyhorenia vo vzdelávaní v sociálnej práci.*“ Autorky ňou reagovali na potrebu adaptovať vzdelávanie budúcich sociálnych pracovníkov a pracovníčok na súčasné potreby praxe sociálnej práce a meniaci sa socio-politický kontext.

Zdôraznili, že rozvoj self-care zručností u študentov významne znižuje riziko ich vyhorenia už počas povinnej praxe, ktorá je pevnou súčasťou kurikula sociálnej práce. Účasť na konferencii bola ďalšou z aktivít IESP, ktoré upevňujú jeho silnú medzinárodnú pozíciu vo výskume sociálnej práce a potvrdzujú pripravenosť inštitútu reflektovať aktuálne otázky vzdelávania v tomto odbore. Nepochybným prínosom je, že sme aktívne podporili rozvoj hlavnej myšlienky podujatia založenej na posilňovaní a propagácii výskumu v sociálnej práci, ktorý rozvíja kritické myslenie, prináša poznatky dôležité z hľadiska formovania politického rámca, sociálnej spravodlivosti či interdisciplinárnej spolupráce. Súčasne koncipuje dôležitú platformu pre informované rozhodnutia odborníkov v praxi v reakcii na globálne a lokálne výzvy.

Foto: archív autoriek

DEŇ FRANKOFÓNIE PRINIESOL NA FF PU FRANCÚZSKY JAZYK A KULTÚRU

Adriána Ingrid KOŽELOVÁ

Inštitút germanistiky a romanistiky Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity zorganizoval pri príležitosti mesiaca frankofónie podujatie, ktoré spojilo jazykové, umelecké aj odborné aktivity študentov francúzskeho jazyka.

Marec je v medzinárodnom kontexte tradične venovaný frankofónii. Inštitút germanistiky a romanistiky Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity si túto iniciatívu pripomenul organizáciou Dňa frankofónie, ktorý sa uskutočnil 26. marca 2026.

Odbornú aj organizačnú garanciu podujatia zabezpečili francúzsky lektor Éric Ferrat, PhD a interná doktorandka Mgr. Lucia Valúchová. Na príprave a realizácii sa významne podieľali študenti bakalárskeho aj magisterského stupňa štúdia študijných programov francúzsky jazyk a kultúra so zameraním na prekladateľstvo a tlmočníctvo a učiteľstvo francúzskeho jazyka a literatúry. Program bol koncipovaný ako kombinácia umeleckých vystúpení a odborných prezentácií. Študenti pripravili hudobné čísla, krátke dramatické výstupy, prednes poézie a vlastnú autorskú tvorbu. Súčasťou programu bola aj interpretácia básne *Le Bateau ivre – Opitá*

lod' od Arthura Rimbauda v podaní študentiek magisterského stupňa.

Do programu bol zaradený aj vedomostný kvíz z oblasti francúzskej histórie, literatúry, geografie a gramatiky. Aktivita mala interaktívny charakter a zapojilo sa do nej širšie publikum. Paralelne prebiehala prezentácia študentských prác formou výstavy, ktorá poskytla priestor na diskusiu a neformálnu výmenu názorov. Obohacujúcou súčasťou podujatia bola súťaž *Mon mémoire en 5 minutes*, realizovaná v spolupráci s Univerzitou Komenského v Bratislave, Univerzitou Mateja Bela v Banskej Bystrici a Univerzitou Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, ako aj s partnermi z frankofónneho prostredia, a to IUFS, FrancAvis, IFS a Alliance Française v Košiciach.

Študenti magisterského stupňa predstavili témy svojich diplomových prác v časovom limite piatich minút. Hodnotené boli najmä schopnosť zrozumiteľne, ale aj pútavo sprostredkovať odborný obsah, štruktúra prezentácie a jazyková úroveň. Tri najlepšie prezentácie boli ocenené.

Deň frankofónie na Prešovskej univerzite potvrdil význam takýchto podujatí pre prepojenie jazykového vzdelávania s praktickými komunikačnými a prezentačnými zručnosťami. Zároveň poskytol priestor na prezentáciu študentských prác. Podporil tiež spoluprácu medzi univerzitami v rámci frankofónneho akademického prostredia. Neboli to však len univerzity. Naša *alma mater* opäť raz privítala aj mladých frankofilov – stredoškóľakov. Tí sa možno aj vďaka tejto a jej podobným iniciatívam, ktoré Inštitút germanistiky a romanistiky pravidelne organizuje, rozhodnú pre budúce profesijné smerovanie spojené s francúzskym jazykom.

Foto: Lucia VALÚCHOVÁ

ŠTUDENTSKÁ ELITA VO VEDÁCH O ŠPORTE

Beáta RUŽBARSKÁ

Fakulta športu (FŠ) Prešovskej univerzity (PU) v Prešove sa 14. mája 2026 stala dejiskom celoslovenského kola Študentskej vedeckej a umeleckej konferencie (ŠVUK) vo vedách o športe. Podujatie spojilo viac ako 110 študentov z univerzitných pracovísk z celého Slovenska, na ktorých sa rozvíja vzdelávanie a výskum v oblasti športu. Účastníci prezentovali svoje odborné práce, výskumné zistenia, kreativitu i umelecké cítenie prostredníctvom pohybových skladieb.

Konferencia prebiehala v priestoroch PU a bola rozdelená do viacerých odborných sekcií – športová edukológia, športová humanistika, športová kinantropológia, doktorandská sekcia a sekcia pohybových skladieb. Obsahom boli odborné prezentácie študentov, diskusie s odbornými komisiami, ako aj vystúpenia tanečných a športových pohybových skladieb v športovej hale univerzity.

Na toto podujatie sa prihlásili študenti zo 6 univerzít: z Fakulty telesnej výchovy a športu Univerzity Komenského v Bratislave (FTVŠ UK BA), z Katedry telesnej výchovy a športu Pedagogickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre (KTVŠ PF UKF NR), z Fakulty telesnej výchovy, športu a zdravia Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici (FTVSaZ UMB BB), z Katedry telesnej výchovy a športu Pedagogickej fakulty Katolíckej univerzity v Ružomberku (KTVS PF KU RK), z Ústavu telesnej výchovy a športu Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach (UTVS UPJS KE) a z Pedagogickej fakulty a Fakulty športu PU v Prešove.

Študenti prezentovali aktuálne témy z oblasti športovej edukácie, pohybovej aktivity, tréningového procesu, športovej psychológie či spoločenských aspektov športu. Osobitnú pozornosť si získala doktorandská sekcia, v ktorej prezentácie prebiehali v anglickom jazyku, čím konferencia podporila aj rozvoj akademických a prezentačných kompetencií mladých vedcov v medzinárodnom prostredí.

Významnou súčasťou podujatia boli pohybové skladby, v rámci ktorých študenti predviedli originálne choreografie spájajúce šport, tanec, rytmus a kreativitu. Súťažné vystúpenia hodnotila odborná komisia zložená z pedagógov a odborníkov z oblasti športu a pohybového umenia.

Najúspešnejší účastníci si odniesli ocenenia vo svojich sekciách. V športovej kinantropológii zvíťazila Kristína Bruňanská (FTVŠ UK BA), v športovej edukológii Anton Gvora (FTVŠ UK BA) a v športovej humanistike Bc. Simon Čollák (FTVSaZ UMB BB). V doktorandskej sekcii získal prvé miesto MUDr. Michal Fečík (FŠ PU PO).

Celoslovenské kolo ŠVUK opäť potvrdilo význam podobných podujatí pre rozvoj študentskej vedeckej činnosti, výmenu skúseností a podporu talentovaných mladých ľudí v oblasti športu. FŠ ďakuje všetkým účastníkom, pedagógom, členom odborných komisií i organizačnému tímu za vytvorenie inšpiratívnej atmosféry a úspešný priebeh konferencie. Gratulujeme všetkým oceneným a prajeme veľa ďalších úspechov vo vedeckej i športovej oblasti.

Foto: archív autorky

ROZHÝBME UNIPO SPOJILO ŠTUDENTOV

Frederika PAJONKOVÁ

Fakulta športu Prešovskej univerzity (FŠ PU) opäť rozhýbala celú univerzitu. Podujatie Rozhýbme UNIPO spája pohyb s rozvojom organizačných a tímových schopností študentov. Do akcie sa zapojilo 160 študentov a 7 pedagógov z viacerých fakúlt, čím podujatie potvrdilo svoj univerzitný a spájajúci charakter.

FŠ PU sa dlhodobo snaží podporovať pohybovú aktivitu študentov, ale aj zamestnancov PU. Pod vedením pedagógov a študentov sa aj tento rok podarilo športové podujatie Rozhýbme UNIPO, ktoré vzniká v rámci predmetu Šport pre všetkých 3. Tento vyučovací predmet je zameraný nielen na pohybovú aktivitu, ale aj na rozvoj praktických organizačných schopností študentov, kolektívnej spolupráce a skúseností s prípravou športových podujatí.

Podujatia sa zúčastnilo celkovo 160 študentov a 7 pedagógov Prešovskej univerzity v Prešove. Okrem Fakulty

športu sa zapojili aj študenti Pedagogickej fakulty, Fakulty zdravotníckych odborov, Fakulty manažmentu, ekonomiky a obchodu, Filozofickej fakulty, Fakulty humanitných a prírodných vied a Pravoslávnej bohosloveckej fakulty. Podujatie tak opäť potvrdilo svoj univerzitný charakter a vytvorilo priestor na prepájanie študentov rôznych odborov prostredníctvom športu a spoločných aktivít.

Program pozostával z behov na 1,5 km a 3 km, plážového volejbalu a streetballu. Novinkou tohto ročníka bola súťaž mini Hyrox určená pre ženské, mužské aj zmiešané dvojice. Mini Hyrox predstavoval fyzicky náročné, ale zároveň atraktívne spresenie programu, v ktorom si študenti mohli overiť svoju telesnú zdatnosť, psychickú odolnosť a mnohí zo súťažiacich si siahli na dno svojich síl. Na realizácii disciplíny mini Hy-

rox spolupracoval aj univer. doc. Kokinda, ktorý sa na FŠ venuje oblasti fitness a kondičného tréningu. Súčasťou podujatia bolo tradične aj spoločné rozcvičenie pod vedením študentky Fakulty športu Kristíny Trnkovej. Štarty behov zabezpečil tréner vodného póla a bývalý pedagóg Fakulty športu Szabolcs Eschwig-Hajts, ktorý dlhodobo pôsobí v športovom prostredí mesta Prešov.

Rozhýbme UNIPO zároveň ukázalo, že športové podujatia realizované študentmi môžu byť nielen súčasťou výučby, ale aj hodnotnou skúsenosťou, ktorá rozvíja zodpovednosť, organizačné schopnosti, komunikáciu a schopnosť spolupracovať v kolektíve.

Foto: Peter HALKO ml., Frederika PAJONKOVÁ

ERASMUS+ STAFF MOBILITY: INŠPIRÁCIU ČERPAL V KODANI

Peter BAKALÁR

V dňoch 02. až 06. 03. 2026 som v rámci programu Erasmus+ Staff Mobility absolvoval pracovnú cestu do dánskej metropoly. Mojm cieľom bolo Centrum pre klinický výskum a prevenciu Nemocnice Bispebjerg a Frederiksberg v Kodani, ktoré patrí k špičkovým pracoviskám v oblasti verejného zdravia a preventívnej medicíny.

TRANSFER VEDOMOSTÍ V SKUPINE CHESSE

Hlavným pilierom mobility bola spolupráca s výskumnou skupinou CHESSE (*Children's Health and Education in School and community Settings*). Program bol postavený na intenzívnom transfere know-how a prezentácii prebiehajúcich projektov. Stretnutia priniesli vzájomné predstavenie vedeckých aktivít, pričom sme hľadali prieniky medzi našim a dánskym prostredím.

OUTDOOROVÁ HRA A „RIZIKO“ AKO CESTA K ODOLNOSTI

Jedným z kľúčových bodov bol od-

borný seminár k Oficiálnemu odbornému stanovisku k outdoorovej hre 2025 (*2025 Position Statement on Active Outdoor Play*), na ktorého príprave som sa mal možnosť spolu s kolegyňou Lærke Mygind a kolegami Madsom Bøllingom a Petrom Bentsenom z Centra pre klinický výskum a prevenciu spolupodieľať. Počas seminára som prezentoval slovenský pohľad na outdoorovú hru a to v porovnaní s dánskou perspektívou.

Diskusia sa sústredila aj na tému rizikovej outdoorovej hry v prostredí materských škôl. Výskum naznačuje, že kontrolované a akceptovateľné riziko pri outdoorovej hre je kľúčové pre budovanie psychickej aj fyzickej odolnosti detí – téma, ktorá je v našich podmienkach čoraz aktuálnejšia.

OD ANALÝZY DÁT K EURÓPSKYM PROJEKTOM

Jedno pracovné stretnutie bolo venované aj hĺbkovej analýze reprezentatívnych dát zo sledovania zdravia v regióne hlavného mesta Dánska. Diskutovali sme o možnostiach analýz dát o čase strávenom pred obrazovkou, spánku,

pohybovej aktivite a mentálnom zdraví adolescentov a dospelých. Výsledkom bolo zadefinovanie nových projektových ideí v európskom kontexte, ktoré sa zameriavajú na podporu outdoorovej hry a na integráciu pohybovej aktivity do sektora zdravotnej starostlivosti.

KULTÚRNY KONTRAPUNKT: LOUISIANA MUSEUM OF MODERN ART

Erasmus+ však nie je len o laboratóriách a seminárnych miestnostiach. Severskú kultúru a estetiku som mal možnosť načerpať v svetoznámom múzeu moderného umenia Louisiana v Humlebæku. Múzeum, situované priamo na pobreží prielivu Øresund, ponúka fascinujúce prepojenie architektúry, moderného umenia a prírody. Pohľad na more v kombinácii s expozíciami bol dokonalým priestorom na reflexiu nadobudnutých odborných poznatkov. Táto mobilita opäť potvrdila, že zdieľanie skúseností v rámci siete Erasmus+ je dôležitým motorom pre modernú vedu a medzinárodné partnerstvá našej univerzity.

Foto: archív autora

O SOCIÁLNEJ EKONOMIKE, INKLÚZII A DUŠEVNOM ZDRAVÍ

Alica SNINČÁKOVÁ, Svetlana PAVLOVIČOVÁ

V dňoch 19. – 20. mája 2026 sa na pôde Prešovskej univerzity v Prešove uskutočnila medzinárodná vedecká konferencia s názvom „Sociálna ekonomika a inkluzívna spoločnosť: Prepojenie sociálnej práce, pedagogiky a duševného zdravia v kontexte chudoby a zamestnanosti“. Podujatie spojilo odborníkov zo Slovenska, Českej republiky a Poľska, ktorí diskutovali o aktuálnych spoločenských výzvach súvisiacich s chudobou, sociálnym vylúčením, duševným zdravím a podporou zamestnanosti znevýhodnených skupín.

Hlavnými organizátormi konferencie boli Prešovská univerzita v Prešove – Pravoslávna bohoslovecká fakulta, Katedra kresťanskej antropológie a sociálnej práce, Fakulta humanitných a prírodných vied – Ústav pedagogiky, andragogiky a psychológie a občianske združenie POvie. Na organizácii sa podieľali aj partnerské univerzity z Krakova, Prahy, Olomouca, Komárna, Ružomberka a Rzeszowa. Predsedom vedeckého výboru bol prof. PhDr. Tomáš Hagoni, PhD., organizačný výbor viedla PhDr. Ing. Svetlana Pavlovičová, MBA a výkonnou sekretárkou konferencie bola PhDr. Mgr. et Mgr. Alica Sninčáková, MBA.

Konferenciu slávnostne otvoril prorektor pre vedu umenie, šport a akreditáciu prof. RNDr. Marián Reiffers, DrSc. Medzi významnými hosťami vystúpili prof. MUDr. Jozef Mikloško, PhD., komisár pre deti, Ing. Ingrid Ujváriová, generálna riaditeľka Sekcie sociálnej ekonomiky Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, ako aj PhDr. Andrea Kmecová z občianskeho združenia POvie. Pozvanými prednášajúcimi boli aj odborníci zo zahraničných univerzít – dr. hab. Małgorzata Duda, prof. UPJPII z Pápežskej univerzity Jána Pavla II v Krakove, prof. RNDr. Jaroslava Pavelková, CSc. z Univerzity Palackého v Olomouci a dr. habil. PaedDr. Melinda Nagy, PhD. z Univerzity J. Selyeho.

Medzinárodnej vedeckej konferencie sa počas oboch dní prezenčne zúčastnilo viac ako 140 účastníkov a odznelo vyše 70 odborných vedeckých príspevkov. Program konferencie bol rozdelený do troch odborných sekcií zameraných na sociálnu ekonomiku, sociálnu prácu s ohrozenými komunitami a duševné zdravie detí a rodín v podmienkach sociálneho vylúčenia. Prednášky reflektovali aktuálne spoločenské problémy aj možnosti ich riešenia prostredníctvom multidisciplinárnej spolupráce medzi sociálnymi pracovníkmi, školami, poradenskými zariadeniami, komunitnými centrami a ďalšími odbornými subjektmi.

Veľký ohlas vyvolali témy ako ochrana duševného zdravia

človeka v podmienkach sociálnej zraniteľnosti, destigmatizácia psychických ťažkostí a potreba dostupnej psychologickú a sociálnej podpory, bezpečné používanie umelej inteligencie, školské podporné tímy ako determinant pracovnej spokojnosti či využitie dramaterapeutických techník pri práci s deťmi z marginalizovaných rómskych komunít. Pozornosť bola venovaná aj problematike duševného zdravia neformálnych opatrovateľov, otázkam sociálnej starostlivosti v prostredí sociálnych nerovností, prevencii sociálno-patologických javov a významu sociálnych inovácií pre rozvoj komunitnej práce. Osobitný dôraz bol kladený na význam rodiny ako základného prostredia prevencie

sociálneho vylúčenia a ochrany dieťaťa.

Súčasťou podujatia bola aj posterová sekcia, ktorá poskytla priestor na prezentáciu výskumných projektov a odborných iniciatív mladých vedcov a odborníkov z praxe. Konferencia zároveň podporila medzigeneračný dialóg a posilňovanie solidarity medzi účastníkmi, či už aktívnymi alebo pasívnymi, čím prispela k budovaniu súdržnejších a odolnejších komunit.

Druhý deň konferencie bol venovaný predstaveniu Aliancie pre sociálnu ekonomiku na Slovensku, prezentácii sociálnych podnikov a subjektov sociálnej ekonomiky, ktoré predstavili svoje skúsenosti s podporovaným zamestnávaním znevýhodnených osôb, ako aj konkrétne výrobky, služby a modely dobrej praxe. Diskusia poukázala na význam sociálnej ekonomiky

ako stabilizačného prvku regiónov a nástroja prevencie chudoby a sociálneho vylúčenia. Účastníci konferencie navštívili aj prešovský sociálny podnik, kde sa priamo oboznámili s jeho činnosťou.

Možno konštatovať, že konferencia vytvorila významný priestor pre odborný dialóg medzi akademickou obcou, odborníkmi z praxe, zástupcami samospráv, sociálnych podnikov, mimovládnych organizácií, komunitných centier, poradenských zariadení a ďalších subjektov pôsobiacich v oblasti sociálnej práce, sociálnej ekonomiky, ochrany práv detí a podpory duševného zdravia. Významným prínosom boli nové poznatky, skúsenosti a príklady dobrej praxe využiteľné v podmienkach Slovenskej republiky a Prešovského kraja, ktoré prezentovali aj zahraniční odborníci. Konferencia bola finančne podporená Pre-

šovským samosprávnym krajom prostredníctvom dotácie – Výzva poslancov PSK.

Konferencia potvrdila význam medzinárodnej spolupráce a interdisciplinárneho dialógu pri hľadaní riešení sociálnych problémov súčasnej spoločnosti. Účastníci ocenili najmä prepojenie teórie s praktickými skúsenosťami a vytvorenie priestoru na odbornú diskusiu o možnostiach podpory inkluzívnej spoločnosti, sociálnej ekonomiky a duševného zdravia. Výstupy konferencie predstavujú významný odborný aj praktický prínos pre ďalší rozvoj sociálnej politiky, sociálnej inklúzie a podpory znevýhodnených skupín obyvateľstva v Prešovskom kraji aj na celoslovenskej úrovni.

Foto: František FRANKO

NA MEDIFUTURE MINISTER OCENIL PRÁCU ŠTUDENTIEK FZO

Gabriela KURIPLACHOVÁ

Dňa 23. apríla 2026 sa v priestoroch Incheba EXPO Bratislava uskutočnil ďalší ročník podujatia MediFutura 2026, ktoré spája študentov, odborníkov aj zamestnávateľov s cieľom diskutovať o aktuálnych témach a výzvach v zdravotníctve, ako aj o budúcnosti zdravotníctva na Slovensku.

Podujatie ponúklo prehľad kariérnych možností, veľtrh práce a odborné diskusie o podmienkach výkonu zdravotníckych profesií. Minister zdravotníctva SR v rámci tohto podujatia ocenil aj prácu študentiek Katedry ošetrovateľstva Fakulty zdravotníckych odborov Prešovskej univerzity v Prešove.

MediFutura 2026 je celoslovenské podujatie zamerané na budúcnosť zdravotníctva, kariérne možnosti zdravotníckych pracovníkov a prezentáciu zdravotníckych profesií na Slovensku. Podujatie organizovalo Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky. Motto podujatia bolo: „Tvoja budúcnosť je na Slovensku – Sme jeden tím.“ Na podujatí sa predstavilo viac ako 100 vystavovateľov z celého zdravotníckeho sektora (stredné zdravotnícke školy, vysoké školy, poisťovne, nemocnice či kúpeľné zariadenia), s cieľom ponúknuť

študentom a širokej verejnosti komplexný prehľad možností štúdia, odborného rastu a uplatnenia v praxi, ako aj priamy kontakt s potenciálnymi zamestnávateľmi.

Program podujatia doplnili odborné diskusie zamerané na aktuálne výzvy v školstve a zdravotníctve, ktoré prebiehali pod vedením ministra zdravotníctva SR Kamila Šaška, MSc. Do diskusií sa zapojili viacerí významní odborníci vrátane ministra školstva JUDr. Ing. Tomáša Druckera, MSc. Panelové diskusie sa venovali aktuálnym výzvam zdravotníctva a jeho fungovaniu v praxi. Svoj odborný pohľad priniesli sestra Prešovského samosprávneho kraja, doc. PhD. Tatiana Hrindová, PhD., ktorá priblížila každodennú realitu zdravotníckeho systému, a prezidentka SKSaPA, Mgr. Iveta Lazorová, PhD., MPH, dipl.p.a., ktorá sa zamerala na perspektívy a budúci vývoj slovenského zdravotníctva.

Podujatie zdôraznilo význam nelekárskych zdravotníckych profesií a poskytlo priestor na ich zviditeľnenie a podporu. Úspešne sa prezentovala aj FZO PU v Prešove, pričom veľký záujem bol zo strany návštevníkov najmä o študijné programy pôrodná asistancia, dentálna hygiena, fyzioterapia a ošetrovateľstvo. O tom, že na fakulte pôsobia skutočne šikovní a ambiciózni študenti, svedčí aj ich ocenenie výberovou komisiou. Za svoje úspechy počas štúdia a reprezentáciu školy získali študentky študijného programu ošetrovateľstvo: Denisa Petrová, Marianna Čechová a Nikola Putnocká, ocenenie z rúk ministra zdravotníctva SR Kamila Šaška, MSc., ktorý ich zaradil medzi 14 najúspešnejších študentov z celého Slovenska. Oceneným srdečne blahoželáme.

Foto: archív autorky

BUDÚCI ZÁCHRANÁRI SI ZMERALI SILY V TAKTICKOM CVIČENÍ

Ingrid TIMKOVÁ

Explózia, požiar, desiatky zranených a panika v uliciach. Aj takýto dramatický scenár si 17. apríla 2026 vyskúšali študenti Fakulty zdravotníckych odborov (FZO) Prešovskej univerzity (PU) v Prešove. Realistické taktické cvičenie ukázalo, ako dokážu budúci záchranári zvládať krízové situácie v spolupráci so všetkými zložkami Integrovaného záchranného systému.

Taktické cvičenie študentov odboru urgentná zdravotná starostlivosť FZO PU sa uskutočnilo v piatok 17. apríla 2026 v areáli letného kúpaliska Delňa v Prešove. Podujatie

zorganizovala Katedra urgentnej zdravotnej starostlivosti FZO PU. Cvičenie simulovalo udalosť s hromadným postihnutím osôb (UHPO) v nebezpečnom prostredí s ohro-

zením bezpečnosti zasahujúcich záchranných zložiek. Jeho cieľom bolo preveriť praktické zručnosti študentov v reálnych podmienkach. Budúci záchranári si vyskúšali riadenie zásahu, koordináciu tímov aj spoluprácu s profesionálnymi zložkami Integrovaného záchranného systému.

REALISTICKÝ SCENÁR PREVERIL PRIPRAVENOSŤ

Scenár cvičenia vychádzal zo skutočných zásahov. Simulovaná situácia zahŕňala dopravnú nehodu vozidla prevážajúceho propán-butánové fľaše, ktoré po náraze do domu spôsobilo explóziu a požiar. Následkom boli zranení ľudia, zavalené osoby pod troskami a panika medzi obyvateľmi.

Do zásahu sa zapojili zložky Hasičského a záchranného zboru, Záchrannej zdravotnej služby aj Mestskej polície. Študenti museli reagovať rýchlo, efektívne a zároveň bezpečne, pričom riešili aj komplikované situácie vrátane agresívneho správania „civilistov“.

KLÚČOVÁ JE PRAX, NIE LEN TEÓRIA

„Cieľom cvičenia bolo rozvíjať nielen odborné vedomosti, praktické zručnosti, ale aj manažérske schopnosti študentov v krízových situáciách, ktoré si vyžadujú rýchle a správne rozhodovanie, efektívnu koordináciu záchranných činností a striktné dodržiavanie bezpečnostných postupov,“ uviedla vedúca katedry a hlavná koordinátorka cvičenia Ing. Bc. Danko Boguská, PhD., MSc., MPH.

cie: „Pri hromadných nešťastiach dochádza k nepomeru medzi počtom ranených a zasahujúcimi zložkami. Posádky musia vedieť pacientov správne vytriediť podľa priority a následne konať.“

SPOLUPRÁCA VŠETKÝCH ZLOŽIEK BOLA KLÚČOVÁ

Na realizácii cvičenia sa podieľali profesionálne zložky Integrovaného záchranného systému vrátane príslušníkov Hasičského a záchranného zboru, poskytovateľov záchrannej zdravotnej služby, dobrovoľných hasičských jednotiek, Krajského operačného strediska záchrannej zdravotnej služby a Mestskej polície Prešov.

Študenti si tak mohli overiť svoje schopnosti v realistických podmienkach a získať cenné skúsenosti, ktoré budú kľúčové pre ich budúcu prax.

Dekanka fakulty Štefánia Andraščíková zdôraznila význam takýchto aktivít:

„Takéto cvičenie pre študentov je absolútne kľúčové, pretože sa musia naučiť zvládať záťažové situácie priamo v teréne. Žiadna simulácia v laboratóriu nenahradí realitu.“

ROZHODOVANIE POD TLAKOM ZACHRAŇUJE ŽIVOTY

Dôležitou súčasťou cvičenia bolo aj triedenie pacientov podľa závažnosti zranení. Zdravotnícky záchranár a lektor Michal Hudák priblížil náročnosť situá-

Taktické cvičenie potvrdilo, že prepojenie teórie s praxou je nevyhnutné pre kvalitnú prípravu budúcich zdravotníckych záchranárov.

Foto: archív autorky

ŠTÁTNIČE AKO ZO SKUTOČNÉHO ZÁSAHU

Ingrid TIMKOVÁ

Praktické štátne skúšky študentov Katedry urgentnej medicíny (KUM) Fakulty zdravotníckych odborov (FZO) univerzity v Prešove opäť preverili pripravenosť budúcich zdravotníckych záchranárov zvládať najkritickejšie situácie v reálnom teréne.

Študenti piateho ročníka odboru urgentná zdravotná starostlivosť absolvovali skúšky formou realistických simulovaných zásahov, pri ktorých museli pod časovým tlakom diagnostikovať a riešiť život ohrozujúce stavy.

Nikto zo študentov vopred nevedel, akú diagnózu dostane ani čo ich čaká za dverami simulačnej miestnosti. K dispozícii mali reálne zdravotnícke prístroje, simulátory vitálnych funkcií a figurantov predstavujúcich pacientov v kritických stavoch. Počas praktických štátnic riešili napríklad masívne krvácania, akútne koronárne syndrómy, disekciu aorty, intoxikácie benzodiazepínmi, polytrauma motocyklistov, popáleniny, pôrody, anafylaktické reakcie či kardiopulmonálnu resuscitáciu.

„Prísne vyhodnocujeme postupy, ktoré sa za celé štúdium naučili,“ uviedol lektor a zdravotnícky záchranár Marek Živčák. Podľa jeho slov musia študenti počas skúšky fungovať ako profesionálni zdravotnícki záchranári a zvládať všetky diagnostické aj terapeutické postupy. „Sú to reálne prístroje, máme reálne modelové situácie, zhodnotenie aj EKG záznam, aj všetkých vitálnych funkcií,“ doplnil. Významnú úlohu zohráva moderný simulátor, ktorý dokáže vytvoriť približne 250 rôznych scenárov a reaguje na zásahy študentov v reálnom

čase. Ak študenti zanedbajú dôležité úkony, stav pacienta sa zhoršuje. Pri správnom postupe sa naopak stabilizuje. „Vieme tu nasimulovať tlak, hodnotu saturácie, proste všetky ukazovatele, ktoré oni reálne vykonávajú. Ak niektorý zo senzorov nepripojí, tak ja mu ho jednoducho neukážem,“ vysvetlil M. Živčák.

Vedúca KUM Danka Boguská zdôraznila, že všetky scenáre vychádzajú z reálnych výjazdov záchrannej zdravotnej služby. „Dostanú vopred iba základné príznaky, k čomu idú a situáciu riešia priamo na mieste,“ uviedla. Dodala, že študentov môže prekvapiť aj úplne iná situácia, než aká bola pôvodne hlásená. „Majú rešpekt absolútne pred všetkým a často aj ľahko vyzerajúca situácia im spôsobí veľký stres,“ skonštatovala.

Jednou z najnáročnejších častí skúšok bola kardiopulmonálna resuscitácia (KPR), ktorá je podľa D. Boguskej „alfou a omegou práce a zručnosti záchranára“. Študenti pracovali podľa aktuálnych európskych odporúčaní z roku 2025, ktoré zdôrazňujú kvalitnú externú masáž srdca a skoré použitie automatického externého defibrilátora (AED). Pomer resuscitácie zostáva 30 stlačení hrudníka a 2 umelé vdychy, pričom odporúčaná frekvencia stláčania je 100 až 120 za minútu pri hĺbke približne 5 až 6 centimetrov.

Samotní študenti priznali, že skúšky boli mimoriadne náročné najmä po psychickej stránke. „Bolo to ťažké, keď za sebou máte lektora, ktorý vám doteraz pomáhal, ale teraz všetko ostalo na vás,“ povedala študentka Karin Semancová. Jej spolužiak David Baran ocenil realistickosť simulácie: „Všetko prebiehalo ako v skutočnej posádke záchranárov.“ Marek Šťastný dodal: „Je to makačka.“

Praktické štátne skúšky na Katedre urgentnej medicíny Fakulty zdravotníckych odborov PU patria medzi najrealistickejšie formy overovania pripravenosti budúcich zdravotníckych záchranárov na Slovensku. Študentov pripravujú výlučne odborníci z praxe – profesionálni zdravotnícki záchranári pôsobiaci v teréne záchranných služieb. Vďaka tomu pracujú s rovnakou technikou, postupmi a situáciami, aké ich čakajú po nástupe do reálneho výkonu povolania.

Témy praktických štátnych skúšok zahŕňali okrem iného cievne mozgové príhody, anafylaktické reakcie, pneumotoraxy, traumatické poškodenia mozgu, crush syndróm, pôrody a ošetrovanie novorodenca, krvácania z gastrointestinálneho traktu, spinálne trauma motocyklistov, popáleniny, akútne srdcové zlyhania či intoxikácie.

Foto: archív autorky

O NOVELE ÚSTAVY SR DISKUTOVALI NA TEOLOGICKEJ FAKULTE

Michal HOSPODÁR

V tzv. Svetlom týždni po Pasche sa konala na Gréckokatolíckej teologickej fakulte v Prešove vedecká konferencia s názvom **Novela Ústavy SR a posilnenie tradičných hodnôt**. Konferencia bola reakciou na ostatnú novelu ústavy SR prijatú 26. septembra 2025. Táto novela posilňuje tradičné konzervatívne hodnoty a zdôrazňuje zvrchovanosť Slovenska v základných kultúrno-etických otázkach. Cieľom podujatia bolo objasnenie schváleného návrhu novely a retrospektívne vyhodnotenie uplynulých päť mesiacov účinnosti tejto ústavnej normy.

Konferenciu úvodným príhovorom otvoril doc. Michal Hospodár. Zdôraznil, že ako veriaci a kresťania sa musíme určitým spôsobom zaoberať verejnými záležitosťami. Verejná moc rieši to, čo sa deje v našom meste alebo krajine, na miestach, kde žijeme. A jej rozhodnutia ovplyvňujú do vysokej miery spravodlivosť, pokoj a rešpektovanie dôstojnosti človeka, nevynímajúc jeho náboženské presvedčenie. Podujatie pozdravil aj Najosvietenejší vладыka Jonáš, prešovský arcibiskup a metropolita. Poukázal na hodnotu ústavy ako najvyššieho právneho dokumentu a pripomenul, že každá právna norma má rešpektovať dobro človeka.

Procedúru prijatia ostatnej novely ústavy priblížil PaedDr. Milan Majerský, predseda Prešovského samosprávneho kraja a poslanec Národnej

rady SR. Poďakoval aj zástupcom cirkvi a morálnym teológom, ktorí sa podieľali na pozmeňovacích návrhoch novely. V úvodnom bloku vystúpili ešte Mgr. Peter Krajňák, zástupca primátora mesta Prešov a prof. Jaroslav Coranič, prodekan GTF PU v Prešove.

Prednáškový blok otvorila systematicky podaná téma zákona v učení sv. Tomáša Akvinského. Najosvietenejší vладыka Cyril, ktorý je súčasne profesorom kánonického práva, priblížil poslucháčom dejinný pôvod práva a jeho filozofické aspekty až po súčasnosť. Podrobne analyzoval večný zákon, prirodzený a ľudský zákon, ako aj zjavený Boží zákon. Súčasne poukázal na záväznosť zákona v súlade s morálnou pravdou a na jeho vymáhateľnosť v učení T. Akvinského. Samotnej novele ústavy

a jej významu sa venoval zastupujúci rečník Mgr. Lubomír Chripko, PhD. LL.D. Poukázal na stupne významnosti zákonov a ich vzájomné prepojenie až po medzinárodné zmluvy a dokumenty.

Konštatoval, že novela ústavy nemala za cieľ niekoho „ponížiť“, ale upevniť hodnotovú orientáciu Slovenska v kultúrno-etických otázkach. Úloha ústavného súdu pri ochrane ústavných hodnôt bola téma ďalšieho referátu, ktorý spracoval JUDr. Ladislav Dudiš, PhD. a v zastúpení predniesol PhDr. Radoslav Babjarčík. Na príkladoch z praxe poukázal na apolitickosť ústavného súdu a potrebu jeho profesionality.

Manželstvu v kánonickom práve v porovnaní s Ústavou SR sa venoval doc. Jurij Popovič z GTF PU. Nakoniec vystúpil hlavný organizátor doc. Michal Hospodár. Vo svojom referáte objasnil pojmy identita národa a národná suverenita. Venoval sa aj národno-kultúrnym tradíciám. Podujatie sprevádzala aj plodná diskusia. Rezultátom vedeckého podujatia bola ochrana ľudskej dôstojnosti a usporiadaného manželstva ako nosných pilierov života spoločnosti.

Foto: Jana FERENCOVÁ

17. PŮŤ GTF NA STREDNEJ MORAVE

Michal HOSPODÁR

V rámci utužovania vzťahov a poznávania zaujímavých lokalít absolvovali pedagógovia i zamestnanci Gréckokatolíckej teologickej fakulty PU v Prešove svoju 17. púť. Podujatie sa tentokrát uskutočnilo v dňoch 7. až 9. mája 2026 a jeho cieľom bol moravský Velehrad (okres Uherské Hradiště) a jeho širšie okolie.

V prvý deň púte (7. mája) si účastníci prehliadli múzeum dediny juhovýchodnej Moravy, ktoré predstavuje ľudovú architektúru významných mikroregiónov Slovákka zo 17. až 19. storočia. Múzeum sa nachádza v skanzene Strážnice a je zariadené tak, aby pripomínalo spôsob života našich predkov. V prajnom počasí nasledovala okružná plavba loďou Ámos po Baťovom kanáli, komentovaná odborným sprievodcom. Večer patril prehliadke miestnej moravskej gastronómie v obci Petrov.

Druhý deň spoločného putovania (8. máj) sa začal slávením sv. liturgie v kaplnke pútnického domu Stojanov na Velehrade. Potom sa už účastníci vybrali do Kroměříža, mesta bohatého na históriu a sakrálnu stavbu. Prehliadku začali v barokovom Chráme sv. Jána Krstiteľa z 18. storočia. Príjemným zážitkom bola návšteva arcibiskupskej kvetnej záhrady s názvom

Libosad. Táto záhrada patrí medzi najvýznamnejšie záhradné diela v európskom i svetovom kontexte a je zapísaná do zoznamu svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO. Obohacujúca bola prehliadka arcibiskupského zámku v Kroměříži, ktorý sa viaže k stavebnej aktivite olomouckých arcibiskupov.

V jednotlivých izbách sú početné obrazy, výstavné predmety a ďalšie historické artefakty dokumentujúce kultúrnu vyspelosť života voľakedajších (arci)biskupov i panovníkov. V sobotu (9. mája) fakultné podujatie vyvrcholilo účasťou na gréckokatolíckej metropolitnej púti organizovanej Spolkom sv. Cyrila a Metoda.

Po nádhernej akadémii ku cti sv. solúnskych bratov nasledovala slávnostná archijerejská sv. liturgia vo velehradskej bazilike minor. Celebroval ju najosv. vladyka Jonáš Maxim, prešovský arcibiskup

a metropolita, s ďalšími tromi biskupmi a vyše šesťdesiatimi kňazmi. Na tejto slávnosti sa zúčastnilo vyše tisíc ľudí zo Slovenska, Čiech i Moravy, ako aj z USA. Velehradská svätyňa bola založená začiatkom 13. storočia cisterciánmi na pozvanie českého kráľa Přemysla Otakara I. a jeho brata, moravského markgrófa Vladislava Jindřicha. Neskôr túto baziliku vyzdvihol český kráľ Karol IV. na českú národnú svätyňu. Začiatkom 20. storočia z nej olomoucký arcibiskup Antonín Cyril Stojan urobil stredisko cyrilo-metodskej úcty a slovanského unionizmu. V roku 1990 velehradskú baziliku navštívil pápež Ján Pavol II. Sobotná púť posilnila cyrilo-metodskú ideu a vlastnú identitu gréckokatolíkov. Naplnení zážitkami z poznávania strednej Moravy sa pedagógovia i zamestnanci fakulty vrátili do Prešova.

Foto: archív GTF

VEDECKÁ KONFERENCIA NA GTF O HOMILETICKOM DIREKTÓRIU

Lubomír PETRÍK

Na Gréckokatolíckej teologickej fakulte Prešovskej univerzity v Prešove (GTF PU) sa 15. apríla 2026 konala medzinárodná vedecká konferencia *Kazateľská činnosť ako integrálna súčasť novej evanjelizácie III na tému Homiletické direktorium – (ne)známy dokument, ktorú organizovali Katedra systematickej teológie GTF PU a Wydział Teologiczny Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach.*

Z rôznych uhlov pohľadu sa nad dokumentom Kongregácie pre Boží kult a disciplínu sviatostí *Homiletické direktorium* (HD) z roku 2014 (slovenské vydanie z roku 2017) zamýšľali homiletici zo Slovenska a Poľska. Konferenciu modlitbou a úvodným slovom otvoril vladyka Peter Rusnák, emeritný bratislavský eparchiálny biskup a dlhoročný vysokoškolský učiteľ homiletiky.

V zastúpení odcestovaného vladyku Jonáša Maxima, prešovského arcibiskupa metropolitu, sa v úvode prihovoril aj protosynkel Prešovskej archieparchie archimandrita ThDr. Marek Durlák, ná-

sledne aj dekan GTF PU prof. Peter Tirpák, Mons. prof. Jozef Jarab zo Spišskej Kapituly, prof. Leszek Szewczyk z Katowíc a Mons. doc. Lubomír Petřík z Prešova.

Konferencia mala svoju dopoludňajšiu prednáškovú časť a popoludňajšie neverejné zasadnutie homiletikov, na ktorom sa po hodnotnej a plodnej diskusii zídni homiletici rozhodli začať proces vzniku platformy pre homiletikov na Slovensku. Táto myšlienka a iniciatíva z GTF PU bola pozitívne a jednohlasne prijatá a všetci prítomní sa dohodli na ďalších potrebných krokoch pre zriadenie takéhoto združenia, ktoré môže

mať veľký význam pre akademickú pôdu, ako aj pre homiletickú činnosť na Slovensku.

V dopoludňajšej časti konferencie vystúpil Mons. prof. Anton Fabian z Košíc s prednáškou *Homília v metamodernej situácii v kontexte synodality*, Mons. prof. Marian Šuráb z Nitry hovoril na tému *Nesystematická katechizácia v homílii*, prof. Leszek Szewczyk sa zamýšľal nad homíliou medzi normou a praxou v kontexte implementácie smerníc HD v praxi ohlasovania Božieho slova v Poľsku a prof. Henryk Sławiński z Krakova rozobral tému *HD – inšpirácia pre teologickú interpretáciu reality*. Doc. Peter Majda zo Spišskej Kapituly ponúkol pohľad na službu ohlasovania očami mladých kazateľov, ThDr. Jerzy Swędrowski sa venoval cirkevným aspektom HD a Mons. doc. Lubomír Petřík veľkonočnej dynamike homílie podľa HD.

Vedeckými garantmi konferencie, ktorá bola súčasťou vedeckého projektu Vedeckej grantovej agentúry Mikuláša Rusnáka (VGAMR) pod číslom 2026/KST/30/2026, boli prof. Marek Petro, prof. Leszek Szewczyk a Mons. doc. Lubomír Petřík. Konferenciu, ktorá bola vysielaná aj online, obohatila hodnotná diskusia. Recenzovaný konferenčný zborník prednášok bude vydaný v najbližších mesiacoch.

Foto: archív GTF

FINÁLE LOGICKEJ OLYMPIÁDY PREVERILO NAJTALENTOVANEJŠÍCH ŽIAKOV

Ingrid TIMKOVÁ

Prešovská univerzita v Prešove privítala finalistov celoslovenskej Logickej olympiády intelektovo nadaných detí, ktorá dlhodobo podporuje rozvoj logického myslenia, analytických schopností a tvorivosti žiakov so všeobecným intelektovým nadaním. Finálové kolo súťaže sa uskutočnilo na pôde Pedagogickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove v spolupráci s občianskym združením Rozumieme nadaným.

Podujatie vytvorilo priestor na stretnutie najúspešnejších mladých riešiteľov logických úloh z celého Slovenska, pedagógov, odborníkov i rodičov. Súťaž je zameraná na podporu nadaných detí a rozvoj ich schopnosti kriticky myslieť, argumentovať a hľadať netradičné riešenia.

Slávnostného otvorenia sa zúčastnili:

- doc. Mgr. Tatiana Dubayová, PhD., vedúca Katedry špeciálnej pedagogiky Pedagogickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove,
- doc. ThDr. Mária Kardis, PhD., prorektorka pre zahraničie

a vonkajšie vzťahy Prešovskej univerzity v Prešove,

- Mgr. Jana Kožárová, PhD., univerzitná docentka a prodekanka pre vonkajšie vzťahy a rozvoj Pedagogickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove,
- PaedDr. Ľuboš Lukáč, PhD., riaditeľ občianskeho združenia Rozumieme nadaným a autor súťaže Logická olympiáda intelektovo nadaných detí,
- doc. PhDr. Vladimír Dočkal, CSc., vysokoškolský pedagóg a psychológ z Filozofickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave,
- Mgr. Janka Dacková z Národného inštitútu vzdelávania a mládeže, Krajské pracovisko Prešov,

- PaedDr. Viera Hodošková z Národného inštitútu vzdelávania a mládeže, Krajské pracovisko Prešov,
- Mgr. Jana Pruchnerovičová, riaditeľka Základnej školy Važecká 11 v Prešove,
- Mgr. Ingrid Storinská, lektorka občianskeho združenia Rozumieme nadaným.

Súťažilo sa v dvoch kategóriách. V kategórii A, určenej pre intelektovo nadaných žiakov základných škôl, získali najvyššie ocenenia:

1. miesto – Ina Kucharíková, Súkromná základná škola CENADA, Majerníková 60, Bratislava
2. miesto – Leo Ratulovský, Základná škola, Benkova 34, Nitra
3. miesto – Michaela Zajacová, Základná škola s materskou školou, Ul. sv. Gorazda 1, Žilina

V kategórii B, určenej pre intelektovo nadaných žiakov 5. až 9. ročníka základných škôl a žiakov osemročných gymnázií do 15 rokov, sa umiestnili:

1. miesto – Lukáš Sláviček, Súkromná základná škola, Bajkalská 20, Bratislava
2. miesto – Matúš Mesároš, Gymnázium, Ul. J. Kollára 2, Žiar nad Hronom
3. miesto – Michael Turner, Základná škola, Slovenských partizánov 53, Považská Bystrica

Organizátori ocenili vysokú úroveň vedomostí a schopností súťažiacich,

aj rastúci záujem škôl a rodičov o systematickú podporu nadaných detí. Logická olympiáda zároveň ponúka priestor na výmenu skúseností medzi odborníkmi z oblasti pedagogiky, psychológie a špeciálneho vzdelávania.

Podpora nadaných detí je dôležitou súčasťou moderného vzdelávania. Teší nás, že Prešovská univerzita môže byť súčasťou projektu, ktorý vytvára podnetné prostredie pre rozvoj talentu, tvorivosti a logického myslenia mladých ľudí z celého Slovenska. Deti sa prostredníctvom logických úloh učia vyjadrovať svoje názory, obhajovať riešenia a rozvíjať schopnosť spolupracovať. Dôležitý je samotný proces premýšľania a komunikácie. *„Hlavnou myšlienkou podujatia je zapojiť sa, skúsiť vyriešiť, rozmýšľať možno i netradične a svoj výsledok aj zdôvodniť. Riešenie logických úloh učí deti komunikovať, vyjadrovať svoj*

názor a podporuje prácu v skupine,“ vysvetľuje Ľuboš Lukáč, jeden z odborných garantov súťaže a riaditeľ Rozumieme nadaným, o. z.

V najväčšej súťaži logického myslenia si zmerá sily aj viac ako päťtisíc predškôľakov z celého Slovenska v tejto najväčšej súťaži logického myslenia pre deti predškolského veku. Jedenástyročník Logickej olympiády pre najmenších zaznamenal mimoriadny záujem – do projektu sa zaregistrovalo 283 materských škôl a celkovo 5381 detí.

Pedagogická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove sa dlhodobo venuje problematike vzdelávania nadaných detí a realizuje viaceré odborné i popularizačné aktivity zamerané na rozvoj ich potenciálu.

Foto: Peter ILENČÍK

ERASMUS+ BIP O ANARCHISTICKEJ PEDAGOGIKE

Iveta Polák ČUCHTOVÁ, Jakub LIPTÁK

Pedagogická fakulta sa v priebehu letného semestra zapojila do projektu Erasmus+ BIP zameraného na alternatívne pedagogické koncepcie, za spoluúčasti University of Burgos (Španielsko), Europa-Universität Flensburg (Nemecko) a Democritus University of Thrace (Grécko).

Niekoľkoročné partnerské vzťahy medzi Pedagogickou fakultou PU v Prešove, španielskou Univerzitou v Burgose a nemeckou Univerzitou vo Flensburgu opäť prerástli do spolupráce na organizácii Erasmus+ BIP programu pre študentov učiteľstva. Tento rok bola téma BIP programu zameraná na alternatívne pedagogické koncepcie. Poprednou filozofiou bola pritom tzv. anarchistickej pedagogika, ktorá sa často spája s demokratickou školou Summerhill v Anglicku.

Samotnej realizácii BIP programu predchádzalo dôkladné plánovanie a štúdium problematiky, ktoré boli realizované v priebehu februára na pôde Pedagogickej fakulty, za účasti dvoch pedagógov z University of Burgos (Miguel Corbi Santamaria, Eva Garcia Terceño), dvoch pedagógov z University of Flensburg (Kerstin Hansen, Tobias Sohr), dvoch domácich pedagógov (Iveta Polák Čuchtová, Jakub Lipták) a pedagóga z Democritus University of Thrace (Aikaterini Alexandri), kde bola

samotná fyzická časť BIP neskôr realizovaná.

Pre dôkladnejšie preniknutie do témy a autentické oboznámenie participujúcich študentov s filozofiou demokratickej školy bol súčasťou online časti programu aj videohovor so samotnými predstaviteľmi školy Summerhill, čo do významnej miery obohatilo celý projekt. Na samotnej fyzickej časti fyzickej mobility realizovanej v Alexandropolise 16. – 20. marca 2026 sa zúčastnilo spolu 30 študentov zo Slovenska, Grécka, Španielska a Nemecka, z toho bolo 5 študentov PF PU študujúcich na magisterskom stupni štúdia v študijnom programe učiteľstvo pre primárne vzdelávanie. Program mobility pozostával z viacerých prakticky orientovaných workshopov, ktorých výsledky boli následne pretavené do edukačných jednotiek pripravených medzinárodnými skupinami študentov. Edukačné jednotky boli založené na princípe slobodnej zodpovednej voľby, vzájomnej pomoci, inklúzie, kritického uvažovania a spoločného rozhodovania, pričom výučba mala obsahovať prvky podpory, tvorivosti, objavovania a učenia sa v činnostiach. Edukačné jednotky boli študentmi v medzinárodných skupinách aplikované na dvoch základných školách, a to v anglickom jazyku.

Na základe spätnej väzby študentov participujúcich na projekte možno konštatovať, že projekt prispel k rozvoju ich profesionálnych, sociálnych aj funkčných zručností, čím sa potvrdilo, že štúdium na Pedagogickej fakulte PU v Prešove je viac než len vzdelávanie v tradičnom poňatí.

Foto: archív autorov

MENTORING SPOJIL ŠTUDENTOV Z TROCH KRAJÍN

Katarína LUKÁČOVÁ, Simona ANĎALOVÁ

Program BIP nám dokázal, že za medzinárodnou skúsenosťou netreba vždy cestovať stovky kilometrov. Na päť dní sa naša univerzita stala domovom pre študentov zo Slezkej univerzity v Opave, Univerzity v Hradci Králove a Univerzity v Lodži. Vytvorili sme nové priateľstvá a získali cenné informácie a zručnosti do praxe.

Blended Intensive Programme s názvom *Mentoring v školskom prostredí* priniesol nám, študentkám Pedagogickej fakulty PU v Prešove, jedinečnú príležitosť zažiť medzinárodnú spoluprácu priamo na pôde našej univerzity. Programu predchádzala prípravná fáza, ktorá začala dva týždne pred samotným príchodom študentov z Česka a Poľska. Na tomto online stretnutí sme sa oboznámili s priebehom, témami a očakávaniami programu. Celou prípravou a programom nás sprevádzali Mgr. Hedviga Hafíčová, PhD., a docentka Mgr. Tatiana Dubayová, PhD., vďaka ktorým mal celý pobyt príjemnú a podnetnú atmosféru.

Samotný týždeň BIP programu bol veľmi intenzívny. V pondelok sme sa venovali hlavne zoznamovacím aktivitám, ktoré nám pomohli prelomiť počiatočné bariéry a vytvoriť priateľskú atmosféru. Súčasťou bolo aj vytvorenie plagátu o svojej univerzite, ktorý sme prezentovali. Vďaka tomu sme mohli bližšie spoznať prostredie, z ktorého zahraniční študenti prichádzajú. Popoludní sme prostredníctvom aplikácie

Actionbound objavovali históriu a zaujímavosti nášho univerzitného mesta. Nasledujúce dni nabrali rýchle tempo a my sme sa ponorili hlbšie do problematiky mentoringu.

Počas týždňa sa teoretický základ o mentoringu rozšíril aj o pohľad expertov z praxe, navštívili nás učители a študenti zo stredných odborných škôl, konkrétne zo Strednej odbornej školy polytechnickej Jana Antonína Baťu vo Svite a Strednej odbornej školy technickej v Prešove. Priblížili nám formy mentoringu, ktoré využívajú, ako aj jeho význam pre študentov ich škôl.

Zaujímavá bola tiež prezentácia o peer mentoringu, teda mentoringovom procese medzi samotnými študentmi. Dozvedeli sme sa, ako jednotlivé školy mentoring zaviedli, ako s ním pracujú v praxi a aké má výsledky. Svojimi prednáškami a odbornými skúsenosťami program obohatili aj Mgr. Petronela Kovaľová, PaedDr. Lucia Šepeláková, PhD., (obidve o mentoringu učiteľov) a hostka z poľskej univerzity profesorka Mariola Badowska, PhD. (o dôležitosti psychického bezpečia v škole).

BIP program však nebol iba o vzdelávaní. Počas spoločenského večera sme mali možnosť lepšie sa spoznať mimo prednáškových miestností a vytvárať nové priateľstvá. Práve tieto rozhovory nám priniesli tie najzaujímavejšie pohľady a skúsenosti. Vrcholom tejto časti programu bol výjazd do Vysokých Tatier. Prechádzka na Popradské pleso bola ideálnym miestom na pobyt na čerstvom vzduchu a majestátné výhľady. Pre mnohých to bol zážitok, ktorý zanechal hlboký dojem zo Slovenska a vytvoril predsavzatie vrátiť sa späť.

Celý BIP program nám dal do života veľa skúseností. Naučili sme sa, čo konkrétne predstavuje rola mentora a ako efektívne pomáhať pri mentoringu. Tento týždeň nám umožnil urobiť veľký krok vpred nielen v odborných vedomostiach, ale najmä v komunikácii a schopnosti spolupracovať v medzinárodnom tíme. Odchádzame s pocitom, že sme získali cenný základ pre náš osobný a profesijný rast.

Foto: archív autoriek

VÝCHOVA K ZDRAVIU NA MEDZINÁRODNOM BIP

Jakub ZAHORČEK

V marci akademického roka 2025/2026 sa na Pedagogickej fakulte PU v Prešove uskutočnil medzinárodný Blended Intensive Programme. Týždeň plný interaktívnych aktivít prepojiť budúcich pedagógov zo Slovenska, Poľska a Česka. Ukázal nám, že učiť o zdravom životnom štýle sa dá moderne, inšpiratívne a predovšetkým v skvelej komunite.

Výchova k zdraviu v dnešnej digitálnej dobe s nedostatkom pohybu detí je mimoriadne aktuálna téma a my, ako budúci učitelia, na ňu musíme reagovať. Táto myšlienka rezonovala na medzinárodnom programe BIP, ktorého prezenčnú časť od 23. do 27. marca 2026 hostila Pedagogická fakulta PU v Prešove. Okrem nás, domácich študentov, do Prešova zavítali aj študenti z dvoch poľských inštitúcií, a to z Akadémie Nauk Stosowanych w Nowym Sączu a z Akadémie Bialska im. Jana Pawła II a tiež z českej Univerzity Palackého v Olomouci.

Program odštartoval 16. marca virtuálnou časťou, počas ktorej sme si predstavili systémy vzdelávania výchovy k zdraviu v našich krajinách. Tento teoretický vstup nás pripravil na odborné diskusie počas prezenčnej časti programu na Pedagogickej fakulte PU v Prešove. Fyzickú mobilitu v pondelok 23. marca 2026 otvorila prodekanica doc. RNDr. Renáta Bernátová, PhD., ktorá bola odbornou garantkou nášho BIP. Odbornú stránku programu podporili prednášky expertov v danej problematike, prof. Jozefa Libu, univerzitnej doc. Bibiany Vadašovej a dr. Zuzany Fečíkovej.

Prednášky boli obsahovo zamerané na problematiku zdravia ako najvyššej hodnoty, na pohybovú aktivitu vo vzťahu k zdraviu a na

problematiku stresu vo vzťahu k zdraviu. Keďže účastníci programu už v rámci svojho štúdia absolvovali reálne pedagogické praxe, naše diskusie boli od prvej chvíle veľmi otvorené a podnetné.

Teóriu sme okamžite prepájali s praxou. Naše medzinárodné tímy výborne prepojiť digitálny workshop, kde sme s aplikáciou Actionbound zažili moderný hon na poklad, ktorý si vyžadoval neustálu komunikáciu. Výbornú dynamiku mala aktivita „Zdravé raňajky“. Organizátori nás rozdelili do náhodných medzinárodných skupín tak, aby bol v každej zástupca zo Slovenska, Česka a Poľska. Úlohou bolo kreatívne stvárniť „zdravý tanier“. Tento metodický krok nás účelne nútil prekonávať jazykové bariéry, kooperovať v cudzom prostredí a inšpirovať sa odlišnými pohľadmi na zdravý životný štýl.

Praktickým vrcholom bol blok prvej pomoci. Záchranárka z výjazdovej služby nám teóriu obohatila o reálne príklady z terénu. Plynule na ňu nadviazala doktorka Fečíková, ktorá predviedla praktické ukážky zamerané na poskytovanie prvej pomoci deťom. Blok sme zavŕšili tvorbou plagátov prvej pomoci, ktoré sú využiteľné ako didaktická pomôcka vo vzdelávaní. Tieto poznatky sme si vzápätí rozšírili počas exkurzie na Fakulte zdravotníckych odborov a v Ma-

terskej škole profesorky Márie Podhájeckej. Skvelou inšpiráciou pre učiteľskú prax bol aj edukačný „escape room“, ktorý vo fakultných priestoroch pripravili dr. Miroslava Cimermanová a Mgr. Sofia Michňáková. Ukázali nám tak inovatívny spôsob zapájania žiakov do výučby.

V rámci psychohygieny, ktorá je pre učiteľské povolanie dôležitá, sme absolvovali prírodovednú vychádzku na Kalváriu. Nasledovala návšteva Ekoparku, ktorý nám poslužil ako inšpirácia na budúce školské exkurzie. Program sme uzavreli 13. apríla druhou virtuálnou časťou programu, na ktorej sme prezentovali nami navrhnuté týždenné edukačné projekty pre deti materskej školy a žiakov 1. stupňa základnej školy.

Najsilnejším dojmom z intenzívneho týždňa však pre mňa neboli len nové didaktické postupy, ale najmä ľudia. Vytvorili sme skvelú partiu a trávili spolu čas aj mimo oficiálneho programu. Spoznávali sme mesto, hrali spoločenské hry, šípky či bowling. Tento medzinárodný BIP nám ukázal, že hoci pochádzame z rôznych krajín, spája nás spoločný cieľ. Je ním snaha byť dobrými, modernými a inšpiratívnymi učiteľmi.

Foto: Jakub ZAHORČEK

VÝUČBA A NETWORKING NA UNIVERZITE V MAĎARSKU

Tünde DZUROV VARGOVÁ

V dňoch 14. až 16. apríla 2026 absolvovala Mgr. Tünde Dzurov Vargová, PhD. z katedry turizmu a hotelového manažmentu FMEO PU odbornú pedagogickú mobilitu v rámci renomovaného európskeho programu Erasmus+ na pôde prestížnej Széchenyi István Egyetem v maďarskom Győri. Konkrétne išlo o akademické hostovanie na Katedre cestovného ruchu a hotelierstva, ktorá organizačne spadá pod Fakultu obchodu a ekonomiky Kautza Gyulu.

Hlavným poslaním a cieľom tejto medzinárodnej aktivity bolo nielen odovzdávanie odborných poznatkov prostredníctvom priamej výučby, ale aj posilňovanie bilaterálnych vzťahov medzi oboma partnerskými inštitúciami, zdieľanie inovatívnych pedagogických metód a hľadanie synergii pre budúci akademický výskum a projektovú činnosť v stredo európskom regióne. Ťažiskovým bodom programu mobility bola prednášková a seminárna činnosť zameraná na vysoko aktuálnu tému: „Manažment kvality v procese event manažmentu“. Výučba bola primárne dizajnovaná a realizovaná pre študentov bakalárskeho stupňa štúdia v študijnom programe zameranom na cestovný ruch a hotelierstvo. Prednášky boli metodicky postavené na kombinácii teoretických východísk riadenia kvality a ich praktickej aplikácie pri plánovaní, realizácii a evaluácii hromadných podujatí a destináčného manažmentu. Študenti mali možnosť oboznámiť sa s modernými nástrojmi kontroly kvality služieb, elimináciou operačných rizík a implementáciou zážitkových

prvkov do eventov, ktoré reflektujú meniace sa preferencie návštevníkov v postpandemickom období. Výučba neprebíhala len monologickou formou; veľký dôraz bol kladený na interaktivitu. V rámci seminárnych blokov boli študenti zapájaní do riešenia prípadových štúdií zameraných na krízový manažment počas podujatí. Nasledovali živé a podnetné diskusie o súčasných trendoch v odbore, akými sú digitalizácia eventov, udržateľnosť a vplyv online reputácie a recenzií na úspešnosť destináčných podujatí. Maďarskí študenti preukázali vysokú mieru flexibility, výbornú jazykovú pripravenosť a analytické myslenie pri argumentácii vlastných prístupov k riešeným úlohám. Popri pedagogických povinnostiach bol integrálnou súčasťou programu mobility bohatý harmonogram pracovných stretnutí s poprednými akademickými pracovníkmi, výskumníkmi a zástupcami vedenia Fakulty obchodu a ekonomiky Kautza Gyulu. Tieto bilaterálne rozhovory boli primárne orientované na strategický networking a budovanie udržateľných medzinárodných

partnerstiev. Počas strategických mítingov došlo k vzájomnej výmene osvedčených postupov v oblasti vysokoškolského vzdelávania a riadenia kvality študijných programov v oblasti cestovného ruchu. Zvláštna pozornosť bola venovaná diskusii o metodológii vedeckého výskumu. Akademici z oboch univerzít detailne prebrali možnosti spoločnej publikačnej činnosti, predovšetkým v oblasti analýzy regionálneho turizmu a komparácie správania spotrebiteľov v rámci krajín Vyšehradskej štvorky (V4). Záverečné pracovné schôdzky definovali konkrétne kontúry budúcej projektovej spolupráce. Ako mimoriadne produktívna sa ukázala debata o možnostiach podávania spoločných medzinárodných projektov. Spolupráca zameraná na prepojenie akademického sektora s hotelovou praxou v pohraničí potvrdila, že medzinárodný networking je kľúčom k zvyšovaniu kvality vzdelávania a posilňovaniu renomé univerzít.

Foto: archív autorky

ERASMUS+ BIP O TRENDACH V NEUROMARKETINGU

Eva BENKOVÁ

V dňoch 13. – 17. apríla 2026 sa na Fakulte manažmentu, ekonomiky a obchodu PU v Prešove uskutočnil Erasmus+ Blended Intensive Programme (BIP) s názvom „Neuromarketing and Neuromanagement in Practice: FMB Laboratory Workshop“, ktorý sa organizoval a realizoval pod vedením prodekanke pre zahraničné vzťahy doc. Mgr. Evy Benkovej, PhD., v spolupráci s Mgr. Veronikou Loumovou, PhD. z Katedry neuromanagementu, neuromarketingu a inovácií a s podporou zahraničného oddelenia FMEO s Mgr. Monikou Pastirovou, ktoré sa podieľalo na organizačnom a administratívnom zabezpečení celého programu.

BIP priniesol účastníkom jedinečnú príležitosť prepojiť teoretické poznatky z oblasti neuromarketingu a neuromanagementu s praktickými ukázkami a experimentálnym testovaním v neuromarketingovom laboratóriu FMEO. Programu sa zúčastnilo 25 účastníkov, medzi ktorými boli okrem troch študentiek FMEO aj študenti a pedagógovia z partnerských univerzít z Cypru, Lotyšska, Rumunska a Poľska. Program obsahoval niekoľko workshopov, ktoré viedli členovia fakulty, napr. Ing. Ivana Ondrijová, PhD. s ná-

zvom „Defining Neuromarketing in Current Business Environment“, zameraným na aktuálne využitie neurovied v marketingu a manažmente. V ďalších dňoch programu sa účastníci venovali téme neuromanagementu v rámci workshopu vedeného doc. Mgr. Nellou Svetozarovovou, PhD. Veľký záujem vzbudil workshop realizovaný v neuromarketingovom laboratóriu FMEO pod vedením Mgr. Veroniky Loumovej, PhD. a Mgr. Barbary Nicole Čigarskej, PhD. Účastníci BIP si mohli vyskúšať experimentálne merania využívajúce

neuromarketingové nástroje, ako eye-tracking okuliare a analýzu mimiky tváre, a oboznámiť sa s možnosťami využitia neurovedeckých metód v marketingovom výskume. Spoločensko-kultúrny program obsahoval prehliadku mesta Prešov so sprievodcom, návštevu Nestville Parku Hniezdne, kde mali účastníci možnosť vidieť uplatnenie marketingu a budovanie značky priamo v praxi, a návštevu knižnice KPOH ako skvelý príklad prepojenia vzdelávania s pôsobivou estetickou stránkou priestorov. Nechýbali ani neformálne networkingové stretnutia, individuálne konzultácie a spoločné aktivity podporujúce medzikultúrnu výmenu skúseností. Virtuálny komponent programu, realizovaný 23. apríla 2026, nadviazal na prezenčnú časť BIP. Účastníkom boli prezentované výsledky laboratórnych meraní vo forme heatmáp, scanpathov a ďalších analytických výstupov. Online stretnutie bolo zamerané na odbornú interpretáciu získaných dát, diskusiu o možnostiach využitia neuromarketingových nástrojov v marketingovej komunikácii a manažérskom rozhodovaní. Na konci virtuálnej časti museli študenti vyplniť test, ktorý zhodnotil ich získané poznatky z danej oblasti, pričom výsledky testu a správne odpovede boli prezentované online. Cieľom programu bolo rozvíjať odborné vedomosti a praktické zručnosti študentov, podporiť ich kritické myslenie, tímovú spoluprácu, komunikačné schopnosti a medzikultúrne kompetencie v modernom podnikateľskom prostredí. Fakulta manažmentu, ekonomiky a obchodu tak opäť vytvorila priestor pre inovatívne vzdelávanie, ktorý reflektuje aktuálne trendy v oblasti neuromarketingu a neuromanagementu.

Foto: archív autorky

FHPV SPOLUORGANIZOVALA GEOGRAFICKÚ OLYMPIÁDU ŠTUDENTOV STREDNÝCH ŠKÔL

Monika IVANOVÁ

Geografická olympiáda je súťaž určená pre študentov stredných škôl a osemročných gymnázií. Každoročne sa teší veľkej obľube, o čom svedčí aj veľké množstvo zapojených súťažiacich. Tí najlepší si každý rok zmerajú sily v krajskom kole. Tohtoročného sa zúčastnilo 91 súťažiacich.

20. marca 2026 sa uskutočnil v poradí už 54. ročník krajského kola geografickej olympiády. Prebojovalo sa doň 91 súťažiacich, z ktorých 85 súťažilo v kategórii Z, 10 v kategórii A a 4 v oboch kategóriách. Kategória A je určená pre študentov, ktorí sa rozhodli spracovať prácu alebo poster na tému z regionálnej geografie sveta alebo Slovenskej republiky, Z kategória pre súťažiacich, ktorí sa rozhodli zmerať svoje sily v riešení testových úloh.

Po registrácii sa súťažiacim a sprevádzajúcim pedagógom prihovorili pán prodekan doc. RNDr. Štefan Koco, PhD. a vedúci Katedry geografie FHPV PU doc. RNDr. Vladimír Solár, PhD. Slová povzbudenia pridala aj pani raiditeľka CVC Prešov, Mgr. Eva Labudová.

Po úvodnom slove sa súťažiaci pustili do riešenia testových úloh. Po nich nasledovali povinné obhajoby prác a posterov v kategóriách A a B. Pre súťažiacich Z kategórie, ako aj pre sprevádzajúcich pedagógov, bol pripravený sprievodný program, o ktorý

sa postarali Mgr. Anton Fogaš, PhD. a RNDr. Martin Angelovič, PhD. Výsledky geografickej olympiády hodnotila porota v zložení: JUDr. RNDr. Monika Ivanová, PhD., doc. RNDr. Vladimír Solár, PhD., RNDr. Juliana Krokusová, PhD., Mgr. Anton Fogaš, PhD., RNDr. Martin Angelovič, PhD., PhD. Mgr. Adam Kupec, Ing. Marek Hudák, MBA, Ing. Jana Vašková a Mgr. Martin Kropuch.

V A kategórii zvíťazil Branislav Breza z Gymnázia Konštantínova 2 v Prešove. Na druhom mieste sa umiestnil Jiří Koška z Gymnázia Leonarda Stöckela v Bardejove a tretie miesto obsadil Gregor Kuzmiak z Gymnázia sv. Moniky v Prešove. V Z kategórii obsadila prvú priečku Diana Grivalská z Gymnázia v Spišskej Starej Vsi, druhé miesto Patrik Lenart z Gymnázia Leonarda Stöckela v Bardejove a tretie Matej Šufliarisky z Gymnázia Pavla Országha Hviezdoslava v Kežmarku. Prví dvaja súťažiaci v kategórii A a prví šiesti súťažiaci v kategórii Z postúpili do celoslovenského kola. V bohatej konkurencii

sa nedali zahanbiť. Branislav Breza obsadil v kategórii A nádherné 7. miesto a Diana Grivalská 10. miesto. Zároveň bola najlepšou ženskou účastníčkou celoslovenského kola geografickej olympiády kategórie Z.

O slávnostné vyhodnotenie krajského kola súťaže sa postarali vedúci katedry geografie doc. RNDr. Vladimír Solár, PhD. a predsedníčka krajského kola geografickej olympiády JUDr. RNDr. Monika Ivanová, PhD., ktorí najlepším súťažiacim odovzdali vecné ceny a peňažné poukážky. Veľké „ďakujem“ patrí vedeniu FHPV PU, kolegom z katedry geografie, pracovníkom ABC CVC Prešov a našim sponzorom - Krajskej organizácii cestovného ruchu Severovýchod Slovenska, Správe slovenských jaskýň v Liptovskom Mikuláši, ale aj všetkým tým, ktorí sa zaslúžili o zdarný priebeh súťaže. Tiež všetkým pedagógom, ktorí študentov na olympiádu výborne pripravili.

Foto: Martin ANGELOVIČ

MY ACADEMIC JOURNEY IN SLOVAKIA

Abhishek GUPTA

My research stay at the University of Presov became a remarkable journey of scientific learning, cultural exchange, friendship, travel, and personal growth that I will always cherish throughout my life. Living and studying in Slovakia gave me the opportunity to explore not only advanced scientific research, but also the beauty of international friendships, diverse cultures, European traditions, and unforgettable experiences that shaped both my academic and personal life in meaningful ways.

I had the wonderful opportunity to work as an international research scholar at the Faculty of Humanities and Natural Sciences, University of Presov, Slovakia, under the guidance of Prof. Dr. Ivan Salamon, MBA through the National Scholarship Programme of the Slovak Republic. Coming from India and experiencing academic life in Slovakia for the first time was both exciting and inspiring. This journey not only strengthened my scientific knowledge and research experience, but also allowed me to experience new cultures, traditions, languages, foods, landscapes, and friendships from across the world.

My research mainly focused on medicinal and aromatic plants, especially *Juniperus communis* (common juniper), a species known for its medicinal and essential oil properties. Under the supervision of Prof. Dr. Ivan Salamon, MBA I learned advanced methodologies related to phytochemistry, essential oil extraction, medicinal plant quality assessment, and chromatographic analyses such as GC-FID, GC-MS, and LC-MS. Working in modern laboratories and participating in scientific discussions with researchers greatly improved my practical and analytical skills.

One of the most memorable parts of my stay was extensive fieldwork

conducted across different regions of Slovakia. I visited areas such as the Sobrance region, Cerova vrchovina Protected Landscape Area, and several forest and mountainous ecosystems where natural populations of *Juniperus communis* occur. These field visits provided valuable experience in biodiversity exploration, ecological observation, plant collection, and habitat documentation. As a botanist, walking through Slovak forests, mountains, and protected landscapes during different seasons was an unforgettable experience.

Apart from university research activities, I also had opportunities to visit industries and scientific institutions related to medicinal plants and phytochemical research, including Calendula Co., Ag-rokarpaty, Old Herold, Zeochem and VULM Bratislava. These visits helped me understand large-scale cultivation, processing, quality control, extraction technologies, and commercialization of herbal products and essential oils. It was inspiring to observe how scientific research and traditional medicinal knowledge are connected with industrial applications and pharmaceutical development.

The University of Presov provided a highly welcoming and international academic environment. One of the most beautiful aspects of my stay was living in the university dormitory with students from different countries who were part of the NSP and Erasmus programmes. Sharing daily life with international students became a wonderful cultural experience. We exchanged ideas, traditions, languages, and stories about our countries and cultures. Many evenings were spent cooking together, tasting traditional foods from di-

Living in Slovakia during different seasons was itself a unique experience. Witnessing snowfall over long periods, observing seasonal changes in vegetation, celebrating festivals, and exploring peaceful European towns and natural landscapes made this journey even more special. The kindness, hospitality, and supportive nature of Slovak people made me feel welcomed throughout my stay. Most importantly, this international experience taught me the true value of scientific collaboration, cultural exchange, and global friendship. Working and living in an international environment improved my confidence, communication skills, and scientific outlook while motivating me to pursue future international collaborations and postdoctoral opportunities in Europe.

fferent parts of the world, and learning about one another's customs and lifestyles. These friendships taught me the importance of cultural diversity, openness, respect, and international understanding.

During my stay, I also participated in lectures, practical sessions, and interactions with Slovak and international students. Sharing my experiences related to Indian Himalayan biodiversity, Ayurveda and medicinal plants while learning about European flora and ecosystems created a meaningful academic exchange environment. Slovak language classes and university cultural activities further helped me better understand Slovak culture and everyday life.

Another unforgettable part of this journey was traveling across Slovakia and nearby European countries. I explored many beautiful regions of Slovakia, from the peaceful Slovak lowlands to the breath-

taking High Tatras mountains. Each place offered unique natural beauty, landscapes, and cultural experiences. I also had opportunities to travel to countries such as Hungary, Poland, the Czech Republic, Germany, Austria and Ukraine. Visiting cities including Budapest, Warsaw, Prague, Berlin, Vienna and Uzhhorod broadened my perspective about European history, architecture, culture, and academic life.

Food and cultural experiences became another cherished part of my journey. I had opportunities to taste a variety of Slovak and European cuisines, traditional dishes, bakery products, herbal teas, and local foods from different countries. At the same time, sharing Indian food and culture with my international friends created a beautiful exchange of traditions and experiences. These simple everyday moments became some of the happiest memories of my stay.

I sincerely express my heartfelt gratitude to Prof. Dr. Ivan Salamon, MBA for his continuous guidance, encouragement, and support throughout my stay. I am equally thankful to the University of Presov and the National Scholarship Programme of the Slovak Republic for providing me with this exceptional opportunity. My stay in Slovakia was not only an academic exchange programme, but also a life-changing journey filled with learning, discovery, friendship, travel, and unforgettable memories that I will forever cherish in my life.

Photo: author's archive

FŠ SPOLUORGANIZOVALA VEDECKÚ KONFERENCIU V ČIERNEJ HORE

Beáta RUŽBARSKÁ

Fakulta športu (FŠ) Prešovskej univerzity v Prešove má za sebou ďalší významný krok v oblasti medzinárodnej vedeckej spolupráce. V dňoch 16. – 19. apríla 2026 sa stala spoluorganizátorom a zároveň aktívnym účastníkom 24. ročníka International Conference of Montenegrin Sports Academy, ktorá sa konala v čiernohorskej Budve.

Medzinárodná konferencia niesla podtitul „Sports Science, Medicine & Health – Innovations, Achievements, Synergy and Challenges: A Bridge to the Future of Excellence in Sports“ a spojila odborníkov,

vedcov, pedagógov i študentov z viacerých krajín sveta.

Podujatie patrí medzi rešpektované odborné konferencie v oblasti športových vied a každoročne vytvára priestor na prezentáciu aktuálnych výskumných poznatkov, odborných skúseností a nových trendov v oblasti športu, zdravia, pohybovej aktivity a športovej medicíny. Účast FŠ na organizácii konferencie potvrdzuje jej rastúce postavenie v medzinárodnom akademickom prostredí a zároveň rozvíja možnosti ďalšej vedecko-výskumnej spolupráce.

Zástupcovia fakulty prezentovali výsledky svojej vedecko-výskumnej činnosti, diskutovali o aktuálnych výzvach športovej vedy a nadviazali nové pracovné kontakty s odborníkmi z partnerských univerzít a výskumných pracovísk. Mimoriadne cennou bola výmena skúseností v oblasti športového výkonu, zdravého životného štýlu, diagnostiky pohybovej aktivity či moderných prístupov vo vzdelávaní v športe.

Medzi pozvanými prednášajúcimi bol aj zástupca FŠ Mgr. Peter Kačúr, PhD., ktorý svojou odbornou prednáškou reprezentoval fakultu

v medzinárodnom vedeckom prostredí. Účast medzi invited speakers predstavuje významné uznanie odbornosti a vedeckého prínosu pedagógov fakulty.

Súčasťou programu bolo aj pracovné stretnutie s veľvyslankyňou Slovenskej republiky v Čiernej Hore Evou Ponomarenkovou, ktorá ocenila vedecko-výskumnú činnosť Fakulty športu a jej aktívne pôsobenie v medzinárodnom akademickom priestore. Stretnutie zároveň potvrdilo význam prezentácie slovenského vysokého školstva v zahraničí a podporilo ďalšie možnosti medzinárodnej spolupráce.

Konferencia zároveň priniesla priestor na rozvoj partnerstiev a budovanie profesionálnych vzťahov medzi akademickými pracoviskami. Neformálne diskusie, odborné stretnutia a spoločné rokovania vytvorili množstvo podnetov pre budúce projekty, výskumné aktivity a medzinárodnú mobilitu. Účastníci sa zhodli, že podobné podujatia významne rozširujú vedecké obzory a prinášajú nové impulzy pre ďalšiu odbornú činnosť.

Foto: archív autorky

INTERNACIONALIZÁCIA VYBRANÝCH PREDMETOV NA FMEO

Daniela MATUŠÍKOVÁ, Anna ŠENKOVÁ

Druhý rok riešenia projektu KEGA 002PU-4/2025 „Podpora internacionalizácie vzdelávania vybraných profilových predmetov študijného programu Turizmus, hotelierstvo a kúpeľníctvo“, riešeného na Katedre turizmu a hotelového manažmentu, Fakulty manažmentu, ekonomiky a obchodu úspešne zahájil svoje prvé aktivity.

Internacionalizácia v dobe globalizácie je nevyhnutným trendom modernej spoločnosti. Predstavuje osobitne dôležitý nástroj rozvoja univerzitného vzdelávania, jeho kvality, vedeckého výskumu aj profesionálneho rastu členov akademickej obce.

Začiatkom letného semestra sa na pôde FMEO PU konalo projektové stretnutie s partnermi z rumunskej University of Oradea, na ktoré nadväzovalo stretnutie s cyberským partnerom z CTL Eurocollege, v podobe návštevy Dr. Márie Hadjielie Drotárovej, PhD. Osobné stretnutia boli mimoriadne podnetné najmä na kreovanie podkladov pre koncipovanie publikácie prípadových štúdií, ktoré sú hlavným výstupom projektu v druhom roku jeho riešenia. Dr. Hadjielia ako odborník na metodológiu v cestovnom ruchu poskytla viaceré pohľady na spracovanie prípadových štúdií, ktoré sú dôležité vo vyučovacom procese. Učenie sa na modelových príkladoch dáva predpoklad na detailnejšie pochopenie problematiky a uchopenia teoretických východísk. Počas osobného stretnutia so študentmi podnietila aktivitu na prípadových štúdiách, ktoré spoločne s pedagógmi pripravujú. Medzinárodný pohľad publikovaný v rámci týchto

štúdií zo všetkých partnerských univerzít podporí vedomosti a prehľad o nových metódach výskumu, moderných technológiách, či aktuálnych trendoch v odvetví cestovného ruchu a hlavne jeho udržateľnom a digitálnom napredovaní. Takáto vzájomná medzinárodná spolupráca s zároveň zvyšuje kvalitu vedeckých výstupov a podporuje publikačnú činnosť v medzinárodných časopisoch, čo zároveň posilňuje aj prestíž inštitúcie a jej zamestnancov a postavenie v medzinárodnom akademickom prostredí.

Okrem projektových stretnutí sa v letnom semestri v rámci plánovaných aktivít projektu KEGA uskutočnila aj odborná exkurzia. Tá tentokrát umožnila študentom študijného programu Turizmus, hotelierstvo a kúpeľníctvo spoznať rôznorodosť poskytovaných služieb v hotelierstve a kúpeľníctve. V rámci exkurzie v dvoch podnikoch lokalizovaných vo Vysokých Tatrách mali možnosť navštíviť luxusný 5*hotel a kúpeľný podnik.

Exkurzia sa začala v luxusných priestoroch Grand Hotelu Kempinski High Tatras. Podrobné informácie o hoteli a hotelovej sieti Kempinski poskytol training manager pán Ing. Miroslav Hollý,

ktorý zároveň sprevádzal počas celej exkurzie. V rámci bohatej diskusie sa študenti mali možnosť dozvedieť o špecifikách riadenia hotela pod známou značkou, ako aj nahliadnúť bližšie na prácu zamestnancov na rôznych pozíciách. Exkurzia bola zároveň aj motiváciou pre študentov, ktorí sa zaujímajú o cestovný ruch a hotelový manažment, nakoľko získali nové skúsenosti a predstavu o potenciálnej budúcej práci v tomto odbore. Ako druhý v poradí študenti navštívili kúpeľný podnik, a to Kúpele Nový Smokovec, a. s. Veľmi si vážime, že prehliadku kúpeľného areálu zabezpečila spolu so svojimi kolegyňami PhDr. Katarína Lazorčáková, ktorá je predsedníčkou predstavenstva a riaditeľkou spoločnosti Kúpele Nový Smokovec, a. s., ktorá už dlhodobšie spolupracuje v rámci viacerých aktivít s FMEO. Všetky takéto aktivity prinášajú hodnotné skúsenosti a sú nevyhnutné nielen vo vzdelávaní, vo vede a výskume, ale aj v rámci internacionalizácie pri príprave študentov na globálny pracovný trh.

Foto: archív autoriek

MLADÍ VEDCI Z PF O VZDELÁVANÍ V DIGITÁLNO M SVETE

Alžbeta HANULÁKOVÁ, Veronika ZAHORČÁKOVÁ

Medzinárodná študentská vedecko-odborná konferencia s názvom *Vzdelávanie v digitálnom svete* priniesla pohľad na vzdelávanie v digitálnej ére. Študenti na konferencii prezentovali tvorivé aktivity a diskutovali o výzvach moderného sveta. Podujatie tak podporilo spoluprácu a výmenu skúseností.

Dňa 22. apríla 2026 sa na Pedagogickej fakulte Prešovskej univerzity v Prešove uskutočnila medzinárodná študentská vedecko-odborná konferencia s názvom *Vzdelávanie v digitálnom svete*, ktorú organizovala Vedecká skupina študentov PF PU v Prešove pod vedením Mgr. Hedvivy Hafičovej, PhD.

Podujatie vytvorilo priestor pre výmenu skúseností, prezentáciu tvorivých aktivít a spoluprácu slovenských a poľských študentov v oblasti moderného vzdelávania. Konferencia bola zahájená úvodným privítaním účastníkov a predstavením programu. Význam podujatia vo svojom príhovore zdôraznila prodekanica doc. RNDr. Renáta Bernátová, PhD., spolu s dr. hab. Zdzisławou Zaclonou, prof. ANS., ktoré vyzdvihli najmä význam medzinárodnej spolupráce a vytvárania prostredia na zdieľanie si skúseností.

Prvou časťou programu bol okrúhly stôl zameraný na tému

vzdelávania v digitálnom svete. Diskusia budúcich učiteliek, vedná študentkami Veronikou Zahorčákovou a Alžbetou Hanulákovou, otvorila viacero aktuálnych otázok týkajúcich sa využívania technológií vo vyučovaní, ich prínosov, ale aj rizík (napr. v súvislosti s umelou inteligenciou). Po diskusii nasledoval blok workshopov a tvorivých aktivít. V rámci kreatívnej časti sa študenti venovali tvorbe krátkych videí, ktoré reflektovali rôzne témy spojené s digitálnym svetom. Aktivity, ktorú pripravili Victoria Adamisová a Nikola Šaršaňová, podporila nielen digitálne zručnosti, ale aj tímovú spoluprácu, schopnosť plánovania a kreatívneho myslenia. Výhodám a nevýhodám umelej inteligencie sa venovali Michaela Dzurendová a Monika Rebjaková. Ako ovplyvňujú technológie motorický rozvoj detí, sa zamýšľala Miriam Ivanová.

Záverečná časť programu patrila aktivitám pripraveným poľskými študentkami, ktoré pracovali so slo-

venskými študentkami v skupinách. Každá skupina sa venovala odlišnej úlohe – od riešenia hlavolamov vedúcich k odhaleniu tajného hesla cez hudobné aktivity až po tvorivé činnosti s balónmi, kde účastníci podľa predlohy vytvárali rôzne postavy a objekty. Tieto aktivity posilnili tímovú spoluprácu, kreativitu a zároveň prispeli k uvoľnenej a priateľskej atmosfére.

Konferencia *Vzdelávanie v digitálnom svete* predstavovala inšpiratívne stretnutie, ktoré ukázalo význam prepojenia teórie s praxou, ako aj potrebu rozvíjania digitálnych kompetencií v pedagogickom prostredí. Podujatie zároveň potvrdilo, že spolupráca, kreativita a otvorenosť voči inováciám sú neoddeliteľnou súčasťou moderného vzdelávania. Tešíme sa na ďalšie spoločné stretnutie a pokračovanie spolupráce na nasledujúcej konferencii v Poľsku.

Foto: Hedviga HAFIČOVÁ

PREZENTOVALI VÝSKUM NA PRESTÍŽNEJ UNIVERZITE V OXFORDE

Erika KORMANÍKOVÁ

Konferencia EMAN (Economics&Management) predstavuje významné medzinárodné vedecké podujatie v oblasti ekonómie a manažmentu. Konferenciu EMAN pravidelne organizuje Združenie ekonómov a manažérov Balkánu – Udekom Balkans, a každoročne sa jej zúčastnia vedeckí pracovníci z rôznych svetových univerzít s cieľom prezentovať svoje vedecké poznatky. V dňoch 25.03.-27.03.2026 sa organizoval na pôde University of Oxford, Examination School v Oxforde jej jubilejný 10. ročník, ktorého sa zúčastnili členky Katedry turizmu a hotelového manažmentu, Fakulty manažmentu, ekonomiky a obchodu. Spolu s viac ako 450 výskumníkmi zo 41 krajín sveta dôstojne reprezentovali Prešovskú univerzitu v Prešove a prezentovali výsledky svojho vedeckého výskumu v oblasti cestovného ruchu.

Na tejto konferencii som sa mala možnosť zúčastniť ako interná doktorandka Katedry turizmu a hotelového manažmentu spolu s doc. Ing. Annou Šenkovou, PhD., vedúcou katedry, Mgr. Stelou Kolesárovou, PhD., odbornou asistentkou a Mgr. Ivanou Šaffovou, MBA, MBE, internou doktorandkou. Aktívne sme prezentovali výsledky svojho vedeckého výskumu v oblasti cestovného ruchu a hotelového manažmentu vo forme dvoch príspevkov, ktoré vznikli s podporou vedecko-výskumných projektov aktuálne riešených na našej katedre, a to KEGA 002PU-4/2025, VEGA 1/0426/25 a Early stage grantov GAPU_VF/12 a GAPU_DF/23.

Samotné prezentácie prebiehali v podnetnej odbornej atmosfére a boli sprevádzané diskusiami, ktoré umožnili hlbšie rozvinúť riešené témy. Počas konferencie sme mali možnosť získať kvalitnú a konštruktívnu spätnú väzbu na náš výskum, konfrontovať naše poznatky s aktuálnymi vedeckými trendmi a zároveň nadviazať nové profesionálne kontakty. Tieto interakcie vnímam ako dôležitý predpoklad pre budúcu medzinárodnú spoluprácu, spoločné publikácie či zapojenie sa do ďalších výskumných projektov.

Popri odbornom programe sme mali možnosť spoznať aj historické

a kultúrne bohatstvo univerzitného mesta Oxford, ktoré patrí medzi najstaršie a najvýznamnejšie na svete. Navštívili sme viaceré súčasť a zároveň ikonické pamiatky ako napríklad The Divinity School, New College, Radcliffe Camera, Christ Church, Bodleian Library, Sheldonian Theatre a návšteva University Church of St Mary the Virgin, odiaľ sa nám naskytl jedinečný panoramatický výhľad na celé mesto. Vo voľnom čase sme mali možnosť vidieť aj miesta spojené s natáčaním filmovej série Harry Potter, ako aj lokality, ktoré inšpirovali spisovateľku J. K. Rowling pri tvorbe jej diel. Tieto kultúrne a spoločenské aktivity vhodne doplnili odborný program konferencie a prispeli k celkovo veľmi pozitívnemu zážitku z pobytu.

Účasť na konferencii EMAN 2026 hodnotím veľmi pozitívne a vnímam ju ako mimoriadne prínosnú z odborného aj osobného hľadiska. Takéto zahraničné pracovné cesty predstavujú dôležitý nástroj rozvoja vedeckej činnosti, umožňujú konfrontáciu vlastného výskumu s medzinárodným prostredím a prinášajú nové impulzy pre ďalšiu prácu. Získané poznatky, nové skúsenosti a nadviazané kontakty budú nepochybne prínosom pre ďalší rozvoj vedeckej, pedagogickej aj projektovej činnosti nášho pracoviska a zároveň motiváciou pre ďalšie zapájanie sa do medzinárodných vedeckých aktivít.

Foto: archív autorky

PETER KALENSKÝ: AKADEMICKÝ PREŠOV VO FOTOGRAFII

Peter HAL'KO

Univerzitná knižnica Prešovskej univerzity v Prešove (UK PU) v rámci sprievodného programu 60. ročníka Akademického Prešova (AP) pripravila výstavu čiernobielych fotografií Petra Kalenského z rokov 1982 – 1991. Symbolicky bolo vystavených 60 fotografií, na ktorých sú zobrazené predovšetkým výjavy z divadelných predstavení AP.

Vernisáž výstavy sa uskutočnila v Centrálnej študovni UK PU v utorok 28. apríla 2026 za účasti nielen súčasných, ale aj bývalých študentov – AP-čkárov. Na úvod vernisáže bol premietnutý dokumentárny film: *60 rokov AP – príbeh, ktorý trvá*, kde boli použité aj viaceré fotografie P. Kalenského. Film vytvorili študenti a učitelia Inštitútu slovakistiky a mediálnych štúdií Filozofickej fakulty PU – scenár a réžia: Ladislav Kušník, dramaturgia: Lenka Regrútová a Miron Pukan. Film približuje 60 rokov AP od jeho začiatkov až po súčasnosť, pričom okrem ukážok videí a fotiek zaznievajú výpovede jeho priamych účastníkov. Zvlášť interesantné sú slová zakladateľa a nestora AP – spisovateľa, dramatika, literárneho a divadelného vedca Karola Horáka.

Riaditeľ UK PU Peter Hal'ko v úvodnom príhovore priblížil myšlienku a okolnosti vzniku výstavy: „Obrátil sa na mňa Miron Pukan, jeden z organizátorov AP, že by potreboval staršie fotografie z AP. Oslovil som preto Petra Kalenského, o ktorom som z predošlej jeho výstavy v UK PU vedel, že fotil aj AP. Peter sa „pohrabal“ vo svojom archíve a doniesol nám vyše 300 čiernobielych fotografií. Hneď mi napadlo, že by z toho mohla byť skvelá výstava k 60-tke AP. Táto myšlienka nadchla aj Mirona Pukana, ktorý poveril svojho študenta (a môjho syna) Petra Hal'ka ml. jej technickou realizáciou.“ Vystavené Kalenského fotografie sú

plné emócií usporiadaných do neopakovateľných kompozícií. Na margo výstavy preto ešte riaditeľ knižnice dodal: „Tieto fotografie nemajú byť historické záznamy o predstaveniach či súboroch a už vôbec nie o jednotlivých hercoch, aj keď tam viacerí určite spoznáte Petra Himiča, Petra Nagya alebo Borisa Farkaša či ďalších, my tu dnes vystavujeme emóciu a hlavne dušu AP-čka, ktorá priam srší z Kalenského fotografií.“

Kurátorom výstavy bol dlhoročný účastník Akademického Prešova prof. Peter Káša z Inštitútu stredoeurópskych štúdií Filozofickej fakulty PU. Zúčastneným ponúkol prepojenie Kalenského fotografií s historickým kontextom AP, no hlavne sa podelil o svoje zážitky: „Akademický Prešov je jedinečným priestorom stretnutia mladých ľudí, v ktorom sa tvorí ume- nie a pestuje sloboda. A to práve tieto fotografie zobrazujú.“

Peter Kalenský v príhovore ocenil spoluprácu s Univerzitnou knižnicou

PU: „Keď sme z iniciatívy Luda Petraška pred siedmimi rokmi pripravili v knižnici výstavu fotografií z Novembra 1989, priznal som sa, že k foteniu som sa dostal aj cez Akademický Prešov. Ja nie som profesionálny divadelný fotograf,“ hovorí o sebe autor, ktorý je vyštudovaným veterinárom. „Nemal som tie predstavenia napozorané, nevedel som, čo presne sa bude diať,“ opisuje Kalenský tvorbu fotografií z predstavení. „Aj napriek tomu sa mi viackrát podarilo zachytiť živé momenty a zaujímavé kompozície,“ hovorí fotograf.

Na záver vernisáže zazneli archívne nahrávky študentskej kapely Záhoráck band, ktorá na Akademickom Prešove vystupovala v rokoch 1983 a 1984.

Výstava v priestoroch UK PU trvala do 29. mája 2026.

Foto: Peter HAL'KO ml.

MVDr. Peter Kalenský /1961/

Fotografovať začal ako pionier fotoaparátom Pionýr. Venoval sa amatérskej fotografii prírody, študentského divadla, reportáži a športu. Publikoval v dennej tlači, kalendároch, časopisoch. Počas štúdií na Vysokej škole veterinárskej v Košiciach viedol na internáte fotografický krúžok. Zúčastňoval sa fotografických amatérskych a študentských súťaží od okresnej po celoslovenskú úroveň. Zručnosti z fotografie pri nízkej hladine svetla nadobudol na festivaloch študentského divadla Akademický Prešov (od r. 1982).

TRBLIETANIE SVETIEL A AKVARELY...

Peter HALKO ml.

Výstava diel umelkyne Aleny „Alenis“ Sedlákovej Trblietanie svetiel a akvarely... bola sprístupnená do 24. apríla 2026 v priestoroch Univerzitnej knižnice PU. Kurátorom výstavy bol Slavomír Capek z Katedry hudobnej, výtvarnej a telesnej výchovy Pedagogickej fakulty PU. Nadšenci umeleckej tvorby a priatelia výtvarníčky sa stretli na vernisáži v stredu 8. apríla 2026.

V tvorbe Aleny Sedlákovej dominujú motívy ženy, anjelskej bytosti, koňa a krajiny. „Dlhodobu sa pohybuje na rozhraní figurálnej imaginácie a symbolickej krajiny, v médiách malby a kresby,“ hovorí o dielach Alenis kurátor výstavy Slavomír Capek a pokračuje, „spoločným menovateľom väčšiny motívov je metafyzická atmosféra a spirituálna metafora. Práve spirituálny presah je komplexným rámcom pre smerovanie umelkyne.“

Podľa Capeka sa Sedláková vo svojich prácach nesnaží násobiť ťaživosť prítomnosti, ale ponúka možnosť iného „naladenia“. „Je to vlastne recept, ako sa smiať cez slzy, ako nachádzať a vidieť krásu aj v zdanlivo samozrejmych a obyčajných veciach a prítomnom okamihu,“ hovorí Slavomír Capek. „Alenina tvorba je tak svojho druhu liekom, návodom na použitie sveta, receptom ako prežiť v programovom zameraní sa na krásu v širokom význame tohto slova,“ zhŕňa kurátor výstavy.

„Moja tvorba je naozaj niečo ako arteterapia pre mňa samu, diela

prichádzajú intuitívne a majú viacero vrstiev,“ potvrdila vo svojom príhovore autorka Alena Sedláková. Zo sedemdesiatich piatich vystavovaných diel vyzdvihla obrazy rastlín: „Zvlášť si dovoľujem upozorniť na botanickej malbu – ide o zobrazenie kvetov v čo najrealistickejšej podobe, takže tu platia iné pravidlá ako pri ostatných mojich dielach.“ Kurátor Slavomír Capek o botanickej tvorbe hovorí, že autorke sa aj pri zachovaní všetkých kritérií vedeckosti podarilo prejavovať vlastnú poetiku: „Zdá sa, akoby kvetiny v náznaku tancovali pod vplyvom tónov akejsi podmanivej hudby, ich stonky sa s noblesou prehybajú pripomínajúc vznešené secesné arabesky.“

Hudobne vernisáž obohatil Stanislav Seman, študent Katedry hudby Filozofickej fakulty PU, ktorý na klarinete interpretoval skladbu Puttin' On The Ritz od Irvinga Berlina. „Mne je bližšie hudobné umenie, no veľmi obdivujem ľudí, ktorí dokážu vyjadriť svoje vnútro výtvarným spôsobom. Som rád, že som sa mohol zúčastniť na tejto vernisáži,“ vyjadril sa pre študentskú TV Mediálka.

„Je veľký rozdiel pozrieť si výstavu pred vernisážou a po nej,“ hovorí študentka Michaela, „vdaka odbornej interpretácii a svedectvu autorky teraz tie isté diela vidím iným uhlom pohľadu. Dokážem vnímať, čo je za tým,“ ocenila pre študentský online časopis Unipo Press študentka, ktorú diela Alenis povzbudili a inšpirovali pre jej vlastnú tvorbu.

Aktuálna výstava *Trblietanie svetiel a akvarely...* sa koná pri príležitosti životného jubilea autorky Aleny „Alenis“ Sedlákovej. Umelkyňa vyštudovala výtvarnú výchovu v kombinácii so slovenským jazykom a literatúrou na Pedagogickej fakulte v Prešove. Medzi rokmi 1997 až 2022 pôsobila na Katedre hudobnej, výtvarnej a telesnej výchovy Pedagogickej fakulty PU. Svoje vzdelanie v roku 2007 rozšírila o odbor *psychopédia*, ktorý uplatňuje pri arteterapii, ktorej sa dlhodobu venuje. Svoje diela prezentovala na viacerých kolektívnych a individuálnych výstavách na Slovensku i v zahraničí a za svoju tvorbu bola viackrát ocenená. Kurátor výstavy v UK PU Slavomír Capek hovorí, že bez ohľadu na žánrovú pestrosť autorkinej tvorby je pre ňu charakteristický vyvážený vnútorný svet v podobe paralelného priestoru, v ktorom sa snúbi príroda, krásu duše a duchovný rozmer v tichom dialógu.

Foto: Peter HALKO ml.

ABSOLVENTSKÝ DVOJKONCERT ŠTUDENTOV KATEDRY HUDBY

Viliam TARJÁNYI

Absolventský dvojkonzert študentov Katedry hudby Inštitútu hudobného a výtvarného umenia Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove sa uskutočnil dňa 13. 4. 2026 v Centrálnej študovni Univerzitnej knižnice PU. Pubiku a predovšetkým odbornej komisii sa predstavili: bakalárskym koncertom Karolína Jakubišinová a diplomovým koncertom Bc. František Pluta.

Bakalárske a diplomové koncerty sú všestrannejšie ako klasické bakalárske a diplomové práce. Je to verejné vystúpenie, ktoré predstavuje praktickú časť štátnej skúšky študentov hudobných odborov. „Živý vstup“, kde absolvent obhajuje naštudovanie projektu nielen pred komisiou, ale aj publikom, ktoré je jeho prvým recenzentom, kritikom.

Karolína Jakubišinová (priečna flauta) – bakalársky koncert

- Georges Bizet: Entr'acte from „Carmen“
- Kaspar Kummer: duet pre flautu a klarinet, Op. 46 No. 2: Alla Polacca
- Mel Bonis: Suite en trio – I. Serenade, II. Pastorale
- Paul Agricole Génin: Carnaval de Venise, Op. 14

Bakalársky koncert sa niesol od začiatku vo svižnom tempe a spoľahlivej rytmike. Jednotlivé skladby boli zvládnuté na patričnej úrovni po technickej aj intonačnej stránke. Vo svojom bakalárskom koncerte zúročila a využila hudobné schopnosti a muzikálne danosti spolužiakov Stanislava Semana,

(klarinet), Františka Plutu (klavír) a pedagóga katedry hudby Mgr. art. et Mgr. Štefana Gálika. Dramaturgia koncertu bola vyskladaná od jednoduchších diel až po náročné. Interpretka sa v prvých skladbách rozohrala a dokonale pripravila na finálne.

Súčasťou programu bakalárskeho koncertu bolo vystúpenie súrodencov Gurských zo Súkromnej základnej umeleckej školy Margecany. Predstavili sa hravou kompozíciou skladby Jána Melkoviča: *Vtáčik*. Môžeme povedať, že ich prednes:

Ján (klavír) a Zuzana (zobcová flauta) nebol do počtu. Hrali ukázněne, ale z prejavu sálala detská ľahkosť, hrali bez trémy. Demonštrovali veľmi peknú súhru nástrojov. Pre oboch to bol deň, ktorý si zapamätajú. Mali možnosť účinkovať v absolventskom programe, ktorý môže byť pre nich vzorom a inšpiráciou. Rozhodne nesklamali. Majú pred sebou peknú hudobnú perspektívu. Zaradenie súrodencov Gurských (zverencov K. Jakubišinovej zo SZUŠ Margecany) bolo z hľadiska dramaturgie programu veľmi vhodné a výstižné. Oba sa prezentovali

nástrojmi, ktoré boli prioritné počas absolventského koncertu.

Vrcholom prezentácie Karolíny Jakubišinovej bolo záverečné číslo *P. A. Génin: Carnaval de Venise, Op. 14*. Skladba je brilantná fantázia s variáciami pre flautu a klavír. Ide o vysoko virtuózne dielo, ktoré sa skladá z úvodnej témy, po ktorej nasleduje séria technicky náročných variácií. V skladbe dominoval u protagonistky pekný, sýty, čistý, rezonujúci zvuk a farba flauty.

Technické pasáže jednotlivých variácií boli zvládnuté, kde všetky tóny boli „zrozumiteľne“ jasne artikulované. K celkovej precíznosti a hráčskej vyspelosti prispelo pedagogické vedenie Mgr. art. Miroslavy Rybickej, ArtD.

Bc. František Pluta (klavír) – diplomový koncert

- Ludwig van Beethoven:
Sonáta č. 17, op. 31
(Tempest – Búrka)

V úvode by sa zdalo, že vybrané dielo je pre mladého človeka náročné. Ludwig van Beethoven bol búrlivák, výbušný, trpel prud-

kými zmenami nálad. Od 26. roku začal strácať sluch, čo malo vplyv na jeho spoločenský život. Skladbu skomponoval v roku 1802 pri postupnej strate sluchu.

Už prvé takty začínali naplňovať predstavu, že voľba skladby a skladateľa bola správna. František Pluta okamžite vnútil publiku „umeleckú symbiózu – autentický umelecký zážitok“, skladateľ-skladba-interpret. Od začiatku sa snažil stotožniť s dielom aj nástrojom. Môžeme konštatovať, že sa mu to veľmi dobre podarilo. Hra bola brilantná, plynulá, rytmicky a technicky zvládnutá na výbornú. Interpret

preukázal aj skvelú hudobnú pamäť, keď odohral celú skladu spamäti. Kvitovať môžeme aj fakt, že do skladby vložil aj svoje „Ja“. Dovolím si napísať a som absolútne presvedčený, že na jeho perfektnom prednese a pochopení skladby má veľkú zásluhu jeho pedagogička doc. Liubov Gunder.

Po doznení posledných tónov Beethovenovej Sonáty žiada sa mi spomenúť výrok toho nemeckého hudobného skladateľa viedenskej klasiky, génia v dejinách hudby: „Hudba je zjavením vyššieho rozumu a múdrosti.“

Obaja účinkujúci sa predstavili vyspelou hráčskou technikou, umeleckým prejavom, ktorý z môjho pohľadu hodnotím – *excellent*. Bol to večer plný prekrásnej hudby, plný emócií, výborných výkonov. Auditórium vrátane odbornej komisie odmenilo ich vystúpenie program búrlivým, neutíchajúcim potleskom a odnášalo si tie najlepšie a najkrajšie dojmy. Domnievam sa, že u oboch protagonistov absolventského koncertu nie je obava o ich hudobný rast a hráčsky, umelecký progres.

Poďakovanie za realizáciu koncertu patrí Katedre hudby Inštitútu hudobného a výtvarného umenia Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove a všetkým pedagógom, ktorí sa podieľali na príprave absolventov.

Foto: Peter HALKO ml.

ODŠTARTOVALI NULTÝ ROČNÍK V TVORBE TEXTOV PRE DETI

Dávid DZIAK

Pri príležitosti jubilejného 60. ročníka Akademického Prešova sa otvoril nultý ročník súťaže v tvorbe textov pre deti a mládež. Odborná porota zhodnotila texty súťažiacich a na rozborovom seminári im poskytla spätnú väzbu. Súčasťou seminára bol aj workshop písania textov pre detského čitateľa.

Aj Pedagogická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove sa zapojila do jubilejného 60. ročníka Akademického Prešova. V rámci každoročnej súťaže v tvorbe pre dospelých sa otvoril nultý ročník súťaže v tvorbe textov pre deti a mládež. Umelecké texty súťažiacich zhodnotila odborná porota v zložení prof. PhDr. Zuzana Stanislavová, CSc., doc. Mgr. Markéta Andričíková, PhD., a Mgr. Dávid Dziak, PhD.

29. apríla 2026 sa konal dvojdňový rozborový seminár, na ktorom autori dostali podrobnú spätnú väzbu k textom a rady do ďalšieho písania od jednotlivých porotcov, ktorí sa desiatky rokov systematicky venujú tvorbe deti a nástročných. Porota sa rozhodla udeliť tretie miesto študentke

Fanny Nagyovej za prózu s názvom *Lejla a Rémus*. Vyzdvihli na ňom presvedčivý typ rozprávača, konkrétne sučky z priamej perspektívy. Zároveň ocenili autentické stvárnenie pocitov sučky pri rodení šteniat, čo je netypická situácia v literatúre pre deti a mládež. Prvé miesto bolo udelené študentke Martine Callaghan za príbeh *Marhuľové leto*. Napriek konvenčnej téme, prázdniny tínedžera u babky na dedine, dokázala to zobrazit' originálne a veľmi vtipne. Porota sa zhodla, že tento text a prípadné jeho pokračovanie má potenciál byť vydaný knižne v relevantnom vydavateľstve.

Po skončení rozborového seminára nasledoval tvorivý workshop písania textov pre detského recipienta

pod vedením organizátora súťaže Dávida Dziaka. Na ňom si účastníci mohli vyskúšať rôzne techniky písania textov pre deti a mládež, ako napríklad tvorba originálnych spojení, vciťovanie sa do nezvyčajných pozícií, prozaické dopísanie básne z predmetnej perspektívy či pokračovanie v príbehu z animálneho pohľadu.

Dúfame, že sa v tejto súťaži bude pokračovať aj o rok a že aj uvedený workshop nakopel účastníkov v písaní pre deti a mládež.

Foto: Dávid DZIAK

BOOK PRESENTATION WITH ROANNA GONSALVES

Soňa HALKOVÁ

The University Library of University of Prešov welcomed Indian-Australian acclaimed author and senior lecturer Doctor Roanna Gonsalves of University of New South Wales, Sydney, on April 30th, 2026. Doctor Gonsalves, an Erasmus beneficiary who came to Prešov upon being invited by Professor Jaroslav Kušnír, introduced her upcoming publication *The Servants to the students and teachers of University of Prešov*.

The event was hosted by Professor Jaroslav Kušnír, the director of the Institute of British and American Studies, Faculty of Arts, who warmly welcomed Doctor Gonsalves. In his introduction, he listed the many achievements of Doctor Gonsalves, which include the New South Wales Premier's Literary Award Multicultural Prize in 2018 for her literary debut *The Permanent Resident* and Prime Minister's Australia Asia Endeavour Award. Doctor Gonsalves, who is a senior lecturer in creative writing at University of New South Wales, also co-founded the writers' collective Southern Crossings and works as an editor for the *Southerly Journal*.

Doctor Gonsalves introduced her work to be published next year, *The Servants*, by reading two excerpts and providing some insight into her creative process. *The Servants* is focused on George Jarvis, the Hindu servant of governor Lachlan Macquarie (the 'father of Australia'), and the story takes place in In-

dia, Australia, the UK, and Ireland between 1795 and 1825. Doctor Gonsalves' work involves extensive historical research, which serves as the basis for the re-imagining of the life of George Jarvis as the colonial subject, servant and slave, but also a living person with a history, community, and a complex inner life. To achieve this, she draws on theories of Foucault as well as Lakota and Aboriginal approaches to literature. In a monumental colonial struggle between nations, Gonsalves foregrounds the voices of the servants to challenge mainstream depictions of the British Empire.

The students were curious about Doctor Gonsalves' presentation, asking about topics such as the castes, Doctor Gonsalves' experiences as an immigrant, the emotionally heavy content of her historical research, and potential difficulties with writing a critical novel about one of the dominant figures of Australia's historical landscape.

Professor Kušnír hosted the discussion and helped to create a comfortable, educational atmosphere. Dr Gonsalves' wisdom and nuanced perspective enriched the students of University of Prešov, who are grateful for the opportunity.

Photo: University Library

VÝBER Z DENNÍKA ŠTUDENTA Z AKADEMICKÉHO PREŠOVA

Peter HALKO ml. (ed.)

Jubilejný 60. ročník Akademického Prešova (AP) priniesol okrem súťaže umeleckej tvorivosti vysokoškolákov aj množstvo kultúrnych a vzdelávacích podujatí. Od 27. apríla do 1. mája 2026 sa predstavili študentské divadlá a hostujúce divadelné súbory, organizovali sa literárne diskusie, prednášky, workshopy, výstava fotografií či premietanie študentského filmu.

Všetky podujatia v Denníku študenta z AP na webe študentského online časopisu Unipo Press a na sociálnych sieťach festivalu priebežne spracovával mediálny tím AP. Tvorili ho najmä študenti všetkých troch stupňov študijného programu mediálne štúdiá na Filozofickej fakulte PU pod vedením Mgr. Lenky Regrutovej, PhD.

DS DATÍV (ZUŠ J. Rosinského, Nitra): *Nezavesujte sa, ste v poradi*
Najviac sa ma dotklo, že téma smrti neprišla ako niečo desivé, skôr ako tieň, ktorý kráča popri človeku a občas sa ho jemne dotkne. V predstavení sa miešal smiech s vážnosťou, ľahkosť s hĺbkou a obyčajné čakanie s otázkami, na ktoré sa ťažko odpovedá. Niektoré momenty boli vtipné, no pod nimi sa skrývalo niečo krehké a pravdivé. Mala som z toho pocit, že smrť tam nebola koncom, ale témou, cez ktorú sa dalo viac premýšľať o živote. Odchádzala som s pocitom, že aj naozaj ťažké veci sa dajú povedať jemne, krásne a tak, aby v každom človeku ešte dlho ostali a rezonovali. (vikn)

SPITFIRE COMPANY (Praha): *Konec človeka???*
Dvaja ruskí umelci žijúci v Prahe priniesli niečo, čo sa mi ťažko v celej svojej šírke opisuje jednou vetou. Používali čierny humor spôsobom, pri ktorom som sa v jednej sekunde smiala a v druhej mi z toho bolo zvláštne ťažko. Ich vtipy neboli „len vtipy“, boli to skôr malé údery reality. Najviac vo mne ostal pocit, že sa to celé snaží niečo bagatelizovať (akoby sa to dalo „zlahčiť“), ale pritom práve tým viac vynikla tá krutosť. Bolo to o bezmocnosti, o tom, ako málo niekedy znamená ľudský život, ale aj o tom, ako si ľudia pomáhajú humorom prežiť veci, ktoré sa inak ani nedajú uniesť. A asi práve to ma na tom celom zasiahlo najviac. (mipe)

UNIVERZITA LITERATÚRY:
Beseda s autorom Kristiánom Lazarčíkom o jeho debute: Enfant terrible si kupuje jednosmerný lístok
Rozprávalo sa o vzťahoch, identite, o ľuďoch, ktorí sa nevedia usadiť ani v živote, ani sami v sebe. A čím viac o tom autor hovoril, tým viac som mala pocit, že to nie je len o li-

teratúre, ale trochu o nás všetkých. O tom, ako sa niekedy hľadáme, robíme zvláštne rozhodnutia a potom sa v nich ešte viac zamotáme. Profesorka Marta Součková to celé krásne dopĺňala – pokojnejšie, presnejšie, akoby tie myšlienky ukladala na svoje miesto. Atmosféra bola super priateľská a cítila som sa tam naozaj dobre. Ľudia sa zapájali do debaty a pýtali sa otázky. Asi najviac ma prekvapilo, že som si z toho neodniesla hotové odpovede. Skôr otázky. Nie nepríjemné, ale také, ktoré v tebe zostanú a nútia ťa premýšľať ešte aj počas cesty domov. Možno presne o tom literatúra je – a ja takú literatúru mám rada. Nie takú, ktorá ti všetko vysvetlí, ale takú, ktorá ti pomôže pochopiť aspoň kúsok seba. (leza)

DS NABOSO (ZUŠ J. Rosinského, Nitra): *Výkrik*
Už pri vstupe do tmy som cítila napätie, ktoré ma neopustilo až do konca. Nikdy vo mne divadlo nevyvolalo toľko pocitov. Pantomimické spracovanie bez slov všetko ešte znásobilo – dve postavy sedeli na zemi, jedna jedla, druhá si zapiso-

vala, zatiaľ čo tretia sa pohybovala s kriedou, akoby tancovala. Neskôr začali padať a znovu sa dvíhať, akoby ich niečo neustále ťahalo k zemi, ich telá pôsobili až nereálne ohybne. Postupne sa však začali cez zvuky „spoznávať“, približovať sa k sebe a akoby spolu tancovať, čo vo mne vyvolalo nádej a blízkosť. O to silnejší bol návrat do tmy, ktorý vo mne zanechal pocit bezmocnosti. (chma)

DIVADLO POSTUP (Filmový klub Pohyb PU, Prešov): *Valentine*
V tieňohre *Valentine* herci pomocou popisnej gestiky a tanečných choreografií zobrazovali príbeh dvoch zamilovaných mladých ľudí, ich odlúčenie aj následné vyrovnávanie sa so stratou. Atmosféru dotvárali trendové skladby, ktoré herci *lipsyncovali*. Vďaka tomu pôsobila tieňohra moderne a bola jednoznačne blízka mladšiemu publiku, zatiaľ čo mne sa vynárali moje pomerne zahanbujúce spomienky na *Musically* z roku 2016. Najviac však musím určite oceniť nadšenie a zápal, s akými herci predstavenie odohrali. Príjemne na mňa zapôsobil, aj keď zrejme neúmyselný, ale napriek tomu veľmi humorný záver,

ktorý celé vystúpenie odľahčil a pekne uzavrel. Obecenstvo bolo plné kamarátov a známych, preto niet divu, že si toto predstavenie vyslúžilo asi najhlasnejší potlesk, aký sme zatiaľ v rámci tohto ročníka v Čukoláde počuli. (knje)

ŠTUDENSKÉ DIVADLO PU (Prešov): *Zapište ma inde*
Mozaika od Picassa. To sú prvé slová, ktorá mi napadnú po zahliadnutí inscenácie *Zapište ma inde*. Prečo? Bolo to od začiatku trochu naopak, počnúc mojím postavením sa na plochu javiska k ostatným divákovi. Predstavenie začína a ja sledujem fragmenty života študenta, manželského páru, spoločenských konvencií, rebéliu voči nim a medzitým počujem hlas profesora Horáka, ako vysvetľuje spôsob stvárnenia jeho vízie v jednej zo scén.

Z predstavenia si odnášam pocit ako z pohľadu na mozaiku od Picassa, ostré časti spojené do nesúmerných tvarov, ktoré ma nútia zamyslieť sa a položiť si nové otázky. (bape)

TOBIAS PIERO DOHM (Berlín): *RAUM · ZEIT*

Performanciu nemeckého umelca sme sledovali od začiatku so zatajeným dychom.

Scénografia obsahujúca biele gule rôznych veľkostí naplnené pieskom, umiestnené na rôznych miestach, vytvárala dojem *vesmírnej sústavy*, ktorú dopĺňala leviťujúca, kývajúca sa guľa v samom strede pódia. Performer balansuje, na začiatku pomaly kráča vzpriamene, prikráda sa, nakláňa hlavu, kľučí a plazí sa. Gule hádže, posúva, guľa a točí na zemi, čím nanovo vytvára jedinečné pieskové obrazce na pódii. Krásna, tanečne ladená performance využívajúca piesok ako symbol času tak kombinuje cielený pohyb s tajomstvom čistej náhody a nepredvídateľnosti. Počas celého predstavenia som však mala v hlave jednu blikajúcu otázku: „*Koľko piesku sa môže zmestiť do takej malej gule?*“ (lšar)

DIVADELNÝ VÝPREDAJ: *Edícia Umelecký prednes & happening Emy Šimovej Čombyja*

Na presný obsah prednášaných textov si už pri písaní nespomeniem, veď ani sme sa nedozvedeli, kto bol ich autorom. Rezonuje vo mne emócia a zážitok, ktorý prednášajúce priniesli. Striedanie tempa, intenzity hlasu, hra s melódiou a dôrazom... Recitátorky dokázali publikum zaujať tak, že boli chvíle, keď sme azda všetci so zatajeným dychom čakali, čo bude nasledovať. Mali nás v hrsti. Prostredie dopĺňali sochy od Slavomíra Capeka, ktoré minulý rok v priestoroch univerzity vábili divákov na AP. Pamätám si ich. Jedna sa mi však zdala zvláštna už od začiatku. Všetky boli opreté, ležali či sedeli, len táto jediná samostatne stála. Hovoril som si, že možno od minulého roka autor svoju sériu rozšíril. Čo nikto nečakal, bolo to, že práve tá jedna stojaca socha ožije. V jej útrobach sa ukrývala žena. Bodku za prednesom dal jej pád a roztrieštenie. Nikto však netušil, či sa ešte nevráti. Po jej odchode nastalo zvláštne ticho. Možno pôsobilo až trochu nepríjemne, no nabádalo nás k zamysleniu. (peha)

DIVADLO CONTINUO (Praha):

Hic Sunt Dracones

Najsilnejšie vo mne zostal obraz tela, ktoré nebolo samozrejmé. Ruky, nohy, hlava, trup – všetko sa na chvíľu oddelilo a začalo žiť vlastným životom. Mala som pocit, že sa pozerám na človeka zvnútra, nie zvonka. Na jeho sny, strach, zvyšky túžob, na všetko to, čo počas dňa schovávame pod tvár, hlas a obyčajné gestá. Inscenácia sa pýta, kam odchádzajú naše myšlienky, keď zatvoríme oči, a čo sa stane so snami, keď ich ráno necháme v izbe samy. Páčilo sa mi, že predstavenie odo mňa nechcelo rýchle pochopenie. Neponúkalo jednoduché vysvetlenie. Skôr ma pozvalo, aby som sa nechala viesť obrazmi. Aby som prijala, že nie všetko musí mať jasný význam. Možno práve preto na mňa pôsobilo tak silno, lebo sa podobalo na vnútorný svet človeka, ktorý tiež nebýva logický, uhladený ani bezpečný. (vikn)

texty, jazyky, obrazy, divadlo. Každá kategória bola vlastne malý samostatný vesmír, ale na pódiu sa všetky na chvíľu spojili. Nešlo len o to, kto vyhral. Skôr o pocit, že všetko, čo sa tu odohralo, malo svoj zmysel. Najviac mi však zostanú v pamäti momenty, ktoré akoby ani nemali byť „hlavné“. Smiech pri otázkach, mierna trápnosť, keď niekto nevedel odpoveď, spontánne reakcie, improvizácie, ktoré nie vždy vyšli, ale práve preto boli živé. Mala som pocit, že divadlo na chvíľu vystúpilo zo svojej formy a ukázalo sa v tej najobyčajnejšej podobe, a to ako stretnutie ľudí, ktorí spolu nie-

čo zdieľajú. Spomienky na minulé ročníky neboli len nostalgické, išlo skôr o tiché návraty k niečomu, čo presahuje jeden ročník, jedno predstavenie, jeden večer. Zrazu som si uvedomila, že AP nie je len festival, ale je to hlavne kontinuita, pamäť, niečo, čo sa dedí cez ľudí, ktorí ním prešli. A možno práve preto vo mne po celom festivale nezostal jeden jasný záver. Skôr pocit. Taký zvláštny mix únavy, inšpirácie, jemnej nostalgie a zároveň radosti, že som toho mohla byť súčasťou. Niektoré veci mi ešte nedochádzajú úplne, niektoré momenty si viem vybaviť len útržkovito ale viem, že to vo mne ostalo. Neskončilo sa to pre mňa posledným potleskom. Bude to pokračovať ďalej, v spomienkach, v rozhovoroch, v tom, ako sa človek po tom všetkom pozerá na divadlo, ale aj na ľudí okolo seba. A práve najsilnejšie je možno to, že to neskončilo odchodom z galavečera. A že sa znovu uvidíme o rok. (mipe)

Texty: Peter HALKO ml., Kristína Noémi JENČOVÁ, Chiara Shanti MATÚZOVÁ, Viktória NOVÁKOVÁ, Barbora PETRÁŠOVÁ, Milica PETRUŠOVÁ, Lucia ŠARIŠSKÁ, Lenka ZÁLEHOVÁ

Foto: Peter HALKO ml., Monika HOMOLOVÁ, Bohdan LAVRUK

GALAPROGRAM: 60 rokov príbehov. Jeden festival

Bol to večer, ktorý sa nesnažil byť len slávnostný... miestami bol až nečakane ľudský, jemne roztrasený medzi oficiálnosťou a úplnou uvoľnenosťou. A práve v tom mi bol blízky.

Keď sa vyhlasovali výsledky, uvedomila som si, koľko rôznych svetov sa tu počas tých dní stretlo:

PREŠOVSKÁ UNIVERZITA SA PRIPRAVUJE NA ĎALŠÍ ROZVOJ

Ingrid TIMKOVÁ

prof. Ing. Peter ADAMIŠÍN, PhD.

vek: 51 rokov

- rodák z Bardejova
- ženatý, má tri deti
- pôsobí vo vedení PU ako prorektor od roku 2011
- dlhodobo sa venuje rozvoju univerzitnej infraštruktúry, strategickému plánovaniu a projektovému manažmentu
- koordinoval viaceré významné investičné a rozvojové projekty univerzity
- od roku 2007 pôsobí na Fakulte manažmentu, ekonomiky a obchodu
- jeho vedecko výskumná činnosť je orientovaná do prierezových oblastí environmentálnych projektov a udržateľného rozvoja
- Je spoluautorom viacerých vedeckých monografií, vysokoškolských učebníc, vedeckých prác evidovaných v databázach Web of Science a Scopus a ďalších vedeckých výstupov.

Prešovská univerzita v posledných rokoch výrazne modernizovala svoje priestory, pripravovala a realizovala viaceré rozvojové projekty a zároveň hľadala nové spôsoby, ako zrozumiteľnejšie komunikovať svoju ponuku, výsledky a význam pre študentov, partnerov aj región. O týchto témach hovoríme s prorektorom pre stratégiu a marketing.

Ak by ste mali zhodnotiť posledné roky z pohľadu strategického rozvoja univerzity, čo bolo najvýraznejšie?

Posledné roky boli pre univerzitu obdobím veľmi intenzívnej modernizácie. Nešlo pritom iba o jednotlivé stavebné zásahy, ale o širší proces, v ktorom sa univerzita snažila systematicky zlepšovať svoje priestorové, technické a prevádzkové podmienky.

Z pohľadu stratégie je dôležité, že sme sa nesústredili iba na riešenie havarijných stavov alebo čiastkových problémov. Viaceré projekty smerovali k tomu, aby univerzita mala modernejšie, energeticky efektívnejšie a funkčnejšie prostredie pre študentov aj zamestnancov. Tento proces je náročný, pretože univerzita je živý organizmus. Väčšina projektov sa realizuje počas plnej prevádzky, čo znamená množstvo organizačných kompromisov, presunov, dočasných riešení a komunikácie s pracoviskami. Napriek tomu považujem tento smer za nevyhnutný, pretože bez kvalitného zázemia nemožno dlhodobo zvyšovať atraktivitu univerzity.

Ktoré investičné a rozvojové projekty považujete z Vašej agendy za najdôležitejšie?

Medzi najvýznamnejšie patrí komplexná obnova Vysokoškolského areálu, Rekonštrukcia tepelného hospodárstva, postupná a úplná modernizácia internátov, príprava rozvojových zámerov pre Fakultu zdravotníckych odborov, Fakultu manažmentu, ekonomiky a obchodu a tiež zámer rekonštrukcie študentskej jedálne.

Každý z týchto projektov má trochu inú logiku. Pri vysokoškolskom areáli išlo o zásadné zlepšenie

Univerzita nemôže počas stavebných prác jednoducho „vypnúť“ výučbu, administratívu ani služby pre študentov

technického stavu, energetickej efektívnosti a komfortu veľkej časti univerzitných priestorov. Pri tepelnom hospodárstve išlo o technologicky náročný zásah, ktorý ovplyvňuje každodennú prevádzku budov. Pri internátoch ide zasa o kvalitu študentského života a konkurencieschopnosť univerzity voči iným vysokým školám.

Za dôležité považujem aj to, že pripravované projekty sa už nesnažíme vnímať izolovane. Ak riešime budovu, musíme rozmyšľať aj nad jej funkciou, prevádzkou, energetickou náročnosťou, dostupnosťou, využiteľnosťou pre študentov a nad tým, ako zapadá do dlhodobého rozvoja univerzity.

Vieme vo finančnom vyjadrení kvantifikovať hodnotu investičných projektov?

Dá sa to odhadnúť. Ak by sme ako merný ukazovateľ zvolili len zmenu obstarávacej ceny budov, tak v ob-

dobí rokov 2019-2026 bol prírastok okolo 25 miliónov €. Samozrejme, investičné projekty riešia nielen budovy, ale napríklad aj vybavenia, prístroje, či mäkké aktivity, aj keď v menšej miere. Pridaná hodnota je v skĺbení jednotlivých projektových aktivít – investície do majetku zlepšujú podmienky pre udržateľnosť riešení, nárast konkurencieschopnosti, kvality pracovných a študijných podmienok a pod., avšak

Rekonštrukcia Vysokoškolského areálu bola veľkou témou.

Áno. Rekonštrukcia univerzitného objektu počas plnej prevádzky je mimoriadne náročná nielen tech-

dokumentáciu a až počas prác sa objavia technické skutočnosti, na ktoré treba reagovať. Takéto projekty preto vyžadujú nielen dobrú prípravu, ale aj schopnosť rýchlo hľadať riešenia bez toho, aby sa ohrozil základný cieľ rekonštrukcie.

V tejto súvislosti sa chcem poďakovať pracovníkom rektorátu, osobitne pracovníkom Referátu investičnej výstavby a rekonštrukcií, Technicko-prevádzkovému útvaru a Oddelenia projektov zo ŠF a infraštruktúrnych projektov, ktorí sa na príprave, koordinácii a administrácii projektu intenzívne podieľali. Osobitné poďakovanie

nicky, ale aj organizačne a ľudsky. Univerzita nemôže počas stavebných prác jednoducho „vypnúť“ výučbu, administratívu ani služby pre študentov. Museli sme preto priebežne riešiť presuny pracovísk, náhradné priestory, harmonogram výučby, prevádzkové obmedzenia, ako aj rôzne každodenné praktické situácie, ktoré pri takomto rozsahu rekonštrukcie prirodzene vznikajú.

Zároveň sa ukázalo, že pri starších budovách nemožno všetko predvídať vopred. Nie vždy máte k dispozícii úplnú pôvodnú projektovú

patrí aj pánovi rektorovi za osobné zapájanie sa pri riešení viacerých kľúčových aj operatívnych otázok a pani kvestorke za koordináciu ekonomických a prevádzkových aspektov projektu. Rovnako patrí poďakovanie zamestnancom a študentom, ktorých sa rekonštrukcia priamo dotkla a ktorí museli istý čas fungovať v zníženom pracovnom a študijnom komforte

Súčasťou modernizácie bola aj rekonštrukcia tepelného hospodárstva. Čo všetko tento projekt zahŕňal?

Išlo o ďalší, samostatný projekt,

ktorý prebiehal paralelne s obnovou vysokoškolského areálu. Rekonštrukcia tepelného hospodárstva zahŕňala výmenu kotlov, radiátorov, vodoinštalácií, modernizáciu rozvodov a ďalších zariadení lokalizovaných v bloku A. Tieto zásahy boli technicky veľmi náročné, pretože sa dotkli nielen výučbových priestorov, ale aj kancelárií zamestnancov v podstatne výraznejšom stavebnom zásahu, než pri iných blokoch VŠA. Aj preto sme po ukončení tohto projektu začali s ďalšími aktivitami, ako je maľovanie, či kladenie podláh v celom bloku.

čo je pri univerzitných investičných projektoch najťažšie?

Najťažšie je zosúladiť tri veci: potreby univerzity, podmienky financovania a reálnu uskutočniteľnosť projektu.

Univerzita má veľa potrieb. Niektoré budovy si vyžadujú technickú obnovu, inde chýbajú kapacity, ďalšie priestory už nevyhovujú súčasným požiadavkám na výučbu alebo služby pre študentov. Lenže nie každý dobrý zámer je okamžite financovateľný a nie každý financovateľný zámer je jednoduché zrealizovať.

Preto je príprava projektov taká dôležitá. Musíme mať pripravené zámery, technické podklady, odhad nákladov, vlastnícke a prevádzkové súvislosti a zároveň sledovať výzvy, ktoré sa môžu objaviť. Veľmi často rozhoduje pripravenosť. Ak začíname rozmýšľať až vtedy, keď je výzva vyhlásená, býva už neskoro.

Ako sa mení prístup univerzity k marketingu?

Marketing univerzity sa za posledné roky výrazne zmenil. Už nestačí zverejniť informáciu o prijímacom konaní alebo pripraviť jeden propagačný materiál. Vysoké školy dnes pôsobia v prostredí silnej konkurencie, demografického poklesu a zmeneného správania mladých ľudí.

Uchádzač si univerzitu vyberá podľa viacerých faktorov. Vníma študijný program, mesto, dostupnosť ubytovania, kvalitu komunikácie, sociálne siete, odporúčania kamarátov, atmosféru školy aj to, či univerzita pôsobí dôveryhodne a moderne.

Preto sa snažíme marketing vnímať širšie, teda nielen ako reklamu, ale ako systematickú prácu so značkou univerzity. Značka sa nevytvára iba kampaňou. Vytvára sa tým, ako univerzita komunikuje, ako vyzerajú jej priestory, ako sa správa k uchádzačom, ako pôsobia jej podujatia a akú skúsenosť majú študenti.

Univerzita ovplyvňuje dostupnosť kvalifikovaných odborníkov, atraktivitu mesta pre mladých ľudí, kultúrny a spoločenský život, ale aj schopnosť regiónu zapájať sa do rozvojových a projektových aktivít

V čom je dnes najväčšia výzva pri získaní nových študentov?

Najväčšou výzvou je presvedčiť uchádzača, že Prešovská univerzita je pre neho dobrá, dôveryhodná a perspektívna voľba. Nestačí mu povedať, že máme študijný program. Musíme mu zrozumiteľne ukázať, čo mu štúdium prinesie, aké možnosti získa a prečo má zostať alebo prísť študovať práve do Prešova.

Druhou výzvou je práca s uchádzačom po podaní prihlášky. Prihláška ešte neznamená, že študent naozaj nastúpi. Preto je dôležité komunikovať s uchádzačmi aj v období medzi podaním prihlášky, prijatím a zápisom. Práve v tomto období sa

často rozhoduje, či sa z uchádzača stane reálny študent.

Treťou výzvou je, že univerzita musí komunikovať jednotne, ale zároveň rešpektovať rozdielnosť fakúlt. Inak sa prihovára Fakulta zdravotníckych odborov, inak Fakulta športu, inak Gréckokatolícka teologická fakulta. Univerzitná značka musí vytvárať spoločný rámec, ale fakulty musia vedieť ukázať svoju vlastnú silu.

Ako vnímate úlohu univerzity v regióne?

Prešovská univerzita je jednou z kľúčových verejných inštitúcií v regióne. Jej význam však nespočíva iba v tom, že vzdeláva študentov. Univerzita ovplyvňuje dostupnosť kvalifikovaných odborníkov, atraktivitu mesta pre mladých ľudí, kultúrny a spoločenský život, ale aj schopnosť regiónu zapájať sa do rozvojových a projektových aktivít.

Z pohľadu stratégie a marketingu je dôležité, aby univerzita túto úlohu vedela jasne pomenovať a dôveryhodne komunikovať. Pre región pripravujeme absolventov pre školstvo, zdravotníctvo, manažment, sociálnu oblasť, šport a ďalšie profesie. Zároveň spolupracujeme so samosprávou, školami, organizáciami verejného sektora, firmami aj neziskovým prostredím.

Osobitne dôležité je, aby mladí ľudia z regiónu nevnímali odchod za štúdiom mimo Prešova ako jedinú cestu ku kvalitnému vysokoškolskému vzdelaniu. Ak má univerzita dobré študijné programy, moderné priestory, dostupné ubytovanie, funkčné služby a živé univerzitné prostredie, je to silný argument aj pre uchádzačov nielen zo Slovenska.

Ako súvisí modernizácia infraštruktúry s marketingom univerzity?

Súvisí veľmi úzko. Uchádzači, študenti, zamestnanci aj partneri si vytvárajú obraz univerzity aj podľa prostredia, do ktorého prichádza-

jú. Ak sú priestory zanedbané, technicky zastarané alebo nekomfortné, oslabuje to dôveryhodnosť univerzity bez ohľadu na kvalitu študijných programov.

Moderná infraštruktúra sama osebe univerzitu neurobí kvalitnou, ale vytvára základné podmienky na to, aby kvalita mohla byť viditeľná. Ak máme lepšie učebne, laboratória, internáty, priestory pre študentov a kultivovaný kampus, zlepšuje sa celková skúsenosť so štúdiom.

Preto investičné projekty nevnímam iba ako technickú agendu. Sú súčasťou budovania atraktivity univerzity.

Aké miesto má v rozvoji univerzity udržateľnosť?

Udržateľnosť vnímam najmä prakticky. Pri univerzitných projektoch nejde o heslá, ale o konkrétne riešenia. V našom prípade najmä znižovanie energetickej náročnosti budov, využívanie obnoviteľných zdrojov, vodozádržné opatrenia, či podporu biodiverzity tam, kde je to zmysluplné.

Pri rekonštrukciách je dnes energetická efektívnosť jednou z kľúčových tém. Staršie budovy často nespĺňajú súčasné požiadavky a ich prevádzka je nákladná. Ak sa podarí znížiť spotrebu energie, má to environmentálny, ale aj ekonomický význam.

Treba však byť realista. Univerzita nemôže všetko zmeniť naraz a nie každé riešenie, ktoré je environmentálne prínosné, je automaticky vhodné aj z hľadiska prevádzky, technickej uskutočniteľnosti a finančnej udržateľnosti.

Aké ďalšie rozvojové projekty pripravuje univerzita?

V najbližšom období chceme pokračovať v ďalších investíciách do infraštruktúry. Pri univerzite nášho typu je modernizácia priestorov dlhodobý a priebežný proces, pretože potreby študentov, zamest-

nancov aj jednotlivých pracovísk sa neustále vyvíjajú.

Medzi významné zámery patrí ďalší rozvoj priestorov Fakulty zdravotníckych odborov, kde realizujeme projekt výstavby simuláčného centra a paralelne s tým prebieha sanácia ďalšieho objektu fakulty. Ide o investície, ktoré majú priamy význam pre kvalitu praktickej prípravy študentov a pre rozvoj moderných foriem výučby.

Dôležitý je aj rozvoj priestorov Fakulty manažmentu, ekonomiky a obchodu. Po dlhšom období hľadania sa vedeniu univerzity podarilo identifikovať výborné riešenie, ktoré môže prispieť k zvýšeniu kapacity výučbových priestorov v bezprostrednej blízkosti fakulty.

Osobitnú pozornosť si zaslúži študentská jedáleň, pri ktorej v najbližších rokoch plánujeme rozsiahlu rekonštrukciu. Našou ambíciou je začať s prvými realizačnými krokmi čo najskôr.

Samozrejme, máme aj ďalšie rozbehnuté investičné projekty v kampuse univerzity. Nechcem však predbiehať, keďže sú v rôznom štádiu posudzovania.

Nejde teda iba o to, čo chceme postaviť alebo rekonštruovať. Rovnako dôležité je, aby boli projekty pripravené tak, že budú technicky realizovateľné, financovateľné a dlhodobou prevádzkovo udržateľné.

Čo považujete za najväčšiu výzvu Vašej agendy?

Najväčšou výzvou je spájať víziu s realitou. V strategických dokumentoch sa ľahko napíše, čo by univerzita mala dosiahnuť. Oveľa ťažšie je tieto ciele premeniť na konkrétne projekty, financovanie, technické riešenia a každodennú prevádzku.

V oblasti marketingu je výzvou zvyšovať atraktivitu univerzity v prostredí, kde je čoraz väčšia konkurencia a čoraz menej mladých ľudí. V oblasti projektov je výzvou pripravenosť a schopnosť reagovať na vhodné výzvy. V oblasti infraštruktúry je výzvou modernizovať univerzitu bez toho, aby sa narušila jej základná prevádzka.

Je to práca, ktorá nie je viditeľná okamžite. Niekedy to skutočne trvá roky. Ale ak sa robí systematicky, výsledky sa postupne prejavajú.

Foto: archív UNIPO

RÁDIO PAF V NOVOM ŠATE

Milica PETRUŠOVÁ

Internátne rozhlasové štúdio po mesiacoch príprav a rekonštrukčných prác oficiálne vstupuje do novej éry. Moderné priestory, kvalitnejšia technika a širšie možnosti tvorby prinášajú nielen lepšie podmienky na vysielanie, ale aj priestor pre nové formáty, ktoré reflektujú súčasné mediálne trendy. Pre študentov mediálnych štúdií na FF PU ide o významný moment. Vynovené priestory slávnostne otvoril rektor PU Peter Kónya 13. apríla 2026.

Rekonštrukcia sa začala pripravovať už na začiatku zimného semestra a samotné stavebné práce odštartovali vo februári 2026. Výsledkom je nielen moderné vysielacie štúdio, ale aj plnohodnotné podcastové zázemie. To rozširuje možnosti tvorby pre študentov aj celú univerzitu, ako vyzdvihol aj rektor PU Peter Kónya: „Verím, že novorekonštruované priestory prinesú viac inšpirácie i nové témy pre tvorbu študentov.“

Dekanka FF PU Beáta Balogová zdôraznila význam praktického zázemia priamo na univerzite: „Mediálne štúdiá si vyžadujú reálnu tvorbu, či už ide o rozhlas, televíziu alebo priame prenosy. Verím, že nové vybavenie prispeje ku kvalite výstupov našich študentov.“ Zároveň si spomenula aj na svoje prvé kroky v Rádiu PaF pred siedmimi rokmi, keď nastúpila do funkcie dekanke. Už vtedy podľa nej bolo zrejmé, že priestory si zaslúžia obnovu. Rekonštrukcia je tak ďalším krokom k širšej revitalizácii mediálnych pracovísk na fakulte.

Dôležitý posun vidí fakulta aj v rozvoji nových formátov. Podcasty sa

podľa vedenia stávajú čoraz významnejším médiom nielen pre mladých ľudí, ale aj pre staršie generácie, ktoré dokážu konzumovať obsah popri ďalších aktivitách. „Podcast má svoju informačnú hodnotu bez toho, aby človek musel prerušiť to, čo práve robí. Ak to začne tvoriť aj PaF rádio, myslím si, že to bude výborná vec, ktorá výrazne môže zvýšiť kvalitu ponúkaných služieb,“ ocenil aj prorektor PU pre stratégiu a marketing Peter Adamišin.

Nové priestory prinášajú aj výrazné technické zlepšenia. Akustická úprava umožňuje kvalitnejšie nahrávanie aj experimentovanie so zvukom. Podcastové štúdio zas otvára možnosti pre tvorbu rozhovorov, relácií či autorských projektov, ktoré môžu študenti distribuovať nielen v rámci univerzity, ale aj smerom k širšiemu publiku.

Na slávnostnom otvorení sa zúčastnili predstavitelia vedenia PU, rektor Peter Kónya, prorektori Peter Adamišin a Marián Reiffers, ako aj dekanke FF PU Beáta Balogová a prodekanke FF PU Adriána

Ingrid Koželová. Nechýbal ani riaditeľ Mediálneho centra PU Miron Pukan, vedúca Katedry komunikačných a mediálnych štúdií FF PU Lenka Regrutová, jej kolegyňa Marianna Kraviarová, vedúca Rádia PaF Bronislava Trcková a zodpovední redaktori TV Mediálka a časopisu Unipo Press, Olha Khutorna a Peter Hal'ko.

Rekonštrukciu vnímajú pozitívne aj študenti. Vedúca rádia Bronislava Trcková priblížila, že počas stavebných prác fungovali v improvizovaných podmienkach, stretávali sa v učebniach a komunikáciu s poslucháčmi udržiavali najmä cez sociálne siete. Aj napriek tomu sa im podarilo pripraviť viacero projektov, vrátane celoslovenskej súťaže RádioRallye, ktorá sa na PU uskutočnila od 17. do 19. apríla 2026.

„Nové priestory sú pre nás veľkou motiváciou. Prinesú viac inšpirácie, nové témy a hlavne chuť tvoriť,“ naznačujú členovia rádia. Poslucháči sa podľa nich môžu tešiť na nové relácie, podcasty aj rozhovory.

Ďakujeme všetkým, ktorí prispeli k tomu, že PaFko dostalo možnosť na nový štart. A to najmä vedeniu univerzity, našim vyučujúcim Lenke Regrutovej, Mironovi Pukanovi a Marianne Kraviarovej či koordinátor údržby Petrovi Vaškovi. Pre študentov mediálnych štúdií znamená reálny priestor, kde môžu prepájať teóriu s praxou. A ako pripomenula dekanke FF PU Balogová: „Je len na nich, ako tento potenciál využijú.“

Foto: Peter HAL'KO ml.

TROJMESAČNÁ STÁŽ V KAZACHSTANE

Ján Teodor GAJDOŠ

Ako doktorand mám povinnosť zúčastniť sa stáže v zahraničí. Rozhodol som sa, že spojím príjemné s užitočným a vyberiem si krajinu, ktorú som už dlho chcel navštíviť.

Absolvovať až 3-mesačnú stáž v Kazachstane bolo možné na základe štipendijných programov SAIA, medzinárodných dohovorov medzi Slovenskou republikou a Kazachstanom a zároveň vďaka dobrým vzťahom Inštitútu rusistiky FF PU s rôznymi pracoviskami v zahraničí.

Stáž som absolvoval na Katedre ruskej filológie Filologickej fakulty Eurázijskej národnej univerzity (ENU) v hlavnom meste Astana. ENU patrí k niekoľkým „vlajkovým lodiam“ kazašského vysokého školstva, nachádza sa vo veľkolepých nových budovách v upravenom areáli, ktorý zapadá do futuristickej koncepcie mladého hlavného mesta. Na katedre ma srdečne privítala jej vedúca, profesorka Kadiša Rustembekovna Nurgali, a v ďalších dňoch aj dekan fakulty. ENU v posledných rokoch intenzívne nadväzuje spolupráce s univerzitami po celom svete, a tak som mal možnosť zúčastniť sa mnohých medzinárodných aktivít a konferencií, z ktorých pre mňa najvýznamnejšou bola konferencia s názvom Nurgalijevské čtenia (pomenované po zosnulom manželovi vedúcej katedry, významnom kazašskom literárnom teoretikovi), na ktorej vystúpilo 170 účastníkov zo 14 krajín, a mne bolo umožnené vystúpiť ako jednému z ôsmich rečníkov na plenárnom zasadnutí.

Samozrejmosťou bola aj účasť na hodinách s cieľom pozorovať rozdiely vo vzdelávacom systéme alebo oboznámenie sa so základmi

kazaštiny, čo mi ako jazykovedcovi jednoznačne umožní ďalší profesionálny rozvoj. Stáž nikdy nie je len o akademických skúsenostiach – za tri mesiace som okrem Kazachstanu precestoval aj ďalšie krajiny strednej Ázie – Uzbekistan, Kirgizsko a Tadžikistan, spoznal kazašské jedlo, kultúru, tradície v najširšom slova zmysle a spoznal nielen kole-

gov z katedry (pričom s niektorými už náš Inštitút rusistiky nadviazal aj ďalšiu spoluprácu), ale aj mnoho ľudí z rôznych kútov sveta. Táto skúsenosť ma jednoznačne obohatila nielen ako profesionála, ale aj ako človeka.

Foto: Archív autora

FMEO NA JUBILEJNEJ HORECA KONFERENCII

Davyd FEDOSENKO

V dňoch 18. – 20. mája 2026 sa v hoteli Swissôtel Damian Jasná uskutočnil 30. jubilejný ročník HORECA konferencie, najväčšieho odborného stretnutia hotelierov, reštaurátorov a dodávateľov služieb na Slovensku. Podujatie prinieslo bohatý program zameraný na marketing, umelú inteligenciu a digitalizáciu.

Tridsiaty ročník HORECA konferencie potvrdil svoju pozíciu kľúčového miesta pre networking odborníkov z hotelierstva, gastronómie a cestovného ruchu. Počas troch dní vystúpilo viac ako 50 spíkrov, konferenciu navštívilo takmer 640 účastníkov a podujatie sa konalo pod záštitou Ministerstva cestovného ruchu a športu Slovenskej republiky. Program bol mimoriadne bohatý – diskusie prebiehali súčasne v dvoch konferenčných sálach, nechýbali keynote prednášky domácich i medzinárodných expertov a až 17 praktických workshopov. Témy sa niesli v duchu moderného marketingu, využitia umelej inteligencie v hotelierstve, revenue managementu, riadenia ľudských zdrojov a zvyšovania kvality služieb. Súčasťou bola aj rozsiahla EXPO zóna s poprednými dodávateľmi pre hotely, reštaurácie a wellness zariadenia.

Vďaka dlhoročnej spolupráci Katedry turizmu a hotelového manažmentu FMEO PU s AHRS sme ako študenti fakulty, 2. roka ŠP Turizmus, hotelierstvo a kúpeľníctvo – Davyd Fedosenko, Veronika Zavadská, Tatiana Drenčenyová, Hana Domaničová, Michaela Hiblerová, Šimon Tkáč, Miriam Seligová a Tamara Sabolová – dostali možnosť byť priamo súčasťou

organizačného tímu. Keďže to bol pre nás prvý takýto skúsenostný vstup do profesionálneho prostredia, prvý deň bol mimoriadne náročný – obrovský tok informácií, veľkosť hotela, rozsah celého podujatia a zodpovednosť, ktorú sme cítili, nás poriadne preverili. Postupne sme však získavali istotu a od druhého dňa sme si už prácu naplno užívali. Okrem organizačných povinností sme sa mohli zúčastniť aj na niektorých workshopoch, napríklad o revenue managemente či online reputácii. V praxi sme si tak vyskúšali rolu event koordinátorov na podujatí kľúčovom pre celý slovenský cestovný ruch – od koordinácie jednotlivých blokov až po riešenie situácií v reálnom čase. Získali sme tak jedinečný pohľad na to,

ako profesionálna konferencia funguje zvnútra a osvojili sme si zručnosti, ktoré sú pre budúcich manažérov a podnikateľov nesmierne dôležité.

Celú našu účasť zastrešovala Katedra turizmu a hotelového manažmentu FMEO PU, ktorá dlhodobo a systematicky prepája akademické prostredie s reálnou praxou. Účasť na jubilejnom 30. ročníku HORECA konferencie pre nás znamenala nielen cenné skúsenosti, ale aj pocit hrdosti na to, že sme mohli byť súčasťou tímu, ktorý prispel k úspechu najväčšieho podujatia svojho druhu na Slovensku.

Foto: archív autora

DEBRECÍN PO DRUHÝ RAZ: ZNÁME MIESTO, NOVÉ POHLADY

Andrea FERENCOVÁ

Debrecín, druhé najväčšie mesto Maďarska, je známe svojou bohatou históriou, kultúrou a akademickou tradíciou, ktoré sa tu snúbia s pokojnou atmosférou ideálnou na štúdium a výskum. Práve toto prostredie som mala možnosť objavovať už počas svojho druhého pobytu a odhaliť v ňom nové details, ktoré ma predtým nepostrehla.

Erasmus stáž mi priniesla možnosť pokračovať v práci na výskume a zároveň spoznávať mesto z hlbšieho pohľadu, pričom som si všimla aj details, ktoré mi pri prvom pobyte unikli. Ako študentku histórie ma fascinovalo, ako sa historická a moderná tvár mesta prelína v každodennom živote jeho obyvateľov.

Počas pôsobenia na Debrecínskej univerzite bolo veľkým prínosom sledovať, ako sa organizuje výskum v medzinárodnom prostredí a diskutovať s kolegami o rôznych historických interpretáciách. Rozhovory s pedagógmi a doktorandmi z rôznych krajín mi priniesli množstvo podnetov, ktoré plánujem využiť vo vlastnej práci.

Po práci som si užila prechádzky po meste. Debrecín pôsobí miestami pokojne, no zároveň je najmä v univerzitnej časti veľmi živý. Najmilším prekvapením pre mňa bola mačacia kaviareň, kde viete stráviť niekoľko hodín medzi mačkami a so šálkou čaju. Okrem toho som objavovala aj ďalšie menšie kaviarne a zákutia univerzitnej štvrte, kde sa najlepšie prejavuje každodenný život študentov a obyvateľov. Takéto nenápadné miesta často odhaľujú charakter mesta viac než turistické pamiatky.

Debrecín ma už od prvej návštevy fascinoval svojou architektúrou, ktorá spája rôzne historické obdobia a zároveň odráža aj takmer 70%

poškodenie mesta počas 2. svetovej vojny. V centre sa zachovala časť historických budov avšak množstvo stavieb bolo postavených v socialistickom duchu čo vytvára zaujímavý kontrast. Človek sa takmer nevie rozhodnúť, či to vyzerá dobre, alebo nie, ale práve tento zvláštny mix dodáva Debrecínu jedinečný charakter. Bolo fascinujúce sledovať, ako tieto rôzne vrstvy spolu koexistujú a aký príbeh o vývoji mesta rozprávajú.

V blízkosti Debrecína sa nachádzajú aj ďalšie zaujímavé miesta, ako mesto Hajdúböszörmény, nazývané aj hlavné mesto hajdúchov, národný park Hortobágy a smerom k Miškolcu pamätník bitky na rieke Slaná.

Stáž mi priniesla nové odborné skúsenosti, umožnila pracovať samostatnejšie a zároveň vidieť mesto očami historika. Ukázala mi, že aj keď človek Debrecín už pozná, stále dokáže odhaliť nové podnety a perspektívy, ktoré obohacujú prácu aj osobný pohľad na kultúru a históriu mesta.

Foto: Archív autorky

KRÁTKODOBÁ DOKTORANDSKÁ STÁŽ V DEBRECÍNE

Ivana ŠAFFOVÁ

V rámci programu Erasmus+ absolvovala interná doktorandka Katedry turizmu a hotelového manažmentu Fakulty manažmentu, ekonomiky a obchodu Prešovskej univerzity v Prešove, Mgr. Ivana Šaffová, MBA, MBE, krátkodobú doktorandskú stáž na Fakulte ekonomiky a podnikania Univerzity v Debrecíne (Maďarsko).

Stáž v termíne od 04.05. – 08.05.2026 bola zameraná predovšetkým na akademický a výskumný rozvoj v oblasti cestovného ruchu a medzinárodnej spolupráce, a predstavovala významnú príležitosť na prehĺbenie odborných vedomostí, ako aj na rozšírenie medzinárodných akademických kontaktov.

Počas mobility sa doktorandka venovala najmä výskumným aktivitám v oblasti cestovného ruchu, vrátane spolupráce s akademickými pracovníkmi na metodologických prístupoch k zberu a analýze dát v rámci výskumu daného odvetvia. Súčasťou jej činnosti bola aj analýza prípadových štúdií zameraných na inovácie v cestovnom ruchu. Dôležitou súčasťou pobytu bolo aj nadväzovanie a rozvíjanie akademických a odborných kontaktov s medzinárodnými výskumníkmi a odborníkmi.

Neoddeliteľnou súčasťou mobility bolo aj oboznámenie sa s organizáciou vzdelávacieho procesu a fungovaním akademického života na partnerskej univerzite. Spomínaná skúsenosť poskytla doktorandke širší pohľad na fungovanie zahraničných vysokoškolských inštitúcií a zároveň podporila jej motiváciu

pokračovať v medzinárodnej akademickej spolupráci aj v budúcnosti.

Doktorandka sa zároveň zapájala do štúdia stratégií rozvoja cestovného ruchu v Maďarsku, čím získala cenný pohľad na rozdiely a podobnosti v rozvoji daného sektora v stredoeurópskom priestore. Skúsenosti zbierala aj spoznávaním miestnej maďarskej kultúry a akademického prostredia, čo jej umožnilo lepšie pochopiť fungovanie univerzitného života v zahraničí. Mobilita prispela aj k posilneniu medzinárodnej spolupráce medzi Prešovskou univerzitou v Prešove a Univerzitou v Debrecíne.

Takéto zahraničné pobyty podporujú výmenu odborných skúseností, rozvoj interkultúrnych kompetencií a vytváranie priestoru pre budúce spoločné akademické iniciatívy. Záverom možno konštatovať, že program Erasmus+ predstavuje mimoriadne hodnotnú skúsenosť, ktorá prináša študentom nielen odborný rast, ale aj rozšírenie obzorov v medzinárodnom akademickom prostredí. Umožňuje zapojiť sa do výskumných a študijných aktivít v zahraničí, získať nové vedomosti, rozvíjať analytické a komunikačné zručnosti a lepšie

pochopiť fungovanie iných univerzitných a kultúrnych systémov. Zároveň ide o jedinečnú príležitosť na nadväzovanie nových kontaktov, výmenu skúseností a spoznávanie odlišných prístupov k štúdiu a výskumu. Pobyt v zahraničí prispieva k vytváraniu širšieho medzinárodného pohľadu na vzdelávanie, výskum a odbornú prax, a taktiež podporuje samostatnosť, flexibilitu a schopnosť prispôbiť sa novým situáciám, čo sú dôležité kompetencie nielen pre štúdium, ale aj budúcu pracovnú sféru.

Foto: archív autorky

FUTBAL SPÁJA ŠTUDENTOV UNIVERZITY

Jaroslav SUČKA

22. ročník Futbalovej miniligy Prešovskej univerzity priniesol počas celého semestra množstvo kvalitných, vyrovnaných a emotívnych zápasov, v ktorých si na svoje prišli hráči aj diváci. Vyvrcholením celej súťaže bol finálový deň, počas ktorého sa rozhodovalo o konečnom poradí aktuálneho ročníka a zároveň sa symbolicky uzatvorila ďalšia úspešná kapitola univerzitného športového života.

Do finálového zápasu sa prebojovali družstvá Ponorka a FC FILO. Vo veľmi kvalitnom a bojovnom stretnutí napokon dominovalo družstvo Ponorka, ktoré potvrdilo svoje skúsenosti, hernú kvalitu a tímového ducha. Víťazstvom vo finále sa Ponorka zapísala do histórie Futbalovej miniligy PU, keďže dokázala triumfovať už tretíkrát po sebe. Veľké uznanie však patrí aj družstvu FC FILO, ktoré obsadilo druhé miesto a dosiahlo tak svoje historicky najlepšie umiestnenie v rámci Futbalovej miniligy PU.

V zápase o tretie miesto sa z bronzových medailí tešilo družstvo Nuršišliš & Chrumky, ktoré počas celého turnaja predvádzalo kvalitné výkony a zaslúžene si vybojovalo miesto na stupňoch víťazov. Počas 22. ročníka sa do súťaže zapojilo 9 družstiev a na futbalových trávnikoch sa predstavilo spolu 128 hráčov. Aj tento ročník potvrdil, že Futbalová miniliga PU má medzi študentmi svoje pevné

miesto a študenti majú stále záujem o šport, pohyb a aktívne trávenie voľného času.

Miniliga však nie je iba o výsledkoch, góloch a športovej rivalite. Počas rokov sa stala dôležitou súčasťou univerzitného života a priestorom, kde sa stretávajú študenti rôznych fakúlt, študijných odborov i ročníkov. Šport sa tak prirodzene stáva fenoménom, ktorý spája mladých ľudí naprieč celou univerzitou. Futbalové zápasy prinášajú nielen súťaživosť, ale aj množstvo priateľstiev, nových kontaktov a spoločných zážitkov, ktoré často presahujú hranice samotného športového podujatia.

Organizácia miniligy zároveň poskytuje cenné skúsenosti aj študentom podieľajúcim sa na jej príprave a realizácii. Práca na zabezpečení zápasov, komunikácia s družstvami, tvorba harmonogramov či koordinácia jednotlivých stretnutí predsta-

vujú praktickú skúsenosť v oblasti športového manažmentu a organizácie podujatí. Študenti tak získavajú možnosť rozvíjať svoje organizačné, komunikačné a tímové schopnosti priamo v reálnom prostredí univerzitného športu.

Na záver by sme sa chceli poďakovať Prešovskej univerzite a Fakulte športu za podporu a spoluprácu pri organizácii podujatia. Poďakovanie patrí aj všetkým hráčom, organizátorom, rozhodcom a fanúšikom, ktorí svojou energiou a nadšením vytvorili výbornú športovú atmosféru počas celého semestra.

Už teraz sa tešíme na ďalšie športové súboje, pretože 23. ročník Futbalovej miniligy Prešovskej univerzity začne v zimnom semestri akademického roka 2026/2027.

Foto: archív autora

VÝSLEDKY JEDNOTLIVÝCH KATEGÓRIÍ 60. ROČNÍKA AKADEMICKÉHO PREŠOVA, SÚŤAŽE UMELECKEJ TVORIVOSTI VYSOKOŠKOLÁKOV

LITERÁRNA TVORBA – PRÓZA

Odborná porota: Marta Součková, Peter Karpinský a Barbora Hrínová

1. Teodor Vladár
2. Tamara Kenderová
3. Eliška Elizabeth Šťastná, Gabriela Spišáková, Tamara Eliašová

LITERÁRNA TVORBA – POÉZIA

Odborná porota: Marta Součková, Ján Gavura a Silvia Kaščáková

1. Dorota Hinštová
2. Florián Tóth, Alexandra Muchová, Maryana Yovbak
3. Tomáš Košárek, Alexandra Múdra, Ema Palková

Čestné uznanie: Martina Tomalová, Slávka Holubjaková, Viktoria Keresteš, Katarína Gombitová

LITERÁRNA TVORBA PRE DETI A MLÁDEŽ

Odborná porota: Zuzana Stanislavová, Markéta Andričíková a Dávid Dziač

1. Martina Callaghan
2. *neudelené*
3. Fanny Nagyová

KRÁTKY FILM

Odborná porota: Juraj Rusnák a Jozef Mergeš

1. Film *Ja som imitátor* (autori Tamara Eliašová, Aryna Kniazeva, Tomáš Marek, Martin Bujňák)
2. Film *Obraz* (autor Matej Kováč)
3. *neudelené*

Osobitná cena: Film *60 rokov Akademického Prešova: Príbeh, ktorý trvá* (autori študenti 2. ročníka bakalárskeho stupňa štúdia študijného odboru mediálne štúdiá FF PU v Prešove)

UMELECKÝ PREKLAD

Z anglického jazyka

Posudzovateľ: Jonathan Gresty

1. Lea Kučerková
2. *neudelené*
3. *neudelené*

Čestné uznanie: Martina Vašinová, Michaela Struhárová

Z nemeckého jazyka

Posudzovateľ: Ján Jambor

1. *neudelené*
2. Nicolette Hanusová
3. Lucia Hatráková

Čestné uznanie: Kristína Barankaiová

Z ukrajinského jazyka

Posudzovateľky: Adriana Amir a Veronika Dadajová

1. Uljana Čepak
2. Maria Prychod'ko
3. Alina Prodanets

Čestné uznanie: Julia Sulyk, Julia Mandryk

ŠTUDENSKÉ DIVADLO

Odborná porota: Alena Weisel Lelková, Ivo Kristián Kubák a Miklós Forgács

- Laureát: DS Naboso, ZUŠ J. Rosinského, Nitra – *Výkrik*
- Cena za autenticitu a originálny koncept inscenácie: DS Nekondenzovaný chromozóm, ZUŠ J. Rosinského, Nitra – *Venus*
- Cena za dokumentárno-výskumný prístup k tvorbe inscenácie: DS Datív, ZUŠ J. Rosinského, Nitra – *Nezavesujte sa, ste v poradí*
- Cena za herecké výkony: Lucia Ihnátová, Kristián Michal Hnát (Študentské divadlo Prešovskej univerzity v Prešove – *Zapíšte ma inde*)

ISSN 1337-9208

napulze.unipo.sk